

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ

21-3-200
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ
12.00

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ»**

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

ΕΥΓ. ΜΠΙΤΣΑΝΗ

Σπουδάστρια:

ΣΑΜΙΩΤΗ ΜΑΡΙΖΑ

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά για την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφεραν για την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, την :

- *Ευγενία Μπιτσάνη – Καθηγήτρια Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας*

Ευχαριστώ επίσης για την συνεργασία τους :

- *Ξηρογιάννη Πολυξένη – Προϊσταμένη Δ/σης Πρόνοιας Ν. Ηλείας*
- *Χρυσανθακοπούλου Μαίρη – Υπάλληλο της Δ/σης Πρόνοιας*

καθώς επίσης και όλους τους υπαλλήλους της Δ/σης Πρόνοιας του Ν. Ηλείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	7
ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΛΕΙΑΣ	12
Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ	12
1.1. Η Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ	12
1.1.1. ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.....	14
1.2. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.....	14
1.2.1. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΧΩΡΩΝ	16
1.3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΗΛΕΙΑΣ	18
1.4. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΩΝ – ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑΜΕΑ)	24
ΓΕΝΙΚΑ	24
2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΜΕΑ	26
2.2.1. Κοινωνική προστασία των οικονομικώς αδυνάτων.....	26
2.1.2. Προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες.....	27
2.1.3. Ιδρυμάτων υπερηλικών και θεραπευτηρίων χρονίως πασχόντων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.....	29
2.1.4. Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών	31
2.1.5. Έρανοι και λαχειοφόροι ή Φιλανθρωπικές αγορές.....	32
2.1.6. Επιχορήγηση φορέων κοινωνικής αντίληψης από το προϊόν του κρατικού λαχείου ..	33
2.1.7. Έκδοση Ειδικού Σήματος Παρκαρίσματος σε αυτοκίνητα Αναπήρων Πολέμου	34
2.1.8. Χορήγηση Δελτίων για την διακίνηση αναπήρων	35
2.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΕΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (Α.Μ.Ε.Α.)	37
2.2.1. ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ.....	37
2.2.2. ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΩΦΑΛΛΩΝ.....	39
2.2.3. ΕΠΙΔΟΜΑ ΤΥΦΛΩΝ	40
2.2.4. ΕΠΙΔΟΜΑ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ.....	42
2.2.5 ΕΠΙΔΟΜΑ ΒΑΡΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ.....	43
2.2.6. ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (Ε.Π.).....	44
2.2.7. ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ – ΤΕΤΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	46

2.2.8 ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ-ΤΕΤΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	47
2.2.9. ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 50

ΓΕΝΙΚΑ	50
3.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	51
3.1.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ	51
3.1.2. ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ	53
3.1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	54
3.1.4. ΕΠΙΔΟΜΑ «ΠΕΡΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»	56
3.1.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΥΙΟΘΕΣΙΩΝ (ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ – ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ)	58
3.1.6. ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ	61
3.1.7. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ	62
3.2. ΣΥΛΛΟΓΟΙ Ή ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ	64
3.2.1. ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»	65
3.2.2. ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ 71

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	71
---	----

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

A.N.	: Αναγκαστικός Νόμος
Δ.Α.	: Δημόσια Αντίληψη
M.A.	: Μεσογειακή Αναιμία
Π.Δ.	: Προεδρικό Διάταγμα
Φ.Ε.Κ.	: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
Π.Ε.	: Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
Τ.Ε.	: Τεχνολογική Εκπαίδευση
Δ.Ε.	: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Υ.Ε.	: Υποχρεωτική Εκπαίδευση
Τ.Μ.	: Τετραγωνικά Μέτρα
Ε.Π.	: Εγκεφαλική Παράλυση
M.A.	: Μεσογειακή Αναιμία
Ο.Η.Ε.	: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
A.M.E.A.	: Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες
A.A.	: Αιματολυτική Αναιμία

Η παρούσα εργασία γίνεται στα πλαίσια των πτυχιακών εργασιών του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας και ειδικότερα του τμήματος «Διοίκηση Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας».

Τίτλος αυτής της εργασίας είναι : **«Προγράμματα & Υπηρεσίες της Δ/νσης Πρόνοιας στο Ν. Ηλείας».**

Οι αρχικοί στόχοι της εργασίας είναι :

- ◆ Να δοθεί μία συνολική και εμπειριστατωμένη εικόνα του πεδίου δράσης της Δ/νσης Πρόνοιας, στο συγκεκριμένο Νομό.
- ◆ Να εντοπισθούν οι πραγματικές ανάγκες στο επίπεδο του Νομού.
- ◆ Να διεξαχθούν και συζητηθούν τα ανάλογα συμπεράσματα για περαιτέρω έρευνα, μελέτη και ανάλυση.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εργασία, αντλήθηκαν από επιτόπια έρευνα και με τη βοήθεια του προσωπικού, το οποίο στελεχώνει τη Δ/νση Πρόνοιας του Ν. Ηλείας.

Ακόμα χρησιμοποιήθηκαν και κάποια στοιχεία από ορισμένες βιβλιογραφίες, που δυστυχώς όμως, κρίνονται ως ανεπαρκή.

Έγινε χρήση βιβλιογραφίας σχετικά με την ευρύτερη έννοια της Κοινωνικής Πολιτικής της Κοινωνικής Πρόνοιας και του Κράτους Πρόνοιας, καθώς επίσης και τα σχετικά ΦΕΚ που ρυθμίζουν τη λειτουργία της Δ/νσης Πρόνοιας.

Η εργασία αυτή αποτελείται από τέσσερα επιμέρους κεφάλαια :

-
- ♦ Το πρώτο κεφάλαιο ασχολείται με το εννοιολογικό περιεχόμενο των τμημάτων – γραφείων της Δ/σης Πρόνοιας, την οργάνωση, δομή και λειτουργία τους στο Ν. Ηλείας.
  - ♦ Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στα προγράμματα και τα αντίστοιχα επιδόματα, τα οποία εφαρμόζει και χορηγεί, το ένα εκ των δύο τμημάτων της Δ/σης Πρόνοιας, το τμήμα Ατόμων με Ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ).
  - ♦ Το τρίτο κεφάλαιο συνεχίζει την παρουσίαση και ανάλυση των προγραμμάτων και επιδομάτων, που χορηγεί το δεύτερο τμήμα της Δ/σης Πρόνοιας, το οποίο είναι το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας .
  - ♦ Το τέταρτο κεφάλαιο αποτελείται εξ ολοκλήρου από την οικονομική ανάλυση όλων των επιδομάτων, που χορηγεί η Δ/ση Πρόνοιας , καθώς και μία σύγκριση αυτών την τελευταία τριετία (1996, 1997, 1998) και των πρώτων διμήνων του έτους 1999.

Η γενική εικόνα της Δ/σης Πρόνοιας του Ν. Ηλείας κρίνεται σε ένα βαθμό ικανοποιητική, δεδομένου ότι τα προγράμματα που εφαρμόζει και τα επιδόματα που χορηγεί, καλύπτουν κατά ένα μεγάλο ποσοστό τις ανάγκες των ατόμων, που απολαμβάνουν τα προγράμματα αυτά.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Αν κάνουμε μία ανασκόπηση στο παρελθόν, θα παρατηρήσουμε ότι από αρχαιοτάτων χρόνων διακρίνουμε την παρέμβαση της πολιτείας για την ανακούφιση των ασθενέστερων και δυνατότερων μελών της κοινωνίας.

Σε συνδυασμό με τη ρήξη με τους αρχιτεχνίτες και την πίεση του ανταγωνισμού και του εμπορίου, που είχαν να αντιμετωπίσουν τα μέλη των συντεχνιών, την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης, αναζήτησαν την προστασία των οργανωμένων αδελφοτήτων.

Αυτό το γεγονός είχε ως συνέπεια την οργάνωση ταμείων αλληλοβοηθείας, τα οποία χορηγούσαν στα μέλη τους, σε περίπτωση γήρατος και θανάτου, διάφορες παροχές.

Επειδή όμως η κάλυψη των επαγγελματικών κινδύνων, από μέρους εργοδοτών και εργαζομένων, δεν δύνατο να εξασφαλιστεί, εμφανίστηκαν οι πρώτες ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες καλούνται να καλύψουν την αδυναμία αυτή, λαμβάνοντας το σχετικό ασφάλιστρο από εργοδότες και εργαζομένους.

Γενικά, να σημειωθεί ότι μέχρι και τον 17^ο αιώνα η παροχή βοήθειας προς τους άπορους αποτελούσε, κυρίως προϊόν της πρωτοβουλίας ιδιωτών, παρά οργανωμένη προσπάθεια της ίδιας της πολιτείας.

Μόνο κατά τον 17^ο αι. στην Αγγλία αρχίζει να οργανώνεται το κράτος Πρόνοιας, χωρίς να είναι όμως έντονη η κρατική παρέμβαση. Εν συνεχεία, στη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης αναπτύσσονται διάφορες ιδεολογίες, με αποτέλεσμα να κατοχυρώνονται νομοθετικά πλέον ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών.

Παρ' όλα αυτά το Κράτος υστερούσε σημαντικά σε ότι αφορούσε την οργάνωση για την κάλυψη των πρωταρχικών αναγκών των πολιτών και κυρίως αυτών που είχαν ανάγκη με αποτέλεσμα παράλληλα με τη βιομηχανική επανάσταση να πρωτοεμφανιστούν και οι πρώτες μορφές κοινωνικής ασφάλισης.

Ο κύριος εκφραστής, όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση, ήταν ο Γερμανός Βίσμαρκ, ο οποίος θεσπίζει το πρώτο οργανωμένο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, βασισμένο στην αρχή της κοινής ευθύνης εργατών και εργοδοτών.

Με αυτό το σημαντικό βήμα συμβάλλει στη διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών για την δημιουργία του νέου κράτους και εκφράζει την κρατούσα αντίληψη στους σύγχρονους κύκλους κοινωνικής σκέψης για την προώθηση συστήματος κοινωνικής πολιτικής ως μέσου επιβολής κοινωνικής ειρήνης και παρέμβασης στην ταξική σύγκρουση, με απαραίτητη τη δημιουργία κατάλληλου μηχανισμού για την οργανωμένη άσκησή της.

Αλλά και πάλι, λόγω των αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών του πληθυσμού το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης κρίνεται ανεπαρκές και ανίκανο να δώσει λύση στην ουσία του προβλήματος.

Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, γίνεται μια προσπάθεια ενοποίησης της κοινωνικής Πρόνοιας και της Κοινωνικής Ασφάλισης. Αποτέλεσμα του παραπάνω ήταν η πολιτεία να αναλάβει την υποχρέωση να εξασφαλίσει σε κάθε πολίτη ξεχωριστά την πλήρη κάλυψη των αναγκών του, όπως και την ευημερία του γενικότερα.

Μεταπολεμικά την κύρια ευθύνη για την κοινωνική ευημερία έχει το ίδιο το κοινωνικό σύνολο. Την περίοδο αυτή λαμβάνονται παγκοσμίως, απ' όλα τα κράτη διάφορα μέτρα τα οποία αφορούν την παιδεία, την υγεία, την ασφάλεια και τη δημοκρατία.

Στην Ελλάδα με το Σύνταγμα του 1975 κατοχυρώνονται τα κύρια δικαιώματα του ατόμου για διάφορες κοινωνικές παροχές, όπως στις πολύτεκνες οικογένειες, στους ανάπηρους πολέμου, στους νέους, στους υπερήλικες κ.τ.λ.

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ο όρος «Κράτος Πρόνοιας» έχει επικρατήσει διεθνώς στη μεταπολεμική περίοδο και αντιστοιχούσε στη διεύρυνση της κοινωνικής λειτουργίας του κράτους στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές κοινωνίες. Αποτελεί αναφορά σε συγκεκριμένη ιστορική περίοδο της εξέλιξης του

αστικού κράτους και εκφράζει ιδέες και αξίες κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης.

Βασική προϋπόθεση για να είναι εφικτή η ευημερία των πολιτών είναι η παρέμβαση του ιδίου του Κράτους, το οποίο μάλιστα παίζει τον κεντρικό ρόλο.

Ο όρος «Κράτος Πρόνοιας» αναφέρεται κυρίως στην πρόληψη, την θεραπεία και ανακούφιση αυτών που έχουν ανάγκη, καθώς και στη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Η Κοινωνική Πρόνοια ασκείται μέσω κοινωνικών οργανώσεων, οι οποίες διακρίνονται στους παρακάτω τομείς :

- ▶ Οι κρατικοί φορείς, που ονομάζουμε Υπουργεία.
Βασικός φορέας κοινωνικής Πρόνοιας στην Ελλάδα είναι το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- ▶ Οι οργανώσεις «ομπρέλας», οι οποίες ασχολούνται με περισσότερα από ένα αντικείμενα, π.χ. ο ΕΟΠ.
- ▶ Οργανώσεις με Κοινωνικό Προνοιακό σκοπό που αποτελούν τμήματα οργανισμών , π.χ. οι κοινωνικές υπηρεσίες των Νοσοκομείων.
- ▶ Τέλος, οι κοινωνικές υπηρεσίες που απασχολούνται αποκλειστικά με ένα αντικείμενο, με ένα πρόβλημα ή μία ηλικιακή ομάδα, όπως το σπαστικό παιδί, η τρίτη ηλικία κ.τ.λ.

Οι παραπάνω φορείς έχουν νόμιμη υπόσταση και ανάλογα με αυτή χρηματοδοτούνται από διάφορες πηγές , όπως κρατικό προϋπολογισμό, έρανοι, επιχορηγήσεις κ.τ.λ.

Όλες οι παροχές είναι είτε χρηματικές είτε σε είδος ή εξαντλούνται σε εξυπηρετήσεις.

Το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας, είναι κύριος δημόσιος φορέας στη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής και εφαρμογής των προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας. Επίσης, έχει την ευθύνη για τη διαμόρφωση του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και την εξειδίκευση των προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας.

Συνήθως, υπάρχει ο αρμόδιος Υφυπουργός, ο οποίος σε συνεργασία με τον Γενικό Γραμματέα Πρόνοιας, έχει την πολιτική ευθύνη

για τον σχεδιασμό, την χρηματοδότηση, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των προγραμμάτων του τομέα της κοινωνικής Πρόνοιας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΛΕΙΑΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

1.1. Η Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

Η Δ/νση Πρόνοιας είναι μια εκ των τριών Δ/νσεων οι οποίες συγκροτούν τη Γενική Δ/νση Υγείας και Πρόνοιας στο Ν. Ηλείας. Οι άλλες δύο, για τις οποίες αναφερθήκαμε παραπάνω, είναι η Δ/νση Υγείας, με το αντίστοιχο τμήμα Δημόσιας Υγιεινής, καθώς και η Δ/νση ή Τμήμα, όπως αλλιώς αναφέρεται, Γραμματείας, Διοικητικών και Οικονομικών θεμάτων.

Όπως συμπεραίνουμε οι δύο πρώτες, δηλαδή Υγείας και Πρόνοιας, είναι αυτές που λειτουργούν, μελετούν, ρυθμίζουν τα διάφορα κοινωνικά και υγειονομικά θέματα ή προβλήματα που δημιουργούνται και στοχεύουν στην καλύτερη ευημερία των πολιτών του Ν. Ηλείας.

Η Δ/νση Πρόνοιας βρίσκεται στον τέταρτο όροφο ενός πενταόροφου κτιρίου, το οποίο στεγάζει και την νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση του Ν. Ηλείας. Επίσης, τη Δ/νση Πρόνοιας συγκροτούν δύο Τμήματα, στα οποία θα αναφερθούμε παρακάτω, με τα επιμέρους γραφεία τους, όπου έχουν την ευθύνη και την δικαιοδοσία των εκάστοτε κοινωνικών αναγκών της περιοχής και φυσικά των κατοίκων αυτής.

Τα Τμήματα αυτά, στα οποία διαχωρίζονται οι διάφορες λειτουργίες της Πρόνοιας, είναι :

- ◆ Το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας και
- ◆ Το Τμήμα Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ) ή αλλιώς, όπως έχει επικρατήσει να λέγεται Δημόσιας Αντίληψης.

Γενικά, μπορούμε να πούμε ότι οι αρμοδιότητες της Δ/νσης Κοινωνικής Πρόνοιας ανάγονται στα εξής :

-
1. **Εφαρμογής πάσης φύσεως προγραμμάτων** που αφορούν την προστασία της μητρότητας της μητέρας και των παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας.
  2. **Άσκηση ελέγχου και εποπτείας των ιδρυμάτων παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου**, καθώς και των ιδιωτικών επιχειρήσεων (ιδιωτ. Παιδ. Σταθμοί).
  3. **Παροχή επείγουσας περίθαλψης και προστασίας** σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες πληθυσμού, που περιέχονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, συνεπεία κοινωνικών γεγονότων και φυσικών καταστροφών.
  4. **Άσκηση ελέγχου και εποπτεία σε ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών** σε ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες.
  5. **Έγκριση διενέργειας λαχειοφόρων και φιλανθρωπικών αγορών** καθώς και εράνων.
  6. **Καθορισμός των όρων και της διαδικασίας** παραχώρησης ακινήτων σε δικαιούχους στεγαστικής αρωγής, έκδοση και ανάκληση παραχωρητηρίων.
  7. **Αγορά ή απαλλοτρίωση εκστάσεων** για την κατασκευή κατοικιών, αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής αρωγής από θεομηνίες ή τυχαία γεγονότα και γενικά εφαρμογής των στεγαστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.
  8. **Ανάληψη χορηγούμενων οικονομικών ενισχύσεων** σε φορείς κοινωνικής Αντίληψης από το προϊόν του Ειδικού Κρατικού Λαχείου.
  9. **Επιχορήγηση Εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων** (θεραπευτηρίων χρονίων παθήσεων , Ορφανοτροφεία, Γηροκομεία κ.τ.λ.) για αντιμετώπιση δαπανών λειτουργίας τους.

-
10. **Χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος Κοινωνικών Λειτουργών** και τέλος
  11. **Παροχή ειδικής αναγνώρισης σωματείου** ως φιλανθρωπικού και έγκριση κληροδοτημάτων του Α.Ν. 2039, μέχρι του ποσού των δύο εκατομμυρίων δραχμών.

1.1.1. ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω την Δ/ση Πρόνοιας αποτελούν δύο τμήματα, με τα επιμέρους γραφεία τους, τα οποία είναι υπεύθυνα για τις κοινωνικές ανάγκες του πληθυσμού, καθώς και για την αντιμετώπιση και επίλυση αυτών.

Τα δύο αυτά τμήματα έχουν με τη σειρά τους το καθένα τις εξής αρμοδιότητες:

- Το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, το οποίο ασχολείται με τη διενέργεια κοινωνικών ερευνών σε επίπεδο νομού, για την εφαρμογή των προγραμμάτων Πρόνοιας, καθώς και με την άσκηση κοινωνικής εργασίας.
Άλλη κύρια ευθύνη του παραπάνω τμήματος είναι ότι αφορά την υιοθεσία ανηλίκων.
- Το τμήμα Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ) έχει ως κύρια ευθύνη την εφαρμογή πάσης φύσεως προγραμμάτων που αφορούν την προστασία ηλικιωμένων ατόμων με ειδικές ανάγκες, των χρονίων πασχόντων, των οικονομικά αδυνάτων, των προσφύγων και των επαναπατριζομένων.

1.2. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Τα τμήματα της Δ/σης Πρόνοιας με τα επιμέρους γραφεία τους βρίσκονται, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, στον τέταρτο όροφο του Νομαρχιακού κτιρίου και συγκροτούνται ως εξής :

-
1. **Γραφείο Δ/ντή και Προϊσταμένης Πρόνοιας.**
Στο γραφείο αυτό βρίσκονται και ο Δ/ντής της Γενικής Δ/σης Υγείας και Πρόνοιας, καθώς και η προϊσταμένη της Πρόνοιας.
  2. **Γραμματεία – Πρωτόκολλο,** η οποία είναι κοινή και για την Δ/ση Υγείας και για την Δ/ση Πρόνοιας.
  3. **Γραφείο Κοινωνικών Εργασιών**
  4. **Γραφείο για διάφορα θέματα Δημόσιας Αντίληψης ή ΑΜΕΑ**
  5. **Γραφείο Λοιπών Επιδομάτων**
  6. **Γραφείο Επιδομάτων Στέγασης.**

Παρακάτω ακολουθεί σχέδιο με την χωροκατανομή των τμημάτων και των γραφείων της Δ/σης Πρόνοιας.

Στο Σχέδιο 1 παρουσιάζεται το κομμάτι εκείνο του τέταρτου ορόφου, όπου στεγάζεται η Δ/ση Υγείας και Πρόνοιας με τα αντίστοιχα γραφεία τους.

Τα γραφεία (1), (3), (4) και (5) ανήκουν στις δραστηριότητες της Δ/σης Πρόνοιας ενώ το γραφείο (2)^ο Γραμματεία – Πρωτόκολλο είναι κοινό και για τις δύο Δ/σεις (Υγείας & Πρόνοιας), όπως άλλωστε και ο Δ/ντής.

Η πρόσβαση των πελατών πραγματοποιείται από δύο κεντρικές εισόδους, που βρίσκονται στο ισόγειο του κτιρίου και κατόπιν με την βοήθεια καθοδηγητριών πίνακα ανεβαίνουν στον τέταρτο όροφο ή με τη βοήθεια της κεντρικής σκάλας ή των πέντε ανελκυστήρων.

Φθάνοντας στον τέταρτο όροφο, παρατηρούμε ότι και τα πέντε γραφεία της Πρόνοιας συνορεύουν μεταξύ τους και βρίσκονται στη δεξιά πλευρά του διαδρόμου, που χωρίζει τα γραφεία των δύο Δ/σεων.

Ο χώρος αναμονής όλων των γραφείων της Δ/σης Υγείας και Πρόνοιας είναι ενιαίος και ταυτίζεται με τον κεντρικό διάδρομο του ορόφου. Αυτό αποτελεί ένα βασικό μειονέκτημα, διότι δημιουργεί προβλήματα, τόσο στη μετακίνηση των επισκεπτών – ενδιαφερομένων, όσο και του ίδιου του προσωπικού.

Θα πρέπει εδώ να τονιστεί η έλλειψη ύπαρξη καθισμάτων στο χώρο, καθώς και ότι δεν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθότι τα γραφεία βρίσκονται στον τέταρτο όροφο και η πρόσβασή τους δεν επιτυγχάνεται, εφόσον δεν υπάρχουν ούτε οι ειδικές μπάρες, ούτε τα κατάλληλα μέτρα για τη χρήση των ανελκυστήρων.

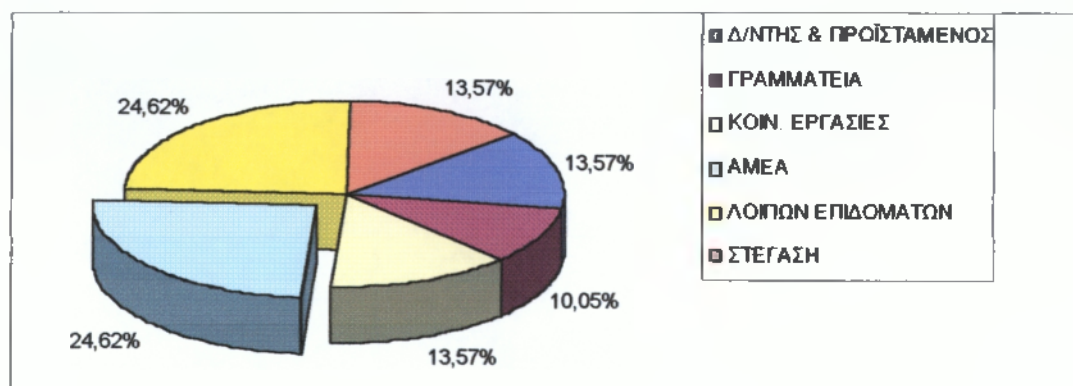
Στον πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα τ.μ. που καλύπτουν οι επιμέρους χώροι των γραφείων της πρόνοιας.

Πίνακας 1: Χωροκατανομή των γραφείων Πρόνοιας

α/α	ΓΡΑΦΕΙΑ	Τ.Μ.	(%) τ.μ.
1.	Δ/ΝΤΗΣ & ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ	13,5	13,57%
2.	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	10	10,05%
3.	ΚΟΙΝ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ	13,5	13,57%
4.	ΑΜΕΑ	24,5	24,62%
5.	ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ	24,5	24,62%
6.	ΣΤΕΓΑΣΗ	13,5	13,57%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας

Από τα παραπάνω στοιχεία του πίνακα προκύπτει ότι τα γραφεία ΑΜΕ και Λοιπών Επιδομάτων καταλαμβάνουν περίπου το ήμισυ του χώρου ενώ τα υπόλοιπα τέσσερα γραφεία τον άλλο μισό (50,4 τ.μ.)

Κυκλικό Διάγραμμα 1.

1.2.1. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΧΩΡΩΝ

Στη συνέχεια της εργασίας γίνεται χρήση του δείκτη επάρκειας χώρων, ώστε να καταστεί γνωστή η αναλογία του οικοδομημένου χώρου (τ.μ.), ανά υπάλληλο.

Η σχέση αυτή προκύπτει από τον τύπο :

Δομημένος χώρος (τ.μ.) / Απασχολούμενα άτομα

Στον πίνακα 2 παρουσιάζεται αναλυτικά ο χώρος που αντιστοιχεί σε κάθε απασχολούμενο άτομο για κάθε γραφείο.

α/α	ΓΡΑΦΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ Τ.Μ.	Τ.Μ./ ΥΠΑΛΛΗΛΟ
1.	Δ/ντη & Προϊστ. Πρ.	2	13,5	6,75
2.	Γραμματείας	2	10,0	5
3.	Κοιν. Εργασιών	3	13,5	4,5
4.	ΑΜΕΑ	3	24,5	8,17
5.	Λοιπών επιδομάτων	3	24,5	8,17
6.	Στέγασης	1	13,5	13,5
	ΣΥΝΟΛΟ	14	99,5	

Πηγή : Τμήμα Πρόνοιας

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι στον υπάλληλο του γραφείου Στέγασης αντιστοιχούν τα περισσότερα τ.μ. (13,5). Ακολουθούν τα γραφεία ΑΜΕΑ και λοιπών επιδομάτων με 8,17 τ.μ. ανά υπάλληλο, ενώ το γραφείο του Δ/ντή και Προϊσταμένης Πρόνοιας καλύπτουν 6,75 τ.μ. ανά υπάλληλο.

Τέλος, η Γραμματεία καταλαμβάνει το μικρότερο χώρο ανά υπάλληλο με μόλις 5 τ.μ.

1.3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

Η διοικητική δομή της Διεύθυνσης Υγείας και Πρόνοιας παρουσιάζεται στο οργανόγραμμα 1.

Οργανόγραμμα 1 :
Διοικητική Δομή – Διάρθρωση της Δ/σης Υγείας & Πρόνοιας του Ν. Ηλείας
Πηγή : Τμήμα Πρόνοιας

Εν συνεχεία ακολουθεί το Οργανόγραμμα 2 με σκοπό να παρουσιαστεί η ιεραρχική διάρθρωση των υπηρεσιών της Δ/σης Πρόνοιας και των γραφείων, που τη συγκροτούν. Με αυτή την ιεραρχική διάρθρωση πραγματοποιείται και επιτυγχάνεται ο καταμερισμός όλων των ενεργειών που τελούνται στα διάφορα γραφεία, καθώς και η καθιέρωση των απαιτούμενων ιεραρχικών σχέσεων.

Οργανόγραμμα 2 :
Η ιεραρχική διάρθρωση των υπηρεσιών του τμήματος Πρόνοιας

1.4. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΩΝ – ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Σε αυτό το σημείο θα εξεταστεί η στελέχωση σε προσωπικό των γραφείων της Πρόνοιας και θα επιχειρηθεί η ποιοτική ανάλυση αυτών, καθώς και η λεπτομερής ανάλυση και παρουσίαση των στοιχείων που σχετίζονται με την ειδικότητα, το επίπεδο εκπαίδευσης και τα χρόνια προϋπηρεσίας του.

Δεν θα γίνει αναφορά στις οργανικές θέσεις που ορίζονται για το προσωπικό της Δ/νσης Πρόνοιας και αυτό διότι η σύστασή τους γίνεται ενιαία για όλα τα τμήματα της Δ/νσης Υγείας και Πρόνοιας και όχι ξεχωριστά για κάθε τμήμα.

Τη Δ/νση Πρόνοιας, όπως έχει αναφερθεί και προηγουμένως αποτελούν έξι (6) γραφεία, από τα οποία το ένα – η Γραμματεία – είναι κοινή με τη Δ/νση Υγείας, και ο συνολικός αριθμός προσωπικού είναι δέκα τέσσερα (14) άτομα.

Στον παρακάτω πίνακα (3), απεικονίζονται τα άτομα που στελεχώνουν τα επιμέρους γραφεία.

Πίνακας 3. – Προσωπικό που στελεχώνει τα γραφεία της Δ/νσης Πρόνοιας

Α/Α	ΓΡΑΦΕΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
1.	Δ/ΝΤΗΣ & ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ	2
2.	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	2
3.	ΚΟΙΝ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ	3
4.	ΑΜΕΑ	3
5.	ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ	3
6.	ΣΤΕΓΑΣΗΣ	1
	ΣΥΝΟΛΟ	14

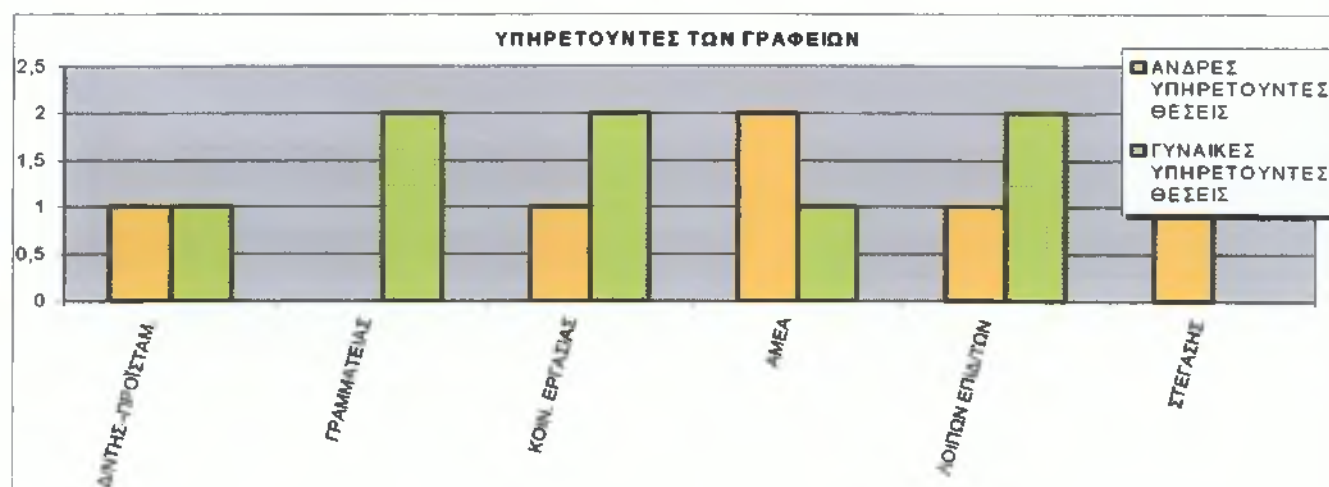
Πηγή : Δ/νση Πρόνοιας

Στη συνέχεια ακολουθεί ο πίνακας (4), στον οποίο φαίνονται οι υπηρετούντες θέσεις και η εκπαίδευση κατά φύλο.

Πίνακας 4. – Οι υπηρετούντες θέσεις των Γραφείων της Δ/σης Πρόνοιας και το επίπεδο εκπαίδευσης κατά φύλο

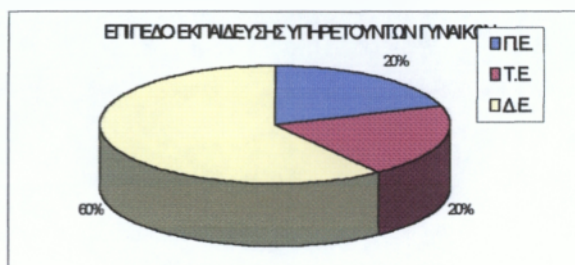
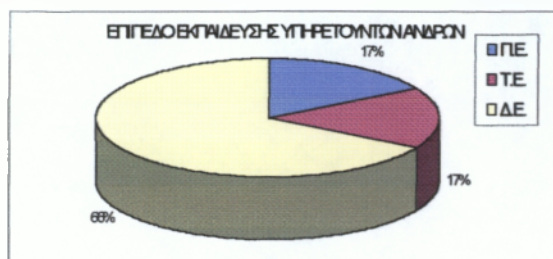
ΓΡΑΦΕΙΟ	ΑΝΔΡΕΣ			ΓΥΝΑΙΚΕΣ		
	ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	%	ΚΑΤΗΓ.	ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	%	ΚΑΤΗΓ.
Δ/ΝΤΗΣ-ΠΡΟΪΣΤΑΜ.	1		Π.Ε.	1		Π.Ε.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	-		Δ.Ε.	2		Δ.Ε.
ΚΟΙΝ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1		Τ.Ε.	2		Τ.Ε.
ΑΜΕΑ	2		Δ.Ε.	1		Δ.Ε.
ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΔ/ΤΩΝ	1		Δ.Ε.	2		Δ.Ε.
ΣΤΕΓΑΣΗΣ	1		Δ.Ε.			
ΣΥΝΟΛΟ	6			8		

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας

Ραβδόγραμμα 1 : Οι υπηρετούντες των γραφείων της Δ/σης Πρόνοιας και το επίπεδο εκπαίδευσης κατά φύλο σε μορφή ραβδογράμματος

Στη συνέχεια απεικονίζεται, σε μορφή κυκλικών διαγραμμάτων, το επίπεδο εκπαίδευσης του προσωπικού, χωριστά για τα δύο φύλλα.

Κυκλικό Διάγραμμα 2: Επίπεδο εκπαίδευσης ανδρών

Κυκλικό Διάγραμμα 3: Επίπεδο εκπαίδευσης γυναικών

Από το διάγραμμα 2 προκύπτει ότι μόνο 2 υπάλληλοι άνδρες ανήκουν στην Π.Ε. και Τ.Ε. ενώ όλοι οι υπόλοιποι είναι υπάλληλοι Δ.Ε. κατηγορίας. Από το διάγραμμα 3 προκύπτει ότι οι γυναίκες που ανήκουν στην Π.Ε. και Τ.Ε. κατηγορία είναι τρεις.

Ακολουθεί ο πίνακας 5 από όπου παρουσιάζονται συνολικά τα χρόνια προϋπηρεσίας κατά φύλο.

Πίνακας 5 : Χρόνια προϋπηρεσίας κατά φύλο στο Τμήμα Πρόνοιας

ΓΡΑΦΕΙΟ		ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΥΨΗΡΕΣΙΑΣ						
		1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-33
Δ/ΝΤΗ – ΠΡΟΪΣΤ.	ΑΝΔΡ					1		
	ΓΥΝ.					1		
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	ΑΝΔΡ							
	ΓΥΝ.			1		1		
ΚΟΙΝ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΝΔΡ					1		
	ΓΥΝ.	1	1					
ΑΜΕΑ	ΑΝΔΡ			1	1			
	ΓΥΝ.				1			
ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΔΟΜ	ΑΝΔΡ					1		
	ΓΥΝ.					1		
ΣΤΕΓΑΣΗΣ	ΑΝΔΡ						1	
	ΓΥΝ.							

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού κατανέμεται σύμφωνα με τα χρόνια προϋπηρεσίας του στα 21-15 χρόνια, ενώ μόλις δύο είναι οι υπάλληλοι με τα λιγότερα χρόνια προϋπηρεσίας κάτω από 10 και ένας ανήκει στο φάσμα των 26-30 χρόνων.

Εν κατακλείδι θα πρέπει να αναφερθούμε στο γεγονός ότι η συγκεκριμένη Δ/ση Πρόνοιας δεν διασπάται σε πολλά τμήματα, όπως άλλες Δ/σεις Νομαρχιών, παρά μόνο σε δύο, τα οποία είναι και υπεύθυνα για όλο το φάσμα των λειτουργιών και σκοπών που αναφέρθηκαν παραπάνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑΜΕΑ)

ΓΕΝΙΚΑ

 Το κεφάλαιο αυτό γίνεται παρουσίαση και ανάλυση των προγραμμάτων του γραφείου ΑΜΕΑ ή γενικότερα Δημόσιας Αντίληψης.

Το γραφείο αυτό είναι το ένα από τα δύο γραφεία, τα οποία συγκροτούν το τμήμα Πρόνοιας και σαν στόχο έχει την όσο δυνατόν μεγαλύτερη κάλυψη του ευπαθή πληθυσμού στα πλαίσια του Ν. Ηλείας.

Τα προγράμματα αυτά εφαρμόζονται σαν αξίωση του ατόμου από το Κράτος να του δίνονται θετικές παροχές, για την ικανοποίηση των οικονομικών, πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών του.

Τα προγράμματα που εφαρμόζει το γραφείο ΑΜΕ ή Δημόσιας Αντίληψης είναι τα εξής :

- Κοινωνική προστασία των οικονομικώς αδυνάτων ατόμων.
- Ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Ιδρυμάτων Υπερηλίκων και θεραπευτηρίων χρόνιων πασχόντων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
- Αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών
- Εράνων και λαχειοφόρων ή φιλανθρωπικών αγορών.
- Επιχορηγήσεων φορέων Κοινωνικής Αντίληψης από το προϊόν του Κρατικού Λαχείου
- Ειδικού σήματος παρκarίσματος σε αυτοκίνητα Αναπήρων Πολέμου
- Χορήγησης Δελτίων για τη διακίνηση Αναπήρων

Αυτά, όσον αφορά τα διάφορα πράγματα που εφαρμόζει το γραφείο ΑΜΕΑ.

Εκτός βέβαια των προγραμμάτων καταβάλλονται και χρηματικές παροχές για την κάλυψη ορισμένων κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα άτομα.

Οι χρηματικές αυτές παροχές ονομάζονται επιδόματα, έχουν περιορισμένη χρονική διάρκεια, όπως άλλωστε και οι αντίστοιχοι κίνδυνοι, και συμπληρώνουν τη μερική ή πλήρη απώλεια του εισοδήματος από ανικανότητα εργασίας, τη συνδρομή της άρσης της ανικανότητας αυτής ή την κάλυψη δαπανών από ασφαλιστικούς κινδύνους.

Τα επιδόματα που χορηγούνται από το γραφείο ΑΜΕΑ είναι τα εξής:

- Επίδομα Αναιμίας Γενικά
- Κωφαλάλων
- Τυφλών
- (Βαριά) Ναυτικής Καθυστερημένων
- Βαριάς Μορφής Αναπηρίας
- Ανασφαλιστών παραπληγικών
- Παραπληγικών Ασφαλισμένων στο Δημόσιο
- Σπαστικών παιδιών
- Καυσίμων.

Στη συνέχεια της εργασίας θα επιχειρηθεί ανάλυση των επιμέρους προγραμμάτων του Γραφείου ΑΜΕΑ.

2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΜΕΑ

2.2.1. Κοινωνική προστασία των οικονομικώς αδυνάτων

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 149/19-7-1973 άρθρο 1 το Κράτος παρέχει κοιν. Προστασία στους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και τελούν σε κατάσταση ενδείας, βρίσκονται σε μειωμένη κοινωνική, σωματική ή διανοητική κατάσταση και επίσης σε άτομα, τα οποία είναι προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση ανάγκης ασθένειας, θεομηνίας ή οποιοδήποτε άλλου απρόβλεπτου γεγονότος.

Μια βασική προϋπόθεση για την παροχή κοιν. Προστασίας των παραπάνω ατόμων είναι να μην καλύπτονται από άλλο ασφαλιστικό φορέα κοιν. ασφάλισης και να υφίστανται αποδεδειγμένα αδυναμία καλύψεως της συγκεκριμένης ανάγκης τόσο για τους ίδιους, όσο και για τα μέλη των οικογενειών τους.

Το περιεχόμενο, η έκταση αλλά και ο χρόνος παροχής της προβλεπόμενης κοινωνικής προστασίας καθορίζονται από το εκάστοτε κοινωνικό πρόγραμμα ανάλογα με τα διατιθέμενα οικονομικά μέσα.

Το πρόγραμμα κοιν. προστασίας των οικονομικώς αδυνάτων ατόμων παρέχει ιατροφαρμακευτική και νοσηλευτική περίθαλψη. Τα άτομα που δικαιούνται αυτή τω δωρεάν περίθαλψη είναι οι μόνιμοι Έλληνες, που όπως αναφέρθηκε πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του παραπάνω ΦΕΚ. Η νοσηλεία των ασθενών παρέχεται αποκλειστικά σε κλίνες Γ΄ θέσης στα νοσηλευτικά ιδρύματα, σύμφωνα με το Ν.Δ. 2592/1953 (περί οργανώσεως της ιατρικής).

Η απόφαση για την εισαγωγή ασθενή σε κάποιο νοσηλευτικό ίδρυμα εκδίδεται από τον οικείο Νομάρχη, όταν ο ασθενής στερείται συγγενών ή αδυνατεί να επιμεληθεί την έκδοση αυτή.

Από το Νομάρχη εκδίδεται επίσης και η απαλλαγή των δαπανών νοσηλείας του ασθενή. Επιπλέον, το εξεταζόμενο πρόγραμμα έχει τη δυνατότητα σύστασης λογ/σμού Πρώτων Κοιν. Βοηθειών.

Ο λογ/σμός αυτός, κινούμενος στα πλαίσια των διατάξεων Δημοσίων Λογιστικού και ειδικότερα των Υπ. Οικον. και Κοιν. Υπηρεσιών, έχει ως σκοπό την αντιμετώπιση των εκάστοτε παρουσιαζόμενων

εκτάκτων κοιν. αναγκών και των κοιν. μέτρων για την καταπολέμηση της επαιτείας και αλητείας.

Οι πόροι του λογ/σμού προέρχονται από:

- Την χρηματοδότηση του Κρατικού Προϋπολογισμού
- Την χρηματοδότηση από δωρεές και εισφορές, σε χρήμα ή σε είδος από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- Έσοδα που προέρχονται από εράνους, λαχειοφόρους και φιλανθρωπικές αγορές και πάσης φύσεως κοιν. εκδηλώσεις.

Οι προϋποθέσεις, ο τρόπος, η διαδικασία παροχής βοήθειας και η διάθεση των εισφορών σε είδος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών.

2.1.2. Προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες

Κύριοι σκοποί του προγράμματος αυτού είναι :

- Η πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση αναπηριών και χρόνιων παθήσεων.
- Η διατήρηση των ατόμων αυτών στην κοινότητα και η μείωση της ιδρυματικής περιθάλψης.
- Η δημιουργία συνθηκών που θα συμβάλλουν στην ανεξαρτικοποίηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες και στην ανάπτυξη όλων των σωματικών και πνευματικών τους δυνάμεων
- Η επανεξέταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή με ίσες ευκαιρίες.
- Η ευαισθητοποίηση και προετοιμασία του κοινού για την ένταξη των ατόμων αυτών στην κοινότητα.

Όπως όλοι καταλαβαίνουμε, για να επιτευχθούν οι παραπάνω σκοποί πρέπει να υπάρξει μια σωστή ενημέρωση του κοινού πάνω στα θέματα που αφορούν την πρόληψη και αποκατάσταση της αναπηρίας,

---

τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όσο και από τα στελέχη των Υπηρεσιών Υγείας και εκπαίδευσης.

Επίσης, οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να φροντίσουν, ώστε τα άτομα με ειδικές ανάγκες να ενταχθούν ομαλά σε κοινές ομάδες να ενταχθούν ομαλά σε κοινές ομάδες για επαγγελματική εκπαίδευση, όπως και επαγγελματικής αποκατάστασης στην αγορά εργασίας. Φυσικά και ίσων ευκαιριών στο γενικότερο κοινωνικό σύνολο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια καλύτερης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές το Υπουργείο Περιβάλλοντος χωροταξίας και Δημοσίων Έργων είναι υπεύθυνος για την αντιμετώπιση των στεγαστικών προβλημάτων των ατόμων αυτών, καθώς και στην καλυτέρευση των Δημοσίων χώρων, ώστε να μετακινούνται και να αυτοεξυπηρετούνται καλύτερα.

Επίσης, το ίδρυμα κοινωνικής Πρόνοιας σε μια προσπάθεια συνεργασίας με τον Εθνικό Οργανισμό Τουρισμού φροντίζει και μεριμνούν για την καλύτερη επιμόρφωση και ψυχαγωγία των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Πρέπει να αναφερθεί ότι το πρόγραμμα αυτό αφορά τα άτομα που δεν μπορούν να εξασφαλίσουν μόνα τους εξ ολοκλήρου ή εν μέρει τις ανάγκες, τόσο τις ατομικές όσο και τις κοινωνικές, εξαιτίας βέβαια των σωματικών ή πνευματικών μειονεκτημάτων.

Οι κατηγορίες αναπήρων που περιλαμβάνει το πρόγραμμα είναι οι εξής :

- Πάσχοντες από αιμολυτική αναιμία
- Πάσχοντες από Νοητική καθυστέρηση
- Πάσχοντες από Βαριάς Μορφής Αναπηρίας
- Σπαστικά παιδιά
- Παραπληγικοί – τετραπληγικοί Ανασφάλιστοι

-
- Παραπληγικοί – τετραπληγικοί Δημοσίου
  - Τυφλοί
  - Κωφάλαλοι.

Παρακάτω θα γίνει λεπτομερής ανάλυση των επιδομάτων στις κατηγορίες.

2.1.3. Ιδρυμάτων υπερηλίκων και θεραπευτηρίων χρονίως πασχόντων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Μονάδες υπερηλίκων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα καλούνται οι μονάδες, οι οποίες φροντίζουν ηλικιωμένα άτομα που μπορούν ή όχι να αυτοεξυπηρετηθούν, χωρίς να έχουν σκοπό το επιχειρηματικό κέρδος.

Τα θεραπευτήρια χρόνιων πασχόντων φροντίζουν και περιθάλπουν τα άτομα εκείνα που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις, πνευματικές ή κινητικές και δεν μπορούν, φυσικά, να αυτοεξυπηρετηθούν, να καλύψουν δηλαδή μόνοι τους τις βασικές τους ανάγκες. Επίσης, στα βασικά καθήκοντα των θεραπευτηρίων είναι να φροντίζουν για την επαγγελματική κατάρτιση· αν αυτό είναι εφικτό· των ατόμων χρόνιων πασχόντων.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι κύριοι σκοποί των μονάδων υπερηλίκων και χρόνιων πασχόντων είναι :

- Η υγιεινή διαμονή, η ασφαλής και άνετη διαβίωση των περιθαλπομένων, προσαρμοσμένη βέβαια στις ανάγκες της κάθε κατηγορίας.
- Η υγιεινή και επαρκής διατροφή ανάλογα με την κατάσταση του κάθε περιθαλπομένου.
- Η φροντίδα για την ατομική τους καθαριότητα, καθώς και την καθαριότητα των χώρων της μονάδας.

-
- Η τακτική ιατρική παρακολούθηση, καθώς και η έγκαιρη και κατάλληλη ιατροφαρμακευτική βοήθεια και νοσηλεία για κάθε περιθαλπόμενο ξεχωριστά.
  - Η δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης και αυτοπροστασίας με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων διευκόλυνσης των περιθαλπομένων.
  - Η έγκαιρη εισαγωγή σε νοσηλευτήριο, σε περίπτωση διάγνωσης κάποιας επιπλοκής ή ασθένειας.
  - Η προσφορά και διευκόλυνση απασχόλησης, ψυχαγωγίας, ψυχολογικής βοήθειας, ανάλογα της ηλικίας και κατάστασης των περιθαλπομένων.
  - Η φυσικοθεραπεία και κινησιοθεραπεία με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων για την βελτίωση των δυνατοτήτων αυτοεξυπηρέτησης.
  - Η δυνατότητα συμμετοχής των περιθαλπομένων σε εκκλησιαστικές – θρησκευτικές, πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις εφ' όσον το επιτρέπει η κατάστασή τους.
  - Τέλος, βέβαια, ο οφειλόμενος σεβασμός και ενδιαφέρον ανεξάρτητων της σωματικής ή πνευματικής κατάστασης περιθαλπομένων.

Οι μονάδες υπερηλίκων και θεραπευτηρίων χρόνιων πασχόντων που λειτουργούν στο Ν. Ηλείας με τη μορφή Νομικών Προσώπων ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι πέντε και υπάγονται στην Ιερά Μητρόπολη Ηλείας

Αυτές είναι οι εξής :

1. Άσυλο ανιάτων «Η Νέα Βασιλειάδα»
2. Ίδρυμα χρόνιων πασχόντων «Ο Άγιος Νικόλαος»
3. Άσυλο αναπήρων – γηροκομείο «Παναγία η Καθολική»
4. Ίδρυμα χρόνιων πασχόντων και κατάκοιτων γερόντων «Παναγία η Βλαχέρνα»

---

5. Γηροκομείο «Ο Άγιος Χαράλαμπος»

Θα πρέπει να προσθέσουμε ότι στο σύνολο των τριακοσίων είκοσι επτά (327) κλινών όλων των ιδρυμάτων, διατίθενται πενήντα πέντε (55) κλίνες για την περίθαλψη ανασφάλιστων ατόμων, που για το λόγο αυτό επιχορηγούνται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

2.1.4. Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρει παροχές και υπηρεσίες με κύριο σκοπό τη βοήθεια σε άτομα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, να αντιμετωπίσουν τις διάφορες ανάγκες που προκαλούνται από έκτακτα και απρόβλεπτα γεγονότα.

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα άτομα για να τους παρασχεθεί η συγκεκριμένη βοήθεια και προστασία για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών είναι :

1. Να βρίσκονται, λόγω απρόβλεπτων γεγονότων, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η οποία δεν καλύπτεται από κανένα φορέα κοινωνικής ασφάλισης και είναι αδύνατο να αντιμετωπισθούν οι βιοτικές ανάγκες αυτών ή των μελών της οικογένειάς τους.
2. Να υφίστανται στο λογαριασμό Πρώτων Βοηθειών της οικείας Νομαρχίας τους.
3. Να αδυνατούν να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα για την κάλυψη των βιοτικών τους αναγκών, χωρίς να συντρέχει περίπτωση έκτακτου γεγονότος.

Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, λόγω φυγοπονίας, δεν δικαιούνται την παροχή οικονομικής ενίσχυσης.

Για την αποτελεσματικότερη άσκηση κοινωνικής πρόνοιας, οι επιχορηγήσεις που παρέχονται είναι οι ακόλουθες :

- Επιχορήγηση για την αντιμετώπιση δαπανών προσωρινής στέγασης ατόμων, τα οποία αδυνατούν να καλύψουν τις στεγαστικές τους ανάγκες.
- Επιχορήγηση για προσωρινή περίθαλψη ατόμων, που έχουν πληγεί από τυχαία γεγονότα – ατυχήματα και θεομηνίες. Το ύψος αυτών των επιχορηγήσεων ανέρχεται στις 140.000 και 80.000 δραχμές αντίστοιχα.
- Τέλος, επιχορήγηση για προσωρινή περίθαλψη ατόμων, που βρίσκονται σε κατάσταση ενδεΐας, λόγω εκτάκτων γεγονότων. Το ποσό της επιχορήγησης είναι 150.000 δραχμές.

Να προσθέσουμε ότι φορείς των επιχορηγήσεων αυτών μπορεί να είναι ή Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμών ή Ειδικών λογ/σμών, ή Ν.Π.Ι.Δ. Οργανισμών ή Ιδρυμάτων εσωτερικού.

2.1.5. Έρανοι και Λαχειοφόροι ή Φιλανθρωπικές αγορές

Σύμφωνα με το Ν. 5101 έρανοι, λαχειοφόροι και φιλανθρωπικές αγορές διενεργούνται σε εξαιρετικές περιπτώσεις για την εκπλήρωση φιλανθρωπικού ή κοινωφελούς σκοπού με άδεια που εκδίδεται με βάση τις διατάξεις και προϋποθέσεις του παραπάνω νόμου. Οι εκάστοτε έρανοι διενεργούνται από συγκροτημένα και αναγνωρισμένα Σωματεία και από Επιτροπές, οι οποίες απαρτίζονται από πέντε τουλάχιστον μέλη.

Τα Σωματεία και οι διάφορες Επιτροπές υποχρεούνται στη λεπτομερή ενημέρωση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, προκειμένου να τους χορηγηθεί η ειδική άδεια εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.

Όπως καταλαβαίνει κανείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, απαγορεύονται πάσης φύσεως έρανοι, λαχειοφόροι ή φιλανθρωπικές αγορές από μη αναγνωρισμένα από το κράτος Σωματεία.

Ανάλογα με τον τόπο που διενεργούνται οι έρανοι διαχωρίζονται σε Πανελληνίους (δηλαδή σε όλη την επικράτεια) και σε τοπικούς. Επίσης οι τρόποι που διενεργούνται οι έρανοι είναι είτε με την περιφορά κιβωτίου είτε με προσωπική εισφορά βάσει διπλότυπων αποδείξεων.

Η χορήγηση αδειών συλλογής εράνων και φιλανθρωπικών αγορών δίνεται ύστερα από απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας ή του εκάστοτε Νομάρχη.

Στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι το ερανικό έργο της Επιτροπής ή του Σωματείου διακόπτεται εφόσον λήξει η προθεσμία της αρχικής άδειας, οπότε και απαιτείται νέα αίτηση για παράταση της προθεσμίας. Σε περίπτωση που η αίτηση δεν εγκριθεί, η Επιτροπή διαλύεται αυτοδικαίως και η περιουσία που συγκεντρώθηκε κατατίθεται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, αν εκλείψει ο σκοπός για τον οποίο είχε συσταθεί η Επιτροπή, ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας έχει το δικαίωμα να διαθέσει το ερανικό ποσό για άλλο παρεμφερή σκοπό στην ίδια περιφέρεια.

Οι παραπάνω περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ισχύουν και για τα Σωματεία με εξαίρεση φυσικά την περίπτωση διάλυσης.

2.1.6. Επιχορήγηση φορέων κοινωνικής αντίληψης από το προϊόν του κρατικού λαχείου

Σύμφωνα πάντα με την Υπουργική Απόφαση Γγ/3230, ορίζεται ότι οι επιχορηγούμενοι φορείς θα πρέπει να υποβάλλουν στην αρμόδια νομαρχιακή Υπηρεσία σχετική απόφαση του αρμόδιου οργάνου τους. Από την απόφαση αυτή θα προκύπτει λεπτομερώς, ποιες είναι οι ανάγκες που θα αντιμετωπισθούν με το υπό ανάληψη ποσό της επιχορήγησης, καθώς και τα διάφορα δικαιολογητικά που θα ορίζονται από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία, από τα οποία θα προκύπτει ότι διασφαλίζεται το συμφέρον του Δημοσίου αλλά και του επιχορηγούμενου φορέα.

Κάθε φορέας κοινωνικής αντίληψης, ανεξάρτητα της νομικής του μορφής, θα πρέπει εφόσον είναι ανάγκη να γίνουν ορισμένες πληρωμές για εργασίες και δαπάνες που έγιναν ή θα γίνουν πριν την έναρξη του έργου, να εισπράξει από την πίστωση που του έχει εγκριθεί ποσό ίσο του 20% της πίστωσης, μετά από σχετική υποβολή αίτησης στη Δ/νση ή τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Οι φορείς Κοινωνικής Αντίληψης, που ενισχύονται από το προϊόν του ειδικού κρατικού λαχείου είναι :

- Δημόσιες Υπηρεσίες
- Ν.Π.Δ.Δ.
- Ιερές Μητροπόλεις
- Ν.Π.Ι.Δ., Ιδρύματα και Φιλανθρωπικά Σωματεία.

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα διάφορα δικαιολογητικά τα οποία ορίζονται από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία, είναι διαφορετικά για τον καθένα από τους παραπάνω φορείς Κοινωνικής Αντίληψης.

2.1.7. Έκδοση Ειδικού Σήματος Παρκαρίσματος σε αυτοκίνητα Αναπήρων Πολέμου

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Γ4Α/62/3012/85 και ύστερα από έγγραφο διαμαρτυρίας της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων Πολέμου Ελλάδος (Ε.Γ.Σ.Α. και Θ.Π.Ε) όσον αφορά τους ανάπηρους πολέμου, κάτοχος ειδικών αναπηρικών αυτοκινήτων, καθιερώθηκε το ειδικό σήμα παρκαρίσματος για αναπηρικά αυτοκίνητα. Κατόπιν της απόφασης αυτής δεν γίνεται διάκριση μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών αναπήρων και το ειδικό σήμα παρκαρίσματος θα διατίθεται και στους αναπήρους πολέμου που είναι ήδη κάτοχοι ειδικά κατασκευασμένων αυτοκινήτων, εφόσον φυσικά έχουν πλήρη παράλυση

των κάτω άκρων ή και ακρωτηριασμό αυτών, και κατά συνέπεια δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα συνηθισμένα μέσα συγκοινωνίας.

Το ειδικό αυτό σήμα χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κάθε νομού.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι για να τους χορηγηθεί το ειδικό σήμα είναι :

- Φωτοτυπία της άδειας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου και
- Αντίγραφο της απόφασης ή πράξης συνταξιοδότησης από την οποία θα προκύπτει η πλήρης παράλυση ή ο ακρωτηριασμός των κάτω άκρων.

Σε περίπτωση όμως που δεν προκύπτει η πλήρης παράλυση ή ακρωτηριασμός των κάτω άκρων, τότε ο ενδιαφερόμενος για να αποκτήσει το ειδικό σήμα, θα πρέπει να υποβάλλει βεβαίωση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής επιτροπής της οικείας Νομαρχίας του, στην οποία να βεβαιώνεται η παράλυσή του.

Τέλος γίνεται γνωστό στην Εθνική Γενική Συνομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου, ότι το ευεργετικό αυτό μέτρο δεν μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες κατηγορίες αναπήρων διότι το μέτρο αυτό ισχύει μόνο για κινητικά ανάπηρα άτομα (αρ. εγγράφου 2059/215/24-6-35).

2.1.8. Χορήγηση Δελτίων για την διακίνηση αναπήρων

Βάσει σχετικών γνωματεύσεων των Υγειονομικών Επιτροπών παρέχονται στα άτομα με ειδικές ανάγκες με ποσοστό αναπηρίας άνω των 67% και στους συνοδούς ολικώς τυφλών το δικαίωμα διακίνησης με την αστική συγκοινωνία της περιοχής που κατοικούν μόνιμα.

Επίσης, όσον αφορά την υπεραστική συγκοινωνία, καθώς και τις γραμμές του εσωτερικού των μεταφορικών μέσων του ΟΣΕ και της Ο.Α. η διακίνηση γίνεται με μειωμένο εισιτήριο κατά 50%.

Βεβαίως, για την διακίνηση των παραπάνω είναι υποχρεωτική η επίδειξη ειδικού δελτίου που πρέπει να έχουν τα άτομα αυτά και το οποίο εκδίδεται από το Υπουργείο Υγ. Πρόνοιας (Ν.Δ. 634/70 και 1245/72)

2.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΕΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (Α.Μ.Ε.Α.)

2.2.1. ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Γ4Α/Φ.167/2073/82 εφαρμόστηκε πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης στους πάσχοντες από συγγενή αιματολυτική αναιμία ή συγγενή αιμορραγική διάθεση (Μεσογειακή – Δρεπανοκυτταρική – Μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία) όταν διαβιώνουν μαζί με τα μέλη συγγενικής τους ή ξένης οικογένειας και εφόσον κρίνονται από τα Κέντρα, του Σταθμούς ή του Κέντρου Αιμορροφιλικών, που τους παρακολουθούν συστηματικά, ως ανίκανοι, για κάθε βιοποριστική εργασία και σαφώς είναι οικονομικά αδύνατοι.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι το δικαίωμα της οικονομικής αυτής ενίσχυσης έχουν και οι πάσχοντες από το σύνδρομο ανοσοποιητικής ανεπάρκειας (AIDS) σύμφωνα πάντα με την απόφαση Π4γ/Φ.222/Φ.225/ΟΙΚ. 4711/94.

Μέχρι το έτος 1994 τα άτομα με το σύνδρομο της επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ήταν ενταγμένοι στο ενοποιημένο πρόγραμμα βαριάς αναπηρίας. Όμως από την 1/1/1995 εντάχθηκαν και αυτά στο πρόγραμμα των πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία ή συγγενή αιμορραγική διάθεση.

Οι προϋποθέσεις για την χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης στους πάσχοντες από αιμολυτική αναιμία είναι οι εξής :

- Τα άτομα αυτά είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο πασχόντων από συγγενή αιμολυτική αναιμία ή από συγγενή αιμορραγική διάθεση που τηρείται στις Δ/σεις Κοινωνικής Πρόνοιας των Νομαρχιών.
- Να μην παίρνουν, λόγω της παθήσεώς τους, άλλου είδους οικονομική ενίσχυση από το Δημόσιο Ταμείο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή.

-
- Οι υπήκοοι των κρατών που περιλαμβάνονται εφόσον είναι μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδος στην κυρωμένη με ν.δ. 4017/59 (ΦΕΚ Α/246/56) Ευρωπαϊκή Σύμβαση.
  - Τα άτομα που κρίθηκαν ως ανίκανα προς επιδότηση των τέκνων τους, αφού συγκεντρώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της παραπάνω απόφασης.
  - Τέλος, το επίδομα δικαιούνται οι επαναπατριζόμενοι ομογενείς, ανεξαιρέτως αν έχουν στερηθεί ή όχι την ελληνική ιθαγένεια.

Δικαιούχοι του επιδόματος, όσον αφορά τα άτομα με σύνδρομο ανοσοποιητικής ανεπάρκειας και αιμορροφιλία, είναι τόσο οι νοσούντες, όσο και οι φορείς.

Οι πάσχοντες δε και από τις δύο ασθένειες λαμβάνουν και τα δύο επιδόματα.

Η καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης είναι μηνιαία και ανέρχεται στις 43.700 δρχ. για όσους πάσχουν από Μεσογειακή Αναιμία, και 91.050 δρχ. για όσους πάσχουν από την Αιμορροφιλία ή είναι φορείς του AIDS. Τα ποσά αυτά βέβαια είναι μηδαμινά, αν σκεφτεί κανείς το κόστος, οικονομικό αλλά και ψυχολογικό, που έχουν να αντιμετωπίσουν τα συγκεκριμένα άτομα.

Την οικονομική ενίσχυση εισπράττει ο ίδιος ο δικαιούχος, εφόσον μπορεί να υπογράψει τον τίτλο εξοφλήσεως ή κάποιο μέλος της οικογένειας που διαβιώνει.

Για καλύτερη εφαρμογή του προγράμματος οι Δ/σεις και τα τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας των Νομαρχιών τηρούν φακέλους και μητρώα με ατομικές μερίδες των οικονομικά ενισχυόμενων, οι οποίοι περιλαμβάνουν λεπτομερώς όλα τα οικονομικά, ιατρικά, οικογενειακά και υπηρεσιακά στοιχεία, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται απόλυτα η ενημέρωση των υπηρεσιών.

Η πληρωμή της οικονομικής ενίσχυσης ανατίθεται σε υπαλλήλους των Δ/σεων Κοιν. Πρόνοιας, βάσει ατομικών βιβλιαρίων που

συντάσσονται σε αυτές και το δικαίωμα για την απόληψη αυτής αναθεωρείται τακτικά κάθε χρόνο και έκτακτα όταν προκύψουν νέα στοιχεία, που καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση.

Εν κατακλείδι, πρέπει να πούμε ότι η κοινωνική αντιμετώπιση των ατόμων με το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας πέραν από τα μέτρα πρόληψης, επιβάλλει και προϋποθέτει ισότιμη και αξιοπρεπή μεταχείριση των πασχόντων, ιδιαίτερα από το προνοιακό σύστημα.

2.2.2. ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΩΦΑΛΛΩΝ

Η Πρόνοια επιδοτεί κωφάλαλα άτομα που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες :

- Στα κωφάλαλα παιδιά μέχρι 18 ετών
- Στα κωφάλαλα άτομα ηλικίας 19 έως 65 ετών, τα οποία παρουσιάζουν ταυτόχρονα και κάποια άλλη χρόνια σωματική, πνευματική ή ψυχική πάθηση, λόγω της οποίας κρίνονται ανίκανοι για κάθε βιοποριστική εργασία.
- Στα κωφάλαλα άτομα άνω των 65 ετών.

Στις παραπάνω κατηγορίες προστίθενται και κάποιες ειδικότερες που δικαιούνται επίσης το επίδομα. Αυτές είναι :

- Οι επαναπατριζόμενοι ομογενείς κωφάλαλοι άσχετα αν έχουν στερηθεί ή όχι την Ελληνική Ιθαγένεια.
- Οι κωφάλαλοι υπήκοοι των κρατών που περιλαμβάνονται και είναι μόνιμοι κάτοικοι στην Ελλάδα στην κυρωμένη Ευρωπαϊκή σύμβαση.
- Οι κωφάλαλοι που έχουν κριθεί ανίκανοι για την προστασία των παιδιών τους.
- Οι Κύπριοι υπήκοοι ελληνικής καταγωγής

-
- Οι κωφάλαλοι που δικαιούνται το επίδομα που προβλέπει το Ν.Δ. 1153/72 «περί προστασίας πολυμελών οικογενειών για την παροχή οικογενειακών επιδομάτων».

Το χρηματικό βοήθημα δικαιούνται όσοι ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις :

1. Είναι οικονομικά αδύναμοι
2. Είναι γραμμένοι στα Μητρώα κωφάλαλων των Δ/νσεων ή Τμημάτων Κοινωνικής Πρόνοιας των Νομαρχιών.
3. Δεν παίρνουν από το Δημόσιο Ταμείο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή της ημεδαπής ή αλλοδαπής οικονομική ενίσχυση ίση ή μεγαλύτερη από το χρηματικό βοήθημα της απόφασης αυτής και τέλος,
4. Εφόσον φοιτούν σε σχολεία, κατώτερες – μέσες ή ανώτερες τεχνικές ή επαγγελματικές σχολές ή σχολές του ΟΑΕΔ ή σε μονάδες επαγγελματικής κατάρτισης και είναι από 19 έως 25 ετών.

Τέλος το χρηματικό βοήθημα ανέρχεται στις 32.200 δραχμές και ο τρόπος είσπραξης και το δικαίωμα απόληψης αυτού αναθεωρούνται κάθε τρία χρόνια τακτικά και έκτακτα εφόσον προκύψουν νέα στοιχεία.

2.2.3. ΕΠΙΔΟΜΑ ΤΥΦΛΩΝ

Το επίδομα τυφλών δικαιούνται όλα τα άτομα που στερούνται παντελώς της αντίληψης φωτός ή των οποίων η οπτική οξύτητα είναι μικρότερη από το 1/2 της φυσιολογικής και η θεραπεία τους δεν είναι δυνατή με χειρουργική επέμβαση.

Σύμφωνα με το νόμο «περί προστασίας και αποκαταστάσεως των τυφλών» 958/1979 το οικονομικό βοήθημα παρέχεται σε όλους του τυφλούς ανεξάρτητα της ηλικίας τους, χωρίς να απαιτείται και για ορισμένες ηλικίες δε, η ύπαρξη ψυχοσωματικής αναπηρίας.

Επίσης το παραπάνω βοήθημα δικαιούνται και τα άτομα που ενισχύονται και από άλλη πηγή με οικονομικό βοήθημα ίσο ή κατώτερο από αυτό που χορηγείται βάσει των σχετικών διατάξεων.

Ακόμα και οι συνταξιούχοι λόγω τυφλότητας μπορούν παράλληλα με τη σύνταξή τους να παίρνουν και το εν λόγω βοήθημα. Σε ό,τι αφορά δε τους ανασφάλιστους τυφλούς, από το 1980 τους παρέχεται και δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.

Το οικονομικό βοήθημα, όπως αναφέραμε είναι μηνιαίο και ανέρχεται ανάλογα με την κατηγορία ως εξής :

1.	α) Εργαζόμενοι	}	34.650
	β) Συνταξιούχοι		
2.	α) Ανεργοί ανασφάλιστοι	}	95.550
	β) Ανεργοί άμεσα ασφαλισμένοι		
	γ) Έμμεσα ασφαλισμένοι		
	δ) Μη εργαζόμενοι φοιτητές		
	ε) Τυφλά παιδιά που δεν φοιτούν σε σχολεία ή δεν φιλοξενούνται σε οικοτροφεία		
3.	α) Εργαζόμενοι φοιτητές	}	34.650
	β) Τυφλά παιδιά που φοιτούν σε σχολεία ή δεν φιλοξενούνται σε οικοτροφεία		
	γ) Πτυχιούχοι εργαζόμενοι		
4.	Επιστήμονες	}	79.650

Τέλος, εκτός των χρηματικών παροχών γίνονται διάφορες διευκολύνσεις στα τυφλά άτομα όπως :

- Χορήγηση ατόκων στεγαστικών δανείων από στεγαστικά προγράμματα του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών
- Χορήγηση αδειών πρακτορείων από τον Οργανισμό Προγνωστικών αγώνων Ποδοσφαίρου

-
- Έκπτωση μέχρι 50% στα συγκοινωνιακά μέσα και εντελώς δωρεάν στις αστικές συγκοινωνίες στους συνοδούς των τυφλών.
  - Και σε ό,τι αφορά τη γενική εκπαίδευση οι τυφλοί γράφονται χωρίς εξετάσεις στα Λύκεια και στις ανώτερες και ανώτατες σχολές.

2.2.4. ΕΠΙΔΟΜΑ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Το επίδομα Νοητικής καθυστέρησης (Ν.Κ.) περιλαμβάνει οικονομική ενίσχυση των βαριά νοητικά καθυστερημένων ατόμων ηλικίας μέχρι και 25 ετών, τα οποία δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, έχουν ανάγκη βοήθειας από άλλο πρόσωπο και διαβιώνουν μαζί με τα μέλη συγγενικής ή θετής οικογένειας.

Το πρόγραμμα συνίσταται κυρίως στην καταβολή μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης για την αντιμετώπιση των δαπανών συντήρησης και περίθαλψης των ατόμων αυτών, όταν διαβιώνουν εκτός ιδρύματος και τη δικαιούνται τόσο τα ανασφάλιστα, όσο και τα ασφαλισμένα άτομα.

Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης καθορίζεται στις 61.300 δρχ. για τους ανασφάλιστους και στις 40.450 δρχ. για όσους λαμβάνουν για την ίδια αιτία κάποια παροχή ή είναι μερικώς ασφαλισμένοι.

Σύμφωνα λοιπόν με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της απόφασης Π4α/Φ.423/1368/21-3-94, η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στα άτομα, τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο βαριά νοητικών καθυστερημένων, που τηρούνται στις Δ/νσεις και τα Τμήματα της Πρόνοιας, ανεξάρτητα της ηλικίας τους και με δείκτη νοημοσύνης μέχρι 30 και εφόσον δεν λαμβάνουν για την ίδια αιτία άμεσα ή έμμεσα καμία άλλη οικονομική ενίσχυση.

Το ποσό αυτό εισπράττεται από κάποιο μέλος της οικογένειας στην οποία διαβιώνουν τα άτομα αυτά.

Η διακοπή του χρηματικού βοηθήματος συντελείται στις εξής περιπτώσεις :

-
- Θάνατο βοηθηματούχου.
  - Διαπίστωση με έκθεση κοινωνικού λειτουργού ότι η καταβαλλόμενη οικονομική ενίσχυση δεν χρησιμοποιείται για τις ανάγκες τις οποίες προβλέπεται.
  - Εισαγωγή του βοηθηματούχου σε ίδρυμα.
  - Μετακίνηση του βοηθηματούχου από την περιφέρεια της Νομαρχίας που επιδοτείται σε περιφέρεια άλλης Νομαρχίας.

Σχετικά με το δικαίωμα απόληψης και τον τρόπο είσπραξης του επιδόματος, αυτές αναθεωρούνται τακτικά κάθε χρόνο και έκτακτα όταν προκύψουν νέα στοιχεία, που καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση.

2.2.5 ΕΠΙΔΟΜΑ ΒΑΡΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Βασικός στόχος του επιδόματος αυτού είναι η παροχή οικονομικής ενίσχυσης σε βαριά ανάπηρα άτομα οικονομικά αδύνατα, που λόγω αυτής της αναπηρίας τους δεν μπορούν να εργασθούν, να αυτοεξυπηρετηθούν και έχουν την ανάγκη βοήθειας από κάποιο άλλο πρόσωπο. Το επίδομα αυτό χορηγείται με βάση τη βαρύτητα της αναπηρίας και το είδος της. Γι' αυτό το λόγο ο βοηθηματούχος θα πρέπει να έχει ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, όπως ορίζει η παράγραφος 1 της απόφασης Γ4α/Φ. 225/ οικ. 1581.

Την παροχή της οικονομικής ενίσχυσης δικαιούνται τόσο τα έμμεσα ασφαλισμένα, όσο και τα άτομα ηλικίας από 0-59 ετών. Να προσθέσουμε όμως, ότι αν λόγω της αναπηρίας τους εμπίπτουν σε ειδικά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης του Υπουργείου, δεν λαμβάνουν ή όχι οικονομική ενίσχυση από τα προγράμματα αυτά.

Το εν λόγω επίδομα ανέρχεται στις 46.100 δραχμές μηνιαίως και μπορεί να εισπραχθεί είτε από τον ίδιο τον ανάπηρο, είτε από κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας στην οποία διαβιώνει.

Όλες οι άλλες προϋποθέσεις που πρέπει να έχουν τα άτομα, προκειμένου να τους χορηγηθεί το επίδομα είναι ίδιες με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου επιδόματος.

Τέλος, να προσθέσουμε ότι και σε αυτή τη κατηγορία η απόληψη της οικονομικής ενίσχυσης γίνεται τακτικά κάθε τρία χρόνια και έκτακτα όταν συντρέχει ειδικός λόγος και ότι και εδώ τηρούνται τα Μητρώα στις εκάστοτε Δ/νσεις και τμήματα των Νομαρχιών, όπου αναγράφονται αναλυτικά όλα τα υπηρεσιακά, οικογενειακά, ιατρικά, και οικονομικά στοιχεία, που αφορούν τους δικαιούχους επιδόματος βαριάς μορφής αναπηρίας.

2.2.6. ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (Ε.Π.)

Σύμφωνα με την Γ4α/Φ.224/ΟΙΚ. 1434/26-6-84 Κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας- Πρόνοιας, εφαρμόζεται για πρώτη φορά στη χώρα μας πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης οικογενειών που έχουν άτομα με εγκεφαλική παράλυση, ώστε να αντιμετωπίσουν τις πρόσθετες δαπάνες για ιατρικές και εκπαιδευτικές φροντίδες, στις οποίες επιβάλλονται προκειμένου να προετοιμάσουν τα άτομα αυτά για την ενεργό και αυτοδύναμη ένταξή τους στην κοινωνία.

Ειδικότερα οι κατηγορίες των ατόμων που δικαιούνται το επίδομα Ε.Π. είναι οι εξής :

- Ατομα με Ε.Π. ηλικίας 0-18 ετών ανεξάρτητα αν είναι ασφαλισμένα ή όχι.
- Ατομα με Ε.Π. που περιθάλπονται ως εξωτερικά σε διάφορα προνοιακά ιδρύματα ή νοσοκομεία.
- Ατομα τα οποία φοιτούν σε μονάδες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

-
- Άτομα με Ε.Π. που περιθάλπονται ως εσωτερικά σε Πρόνοιακά Ιδρύματα, εφόσον η δαπάνη επιβαρύνει εξ' ολοκλήρου την οικογένειά τους.
  - Άτομα που νοσηλεύονται σε Νοσοκομεία ή Κλινικές για χρονικό διάστημα μικρότερο των δύο μηνών ετησίως.
  - Οι Κύπριοι υπήκοοι Ελληνικής καταγωγής εφόσον διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.
  - Οι επαναπατριζόμενοι ομογενείς άσχετα αν έχουν στερηθεί την Ελληνική Ιθαγένεια.
  - Οι υπήκοοι των κρατών που περιλαμβάνονται στην κυρωμένη με το Ν.Δ. 4017/59 (ΦΕΚ 246/59 τ. Α'), Ευρωπαϊκή Σύμβαση, εφόσον κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα.
  - Αυτοί των οποίων οι γονείς έχουν κριθεί ανάκανοι και τέλος
  - Αυτοί που κρίνονται δικαιούχοι του επιδόματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 1153/72 «Περί προστασίας πολυμελών οικογενειών για την παροχή οικογενειακών επιδομάτων».

Από το δικαίωμα οικονομικής ενίσχυσης εξαιρούνται όσοι εισπράττουν οικονομικό βοήθημα ως τετραπληγικοί ή παραπληγικοί, είτε από τα προγράμματα του Υπουργείου, είτε από τον ασφαλιστικό τους οργανισμό. Επίσης και όσα άτομα ή τα μέλη της οικογένειά τους εισπράττουν οικονομικό βοήθημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή.

Σε περίπτωση που τους καταβάλλεται οικονομικό βοήθημα μικρότερο, τότε παίρνουν τη διαφορά.

Ακόμα, αν η παραμονή τους σε κάποιο ίδρυμα ξεπεράσει το χρονικό διάστημα των δύο μηνών, τότε καμία οικονομική ενίσχυση δεν καταβάλλεται.

Η μηνιαία οικονομική ενίσχυση ανέρχεται στις 59.450 δρχ. και μπορεί να εισπράξει το ίδιο το άτομο ή κάποιο μέλος της οικογένειά του, που ορίζεται με αναγνωριστική απόφαση του Νομάρχη.

Τέλος, το δικαίωμα για την απόληψη της οικονομικής ενίσχυσης αναθεωρείται τακτικά κάθε τρία χρόνια ή έκτακτα όταν προκύψουν νέα στοιχεία που καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση.

2.2.7. ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ – ΤΕΤΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ

Βάσει του άρθρου 1 της Απόφασης 115750/3006 δικαίωμα οικονομικής ενίσχυσης έχουν όσοι παραπληγικοί – τετραπληγικοί διαβιώνουν μαζί με μέλη συγγενικής ή ξένης οικογένειας και κρίνονται ανίκανοι για κάθε βιοποριστική εργασία.

Οι βασικές προϋποθέσεις για την χορήγηση του επιδόματος είναι οι ακόλουθες :

- Να είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα παραπληγικών – τετραπληγικών
- Να μην λαμβάνουν για τον ίδιο λόγο άλλη οικονομική ενίσχυση από το Δημόσιο Ταμείο.
- Να μην περιθάλπονται σε φιλανθρωπικά ιδρύματα λόγω της πάθησής τους.
- Οι επαναπατριζόμενοι ομογενείς να είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας.
- Οι κρινόμενοι ως ανίκανοι προς επιδότηση τέκνων τους κατά τις διατάξεις του Ν. 4051/61, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του παραπάνω νόμου.

Το ύψος της εγκρινόμενης οικονομικής ενίσχυσης καθορίζεται στις 264.400 δρχ., το δήμενο και εισπράττεται είτε από τον ίδιο τον βοηθηματούχο είτε από κάποιο μέλος του οικογενειακού περιβάλλοντος.

Τέλος και σε αυτή την περίπτωση οι Δ/νσεις και τα τμήματα Πρόνοιας της Νομαρχίας είναι υποχρεωμένα να τηρούν φακέλους και μητρώα των δικαιούχων της περιφέρειάς τους και να εσωκλείουν τα διάφορα δικαιολογητικά και πρόσθετα στοιχεία για την κατάσταση των δικαιούχων.

2.2.8 ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ-ΤΕΤΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Το επίδομα αυτό δίνεται στα άτομα που πάσχουν από παραπληγία ή τετραπληγία, για την αντιμετώπιση των πρόσθετων δαπανών, που τους προκαλούνται εξαιτίας της ασθένειας αυτής.

Σύμφωνα δε, με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1284/84, θα πρέπει να είναι εν ενεργεία δημόσιοι υπάλληλοι, στρατιωτικοί, δικαστικοί λειτουργοί, όργανα Σωμάτων Ασφάλειας και υπάλληλοι Ο.Τ.Α. και το βοήθημα εισπράττεται είτε από τους ίδιους είτε από μέλος της οικογένειάς τους, βάσει νόμιμης εξουσιοδότησης.

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα άτομα, ώστε να τους καταβληθεί το επίδομα, είναι οι εξής :

- Να είναι παντελώς ανίκανοι για κάθε βιοποριστική εργασία και η ανικανότητα αυτή να αποδεικνύεται από γνωμάτευση της ανώτατης στρατού υγειονομικής επιτροπής ή από γνωμάτευση ειδικής υγειονομικής επιτροπής.
- Να μην εισπράττουν για την ίδια αιτία ανάλογη παροχή ή επίδομα από το Δημόσιο Ταμείο ή άλλη πηγή.
- Να μην νοσηλεύονται με δαπάνες του Δημοσίου σε νοσοκομείο ή θεραπευτήριο για χρονικό διάστημα άνω των 30 ημερών.

Το ύψος του επιδόματος είναι ίσο προς το 20πλάσιο του εκάστοτε ισχύοντος κατωτάτου ημερομισθίου ανειδικεύτου εργάτη και ανέρχεται στις 264.400 δραχμές το δίμηνο.

2.2.9. ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Η βασική ανάγκη που ώθησε στην κατάρτιση του μέτρου της αφορολόγητης προμήθειας 136 λίτρων καυσίμων στους ανάπηρους ήταν βασικά η καλύτερη εξυπηρέτηση αυτών.

Το δικαίωμα αυτής της παροχής έχουν τα άτομα, με πλήρη παράλυση των κάτω άκρων και με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω,

---

εφόσον λόγω της αναπηρίας τους έχουν παραλάβει ατελώς επιβατικό αυτοκίνητο.

Το επίδομα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 1284/82 δεν φορολογείται, ούτε υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με την τιμή των καυσίμων με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας- Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών.

Αρμόδιες υπηρεσίες για την χορήγηση του επιδόματος είναι οι περιφερειακές υπηρεσίες Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η αναγνώριση των δικαιούχων του επιδόματος γίνεται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας υπηρεσίας Κοινωνικής Πρόνοιας. Επίσης, με απόφαση του ιδίου το επίδομα καυσίμων παύει να καταβάλλεται ή διακόπτεται στις εξής περιπτώσεις :

- Θάνατο δικαιούχου
- Πώληση, απώλεια ή ολοκληρωτική καταστροφή του αυτοκινήτου του
- Μη κίνησης του αυτοκινήτου για χρονικό διάστημα τριών μηνών λόγω βλάβης, και
- Παραμονή του αναπήρου σε νοσηλευτικό ίδρυμα για τρεις μήνες και άνω.

Κλείνοντας, να προσθέσουμε ότι το επίδομα αυτό ανέρχεται στις 39.650 δρχ. το μήνα και καταβάλλεται μόνο σε αυτούς που πληρούν τις προϋποθέσεις και έχουν τα προβλεπόμενα από το νόμο δικαιολογητικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

Σ' αυτό το κεφάλαιο θα γίνει μία παρουσίαση των προγραμμάτων που εφαρμόζει το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ατόμων που απευθύνεται.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το παραπάνω τμήμα είναι το ένα από τα δύο που συγκροτούν την Δ/ση Πρόνοιας στο Ν. Ηλείας και σαν κύριο στόχο έχει την εφαρμογή των προγραμμάτων εκείνων για την πρόληψη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών και οικογενειακών προβλημάτων, που παρουσιάζονται στην περιφέρεια του νομού.

Επίσης, το τμήμα αυτό έχει να κάνει με ό,τι αφορά την προστασία της οικογένειας και του παιδιού (προσχολικής – σχολικής ηλικίας), την προστασία της μητρότητας, την εποπτεία ιδρυμάτων που φιλοξενούν παιδιά και εδρεύουν στο νομό και το διορισμό των συμβουλίων αυτών.

Εδώ θα πρέπει να προσθέσουμε, ότι συγχρόνως με όλα τα παραπάνω, το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας μέσα από τα προγράμματά του, προστατεύει τις μονογονεϊκές οικογένειες, ελέγχει και αποφασίζει για τις υιοθεσίες και για τις ανάδοχες οικογένειες και γενικά διενεργεί κοινωνικές έρευνες, τη βοήθεια των κοινωνικών λειτουργών που διαθέτει, για την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόνοιας.

Τα προγράμματα που εφαρμόζει το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας είναι :

- Προστασία της μητρότητας
- Πρόγραμμα παιδικής προστασίας

-
- Πρόγραμμα σχετικά με την διενέργεια Υιοθεσιών – Επιμέλειας – Δικαστικής Συμπάραστασης.

- Ιδρυμάτων – Ορφανοτροφείων και Παιδικών Κατασκηνώσεων.

Εδώ να σημειωθεί ότι τα περισσότερα ιδρύματα, ορφανοτροφεία και παιδικοί Σταθμοί, ελέγχονται από τον ΕΟΠ και το «ΜΗΤΕΡΑ».

Τα αντίστοιχα επιδόματα του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας είναι :

- Επίδομα Μητρότητας
- Επίδομα «Περί ενισχύσεως απροστάτευτων παιδων».

3.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.1.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Με την κοινή Απόφαση Γ2β/1095/12-12-83 των Υφυπουργών Οικονομικών και Υγείας – Πρόνοιας, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αναγνώρισεως των δικαιούχων για την καταβολή χρηματικών παροχών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 4 της 103/52 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας «περί προστασίας της Μητρότητας» που κυρώθηκε με τον Ν. 1302/82.

Σύμφωνα λοιπόν με τις προϋποθέσεις της απόφασης, οικονομική ενίσχυση δικαιούνται οι γυναίκες οι οποίες :

- Βρίσκονται σε κατάσταση μητρότητας
- Δεν έχουν το δικαίωμα να αξιώσουν παροχές από άλλο ασφαλιστικό φορέα ή είναι ανασφάλιστες και
- Δεν έχουν τις δυνατότητες για ένα ικανοποιητικό επίπεδο διαβιώσεως.

Η αναγνώριση των δικαιούχων για την καταβολή των χρηματικών παροχών, έξι εβδομάδες πριν και έξι εβδομάδες μετά τον τοκετό, θα γίνεται με απόφαση του οικείου Νομάρχη ή από εξουσιοδοτημένο όργανο του τόπου της ενδιαφερόμενης.

Όπως συμπεραίνουμε λοιπόν, οι ενδιαφερόμενες θα πρέπει να απευθύνονται στα γραφεία της Πρόνοιας και να έχουν τα εξής παρακάτω δικαιολογητικά που απαιτούνται :

1. Αίτηση της ίδιας
2. Υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ. 105/1969 ότι δεν είναι ασφαλισμένη στο Δημόσιο ή σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό και ότι δεν θα εργασθεί 42 ημέρες προ και 42 ημέρες μετά τον τοκετό.
3. Ιατρική βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η πιθανή ημερομηνία του τοκετού.
4. Έκθεση κοινωνικού λειτουργού ή ετέρου οργάνου της υπηρεσίας Κοινωνικής Πρόνοιας, της Νομαρχίας για την οικογενειακή και κοινωνική κατάσταση της ενδιαφερόμενης.
5. Απόφαση του Ν. Δ. 57/1973 «περί αδυναμίας της ενδιαφερόμενης να αντιμετωπίσει δια ιδίων μέσων τις βασικές βιοτικές της ανάγκες.
6. Ληξιαρχική πράξη γεννήσεως του παιδιού της, η οποία θα συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ. 105/69, ότι το παιδί βρίσκεται εν ζωή και τέλος
7. Κάθε άλλο στοιχείο που θα ζητηθεί από την υπηρεσία.

Σ' αυτό το σημείο να αναφέρουμε ότι η πρόβλεψη για αρκετά μεγάλης διάρκειας άδεια μητρότητας με αποδοχές είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την εξασφάλιση της σωστής φροντίδας του παιδιού.

3.1.2. ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τα προηγούμενα, την οικονομική ενίσχυση που παρέχει η Δ/ση Πρόνοιας για το επίδομα Μητρότητας δικαιούνται όλες οι ανασφάλιστες μητέρες που έχουν εργαστεί πριν και μετά τον τοκετό.

Έτσι, βγαίνει το συμπέρασμα ότι η φιλοσοφία του προγράμματος δεν είναι να καλύψει το σύνολο των γυναικών, οι οποίες δεν απασχολούνται, αλλά μόνο την κατηγορία των αποδεδειγμένα εργαζομένων γυναικών στο σπίτι τους ή σε γεωργικές επιχειρήσεις· οικογενειακές ή μή και ανεξάρτητα αν είναι έμμεσα ασφαλισμένες από το σύζυγό τους ή άμεσα, όπως π.χ. οι αγρότισσες και ο ασφαλιστικός τους φορέας δεν τους καλύπτει ένα μίνιμουμ εισόδημα για να μπορούν να απέχουν από την εργασία τους 42 ημέρες πριν και 42 ημέρες μετά τον τοκετό.

Οι χρηματικές παροχές καταβάλλονται χωρίς καμία εξαίρεση σε όλες τις εργαζόμενες ανασφάλιστες μητέρες, εφόσον συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος. Κατά συνέπεια, στο πρόγραμμα αυτό εμπίπτουν και οι αθίγγανες.

Στην παραπάνω κατηγορία και λόγω της ιδιομορφίας που παρουσιάζουν οι περιπτώσεις αυτές συνέχεια του νομαδικού τρόπου ζωής τους, αναγνωρίζονται ορισμένες δυσχέρειες που ανακύπτουν για τον εντοπισμό των πραγματικά δικαιούχων.

Στην διακριτική ευχέρεια όμως της υπηρεσίας, είναι να ζητήσει την προσκόμιση κάθε αποδεικτικού στοιχείου, που θα κρίνει απαραίτητο και που παράλληλα με την κοινωνική έρευνα, θα την οδηγήσει στο να εγκρίνει ή απορρίψει μια συγκεκριμένη περίπτωση.

Θα πρέπει να προστεθεί ότι ούτε η κατηγορία εκείνων των γυναικών που εργάζονται περιστασιακά ή που απασχολούνται σε εποχιακής φύσεως εργασία, δικαιούνται την οικονομική ενίσχυση, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις που θα κρίνεται κάθε φορά απαραίτητη η χρηματική παροχή.

Το ποσό του επιδόματος ανέρχεται στις 150.000 δρχ. και δίνεται εφ' άπαξ, δηλαδή μία φορά και όχι μηνιαίως.

3.1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Σύμφωνα με το Ν.4051/60 ορίζεται πρόγραμμα παιδικής προστασίας. Βάσει λοιπόν του άρθρου 2 του παραπάνω νόμου, παρέχεται μηνιαία οικονομική ενίσχυση και πάσης φύσεως προστασία στην οικογένεια και τα παιδιά των κάτωθι κατηγοριών ηλικίας όχι ανωτέρας των 16 ετών :

1. Ορφανά και από τους δύο γονείς
2. Ορφανά πατρός
3. Παιδιά των οποίων ο πατέρας δεν δύναται να αναλάβει τη συντήρησή τους λόγω :
  - α) Σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας
  - β) Ηθικής αναξιοτήτας
  - γ) Ασθενειών
  - δ) Εγκαταλείψεως
  - ε) Φυλακίσεως
  - στ) Στρατιωτικής Υπηρεσίας
4. Εξώγαμα ή έκθετα

Η παραπάνω οικονομική ενίσχυση και πάσης φύσεως προστασία παρέχεται στα παραπάνω παιδιά, εφόσον η διατροφή ή η επιμέλεια αυτών δεν καθίσταται δυνατή υπό των κατά Νόμο υπόχρεων προς τούτα πρόσωπα.

Η εφαρμογή του προγράμματος Παιδικής Προστασίας ανατίθεται στα κατά τόπους Κέντρα ή Γραφεία Κοινωνικής Πρόνοιας. Η σύνθεση, καθώς και ο τρόπος λειτουργίας καθορίζονται από το εκάστοτε Π.Δ., εκδιδόμενο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας.

Για την καλύτερη εφαρμογή του προγράμματος συγκροτούνται στα κατά τόπους Κέντρα ή Γραφεία Κοινωνικής Πρόνοιας επιτροπές οι οποίες είναι αρμόδιες :

- Για τον καθορισμό των δεδομένων προστασίας παιδιών και για τη χορήγηση της μηνιαίας ενίσχυσης.
- Για την γνωμοδότηση της εισαγωγής στα Ορφανοτροφεία
- Για τη γνωμοδότηση για την κοινωνική αποκατάσταση των απροστάτευτων παιδιών.

Η Πρόνοια από τη μεριά της συνεργάζεται με τα Οικοτροφεία της Ιεράς Μητρόπολης για εισαγωγές ή φιλοξενία παιδιών, όπου κρίνεται απαραίτητο.

Στο Νομό Ηλείας λειτουργούν τρία Οικοτροφεία, επιχορηγούμενα από την Εκκλησία και είναι :

1. Οικοτροφείο η «Αγία Φιλοθέη»
2. » ο «Άγιος Νικόλαος»
3. » η «Αγία Αικατερίνη»

Παράλληλα υπάρχουν και δύο μεγάλοι φορείς για την προστασία παιδιών και των μητέρων τους, οι οποίοι συνεργάζονται άμεσα με τις Δ/σεις Πρόνοιας των Νομαρχιών. Αυτοί είναι :

- Το ΠΙΚΠΑ, το οποίο είναι επίσης αρμόδιος φορέας Κοινωνικής Πρόνοιας και αναλαμβάνει τη φροντίδα και αποκατάσταση παιδιών που στερούνται της προστασίας της φυσικής τους οικογένειας. Αρκετά συνήθη περιστατικά που παραπέμπονται στο ΠΙΚΠΑ είναι οι γεννήσεις παιδιών χωρίς γάμο.
- Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2082/92 το «ΜΗΤΕΡΑ» είναι και αυτός αρμόδιος φορέας για την προστασία, τόσο των άγαμων μητέρων, όσο και των παιδιών τους.

Τα δικαιολογητικά που χρειάζονται για την εισαγωγή παιδιών σε Κέντρα Παιδικής Μέριμνας και τα ομοειδή Ιδρύματα του Δημοσίου Τομέα, καθορίζονται στα εξής :

-
- Αίτηση του γονέα ή κηδεμόνα
  - Αποδεικτικό σπουδών του υποψηφίου
  - Βεβαίωση κρατικού γιατρού περί της απόλυτα καλής υγείας του υποψηφίου
  - Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης
  - Βιβλιάριο υγείας παιδιού ή καρτέλα εμβολιασμού αν υπάρχει.

Τέλος, στο Νομό Ηλείας λειτουργούν και τέσσερις κατασκηνώσεις από τις οποίες οι δύο ανήκουν στην Ιερά Μητρόπολη Ηλείας και οι άλλες δύο σε ιδιώτες.

Στις δύο πρώτες γίνονται δεκτά παιδιά σε δύο περιόδους όπου γίνεται εκμάθηση και ψυχαγωγία ταυτόχρονα και δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά αυτά να ξεφύγουν από το καθημερινό τους περιβάλλον, να αναπτύξουν την κοινωνικότητά τους και τις διάφορες κλίσεις και ικανότητες μέσα από τις πρωτοβουλίες που θα αναπτύξουν με την καθοδήγηση των εκεί υπευθύνων.

3.1.4. ΕΠΙΔΟΜΑ «ΠΕΡΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Όπως αναφέρθηκε, η οικονομική ενίσχυση που χορηγείται από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας αφορά παιδιά που σύμφωνα με τις προϋποθέσεις κρίνονται απροστάτευτα και είναι μέχρι 16 ετών.

Η ενίσχυση αυτή είναι μηνιαία και καθορίζεται στις 15.000 δρχ. για κάθε απροστάτευτο παιδί. Σύμφωνα με τα διάφορα κριτήρια προκειμένου να ενισχυθούν απροστάτευτα παιδιά που διαβιούν με τους γονείς ή συγγενείς τους, για την έγκριση μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης στις οικογένειες αυτές πρέπει να συντρέχει και να βεβαιώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο η ανεπάρκεια του μηνιαίου οικογενειακού εισοδήματος.

Το ποσό της μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης αφορά το κάθε παιδί ξεχωριστά το οποίο μένει με την οικογένειά του ή συγγενική οικογένεια.

Η ενίσχυση που χορηγείται από το τμήμα κοινωνικής εργασίας της Πρόνοιας δεν αφορά και δεν περιλαμβάνει τα παιδιά εκείνα που βρίσκονται μέσα σε ιδρύματα ή επιδοτούνται από άλλες Υπηρεσίες ή Οργανισμούς.

Επίσης, για τα παιδιά που διαβιούν με τους γονείς τους ή με συγγενείς τους, κατευθείαν με γραμμή απεριόριστα, εκ πλαγίου δε μέχρι και του τρίτου βαθμού συγγενείας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, το οικογενειακό επίδομα δε θα πρέπει να υπερβαίνει, για κάθε οικογένεια μέχρι τριών μελών, το ποσό των 80.000 δρχ. το μήνα και το οποίο αυξάνεται για κάθε επιπλέον μέλος κατά 7.000 δρχ.

Σχετικά με ένταξη οικογενειών ομογενών Ελλήνων από τη Β. Ήπειρο, στο πρόγραμμα ενίσχυσης απροστάτευτων παιδιών, εφόσον έχουν εξασφαλίσει άδεια παραμονής στη χώρα μας από τις αρμόδιες αρχές και πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Ν.4051/60 και στα εκτέλεση αυτού εκδοθέντα Π.Δ.

Στο πρόγραμμα επιδότησης Παιδικής Προστασίας μπορούν να συμπεριληφθούν και παιδιά τα οποία επιδοτούνται και από το πρόγραμμα Τυφλών ή Κωφαλάλων. Το επίδομα αυτό θα συνυπολογίζεται σαν έσοδο για τον καθορισμό του ύψους του οικογενειακού εισοδήματος.

Όπως επίσης, προκειμένου να ενταχθούν στο εν λόγω πρόγραμμα παιδιά διαζευγμένων γονέων, θα συνυπολογίζεται στο μηνιαίο εισόδημα της οικογένειας που διαμένουν τα παιδιά, το ποσόν που καταβάλλει ως διατροφή ο φυσικός τους πατέρας.

Σε περίπτωση παιδιών, των οποίων η μητέρα έχει έλθει σε β' γάμο επιδοτούνται εφόσον δεν προστατεύονται υλικά ή ηθικά από το φυσικό τους πατέρα και θεωρούνται εγκαταλελειμμένα και η περίπτωσή τους ρυθμίζεται ανάλογα με τις διαπιστώσεις της κοινωνικής έρευνας.

Σ' αυτό το σημείο να αναφερθεί ότι οι ετήσιες αναθεωρήσεις των αποφάσεων έγκρισης μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης των επιδοτούμενων, θα γίνονται με την προσκόμιση των απαιτούμενων

δικαιολογητικών στην Υπηρεσία χωρίς τη διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας, εκτός αν η Κοινωνική Υπηρεσία κρίνει τη διεξαγωγή αναγκαία, λόγω της αδυναμίας διαμόρφωσης κρίσεων ως προς την αναθεώρηση, με βάση τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά.

3.1.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΥΙΟΘΕΣΙΩΝ (ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ - ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ)

Η σχετική νομοθεσία περί «Υιοθεσίας ανηλίκων», Ν. 2447/95, περιλαμβάνει τα εξής :

- Πότε επιτρέπεται : Μόνο όταν αυτός που υιοθετείται είναι ανήλικος. Η υιοθεσία πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του υιοθετούμενου.
- Ποιος μπορεί να υιοθετήσει : Αυτό που υιοθετεί πρέπει να είναι ικανός για δικαιοπραξία, να έχει συμπληρώσει τα τριάντα χρόνια και να μην έχει υπερβεί τα εξήντα.
- Διαφορά ηλικίας: Αυτός που υιοθετεί πρέπει να είναι μεγαλύτερος του υιοθετούμενου 18 χρόνια, αλλά όχι περισσότερα από 45 χρόνια.
- Υιοθεσία από έγγαμο: Δεν μπορεί να υιοθετήσει χωρίς τη συναίνεση του/της συζύγου του, η οποία παρέχεται αυτοπροσώπως στο δικαστήριο
- Διαδικασία: Η υιοθεσία τελείται με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του υποψηφίου θετού γονέα.
- Συναίνεση γονέων ή νόμιμου αντιπροσώπου: Για την υιοθεσία ανηλίκου χρειάζεται να συναινέσουν ενώπιον δικαστηρίου οι γονείς του ή ο ένας μόνο.
- Δικαστική αναπλήρωση συναίνεσης : Συντελείται όταν :
  - α) οι γονείς είναι άγνωστοι ή το τέκνο είναι έκθετο
  - β) αν και οι δύο γονείς έχουν εκπέσει από τη γονική μέριμνα
  - γ) αν έχουν άγνωστη διαμονή
  - δ) αν το τέκνο προστατεύεται από αναγνωρισμένη κοινωνική οργάνωση.

-
- Συναίνεση ανηλίκου: Ενώπιον του δικαστηρίου συναινεί αυτοπροσώπως και ο ανήλικος που υιοθετείται, εφόσον έχει συμπληρώσει το 12^ο έτος της ηλικίας του.
  - Κοινωνική έρευνα : Πριν από την τέλεση της υιοθεσίας διεξάγεται από την κοινωνική υπηρεσία ή άλλη υπηρεσία η κοινωνική οργάνωση αναγνωρισμένη ότι ειδικεύεται στις υιοθεσίες, επισταμένη κοινωνική έρευνα η οποία κατατίθεται έμπροσθεν στο δικαστήριο. Το δικαστήριο απαγγέλλει την υιοθεσία, εφόσον συντρέχουν οι όροι του νόμου και οι προϋποθέσεις.
  - Μυστικότητα υιοθεσίας: Η υιοθεσία ανηλίκων τηρείται μυστική (ισχύει και έναντι των φυσικών γονέων). Το θετό τέκνο, μετά την ενηλικίωσή του έχει το δικαίωμα να πληροφορείται πλήρως από τους θετούς γονείς ή άλλη αρμόδια αρχή τα στοιχεία των φυσικών του γονέων.
  - Γονική μέριμνα : Αφού συντελεσθεί η υιοθεσία τη γονική μέριμνα των φυσικών γονέων ή την επιτροπεία, αντικαθιστά αυτοδικαίως η γονική μέριμνα των θετών γονέων.
  - Υιοθεσία ενηλίκου : Επιτρέπεται μόνο όταν ο υιοθετούμενος είναι τέκνο του συζύγου εκείνου που υιοθετεί.
  - Τέλος, τέκνα αλλοδαπών που έχουν εγκαταλειφθεί στην Ελλάδα και για τα οποία δεν εκδήλωσε κανένας, τουλάχιστον για ένα εξάμηνο, ενδιαφέρον να τους παράσχει προστασία, υιοθετούνται σύμφωνα με το ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο.

Όπως αναφέρθηκε, σε όλα τα παραπάνω συμπεριλαμβάνονται όλοι οι όροι και τα διαδικαστικά για ό,τι αφορά τις υιοθεσίες ανηλίκων τέκνων στη χώρα μας.

Ακόμα, με Π.Δ. ορίζονται :

α) Οι υπηρεσίες και οι οργανώσεις που αναγνωρίζονται ως εξειδικευμένες στις υιοθεσίες και την πραγματοποίηση υιοθεσιών ανηλίκων, που έχουν υπό την προστασίας τους στο εσωτερικό. Αυτές είναι :

-
- Πρόνοιες
  - Μητέρα
  - ΠΙΚΠΑ

β) Εκείνες που αναγνωρίζονται ως ειδικά εξειδικευμένες στις διακρατικές υιοθεσίες και την πραγματοποίηση των διακρατικών υιοθεσιών των ανηλίκων που έχουν υπό την προστασία τους.

Αυτές είναι κυρίως οι Πρόνοιες των Νομών και έχουν ορισθεί κάποιες από αυτές ως Κέντρα. Συγκεκριμένα για τις διακρατικές υιοθεσίες επιλαμβάνονται οι εξής Δ/νσεις Πρόνοιας :

- Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών – Πειραιώς, Νομαρχία Πειραιώς για την περιοχή νήσων Αιγαίου και Κρήτης
- Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, για την περιοχή Βόρειας Ελλάδας
- Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας, για την περιοχή Πελοποννήσου, Ηπείρου και Επτανήσων.
- Η Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία με έδρα την Αθήνα και
- Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών – Πειραιώς, Νομαρχία Αθηνών, για την περιοχή της Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας.

Με το παραπάνω Π.Δ., καθώς και με άλλα ρυθμίζονται στις λεπτομέρειές τους :

- ◆ Η διαδικασία προπαρασκευής και πραγματοποίησης από τις υπηρεσίες ή οργανώσεις, των υιοθεσιών των ανηλίκων που έχουν υπό την προστασία τους
- ◆ Η διαδικασία προπαρασκευής και πραγματοποίησης των διακρατικών υιοθεσιών, που αφορούν ανηλίκους τους οποίους οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν υπό την προστασία τους ή γίνονται με τη μεσολάβησή τους.

-
- ◆ Η διαδικασία τήρησης στατιστικών στοιχείων για τις υιοθεσίες, που τελούνται στην Ελλάδα, καθώς και για τελούμενες στο εξωτερικό, διακρατικές υιοθεσίες.
  - ◆ Η κοινωνική έρευνα, που προβλέπεται από το αρθ. 1557 του Α.Κ. και η οποία να αφορά κάθε θέμα που μπορεί να έχει σημασία για την υιοθεσία και ιδίως την προσωπικότητα και την υγεία των ενδιαφερομένων, τα κίνητρα και την περιουσιακή τους κατάσταση, την αμοιβαία ικανότητα προσαρμογής αυτού που υιοθετείται και αυτού που υιοθετεί, καθώς και ότι άλλο στοιχεί, από το οποίο θα διαγνωσθεί αν η υιοθεσία θα αποβεί προς το συμφέρον του ανηλίκου.

Τέλος, σχετικά με τις διακρατικές υιοθεσίες η χώρα μας έχει υπογράψει συμβάσεις με διάφορες χώρες, όπως Αυστρία, Βέλγιο, Δανία, Νορβηγία, Γαλλία, Ιρλανδία κ.ά., όπου διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ανηλίκων που θα υιοθετηθούν σε κάποια απ' αυτές, ύστερα από εκτενή μελέτη των κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διενέργεια της εκάστοτε υιοθεσίας.

Γενικά να πούμε ότι οι Πρόνοιες, τα περισσότερα περιστατικά υιοθεσιών τα παραπέμπουν στο κέντρο βρεφών «ΜΗΤΕΡΑ» ή το ΠΙΚΠΑ, τα οποία είναι και πιο εξειδικευμένα πάνω στο θέμα των υιοθεσιών.

Τελειώνοντας, να προστεθεί ότι κατά το έτος 1998 κατατέθηκαν στην Πρόνοια του Ν. Ηλείας επτά αιτήσεις για υιοθεσία και εγκρίθηκαν και οι επτά.

3.1.6. ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

Σύμφωνα με τη Νομοθεσία και τις σχετικές διατάξεις που περιλαμβάνουν την υιοθεσία αναφέρεται και η επιτροπεία ανηλίκου.

Ο ανήλικος τελεί υπό επιτροπεία όταν κανένας γονέας δεν έχει ή δεν μπορεί να ασκήσει τη γονική μέριμνα. Τα όργανα που αποφασίζουν

γι' αυτή την κατηγορία είναι το δικαστήριο, ο επίτροπος και το εποπτικό συμβούλιο.

Ο επίτροπος του ανηλικού διορίζεται πάντα από το δικαστήριο και κατά προτίμηση είναι ένα από τα ακόλουθα πρόσωπα με τη σειρά που αναφέρονται :

- ◆ Ο ενήλικος σύζυγος του ανηλικού
- ◆ Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που διορίσθηκε με διαθήκη ή δήλωση στον Ειρηνοδίκη ή σε συμβολαιογράφο από όποιον ασκούσε τη γονική μέριμνα κατά το χρόνο της δήλωσης και κατά το θάνατό του.
- ◆ Το κατά την κρίση του δικαστηρίου καταλληλότερο πρόσωπο με προτίμηση προς στους πλησιέστερους συγγενείς του ανηλικού.

Η απόφαση για τον διορισμό του επιτρόπου καταχωρείται σε ειδικό δημόσιο βιβλίο, που τηρείται στη γραμματεία του δικαστηρίου και επιδίδεται στον επίτροπο και στην αρμόδια κοινωνική υπηρεσία με την επιμέλεια του δικαστηρίου.

Τέλος, αν δεν βρίσκεται κατάλληλο φυσικό πρόσωπο για να διοριστεί επίτροπος, η εποπτεία του ανηλικού ανατίθεται σε ίδρυμα ή σωματείο, που έχει συσταθεί ειδικά για το σκοπό αυτό και διαθέτει το κατάλληλο προσωπικό και υποδομή.

3.1.7. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Ένα άλλο που ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία και έχει να κάνει με την προστασία του ανηλικού ή ενηλικού ατόμου, είναι η δικαστική συμπαράσταση.

Σε δικαστική συμπαράσταση υποβάλλονται :

- α) Ο ενήλικος,
  - όταν λόγω της ψυχικής ή διανοητικής αναπηρίας του αδυνατεί εν όλω ή εν μέρει να φροντίζει μόνος του τις υποθέσεις του και

- όταν λόγω ασωτίας, τοξικομανίας ή αλκοολισμού εκθέτει σε κίνδυνο στέρξης τον εαυτό του, τον/την σύζυγό του και τους κατιόντες ή ανιόντες του.

β) Ο ανήλικος που βρίσκεται υπό γονική μέριμνα ή επιτροπεία, μπορεί να υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση, αν συντρέχουν οι όροι της, κατά το τελευταίο έτος της ανηλικιότητας.

Το δικαστήριο διορίζει δικαστικό συμπαραστάτη, το φυσικό πρόσωπο που έχει προτείνει αυτός, τον οποίο αφορά το μέτρο. εφόσον ο τελευταίος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και το προτεινόμενο πρόσωπο κρίνεται κατάλληλο και μπορεί κατά το νόμο να διορισθεί.

Αν αυτός που χρειάζεται συμπαράσταση δεν προτείνει κανέναν, τότε το δικαστήριο επιλέγει ελεύθερα αυτόν που κρίνει περισσότερο κατάλληλο.

Τέλος, το δικαστήριο προκειμένου να αποφασίσει την υποβολή ενός προσώπου σε δικαστική συμπαράσταση και το διορισμό δικαστικού συμπαραστάτη συνεκτιμά την έκθεση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας σχετικά με την αναγκαιότητα προσώπου, που πρόκειται να διορισθεί δικαστικός συμπαραστάτης ή του σωματείου ή του ιδρύματος, στην οποία πρόκειται να ανατεθεί η δικαστική συμπαράσταση.

Σ' αυτό το σημείο τελειώνουν οι αναφορές σχετικά με τις υπηρεσίες που διενεργεί η Πρόνοια για την προστασία οικογένειας και παιδιού και τη μέριμνα για την παροχή κάθε φύσεως κοινωνικής προστασίας και φροντίδας προς τις παραπάνω κατηγορίες.

3.2. ΣΥΛΛΟΓΟΙ Ή ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

Η Πρόνοια του Ν. Ηλείας, στα πλαίσια της προστασίας του παιδιού, έχει μια άτυπη συνεργασία με ένα πρωτοεμφανιζόμενο σύλλογο στην Ελλάδα και στην Κύπρο.

Το όνομα αυτού του συλλόγου είναι «**Το χαμόγελο του παιδιού**» και μας είναι λίγο πολύ γνωστός από τα Μ.Μ.Ε., για τη δράση που έχει αναπτύξει σχετικά με την προστασία παιδιών στον ελλαδικό χώρο.

Η δράση του εν λόγω συλλόγου ξεκίνησε με αφορμή την επιθυμία ενός μικρού παιδιού, του Ανδρέα Γιαννόπουλου, που σε ηλικία 10 μόλις ετών έχασε τη μάχη με τη ζωή μετά από 11 μήνες ταλαπρωρίας από όγκο στο κεφάλι.

Η ιδέα ήταν να ευαισθητοποιηθούν τόσο οι μεγάλοι όσο και οι μικροί, ώστε με κάθε τρόπο να είναι όλα τα παιδιά χαρούμενα και ευτυχισμένα.

Μετά από ενεργοποίηση πολλών επωνύμων αλλά και ανωνύμων πολιτών, ο Σύλλογος «Το χαμόγελο του παιδιού» οργανώθηκε και βρίσκεται κοντά σε όλα τα παιδιά που χρειάζονται ουσιαστική και άμεση βοήθεια.

Ο Σύλλογος «Το χαμόγελο του παιδιού» εδώ και τρία περίπου χρόνια βρίσκεται κοντά σε όλα τα παιδιά που διαμένουν εντός του ελλαδικού χώρου. ανεξαρτήτως καταγωγής και υπηκοότητας αυτών και αγωνίζεται για την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και συμφερόντων τους, μέσα από ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που ενισχύουν και στηρίζονται στην εθελοντική εργασία των νέων και κυρίως των παιδιών.

3.2.1. ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Σ' αυτό το σημείο θα ήταν σημαντικό να τονίσουμε ότι τα έσοδα του σωματείου προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από δωρεές και προσφορές εθελοντών.

Οι προσφορές αυτές είναι είτε υλικές, ρούχα, τρόφιμα κτλ. είτε χρηματικές. Επίσης, ο Σύλλογος το ίδιο έχει μεριμνήσει για την δημιουργία τράπεζας αίματος, στην οποία μπορεί να γίνει εθελοντής αιμοδότης κάθε ενδιαφερόμενος.

Εν ολίγοις οι κύριοι σκοποί του Συλλόγου είναι :

- ◆ Η κατοχύρωση, προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των ανηλίκων παιδιών, που διαμένουν εντός του ελλαδικού χώρου, ανεξαρτήτων υπηκοότητας αυτών.
- ◆ Η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας και υποστήριξης ηθικής, οικονομικής ή ψυχολογικής – στα άπορα παιδιά, παιδιά με ειδικές ανάγκες, παιδιά εθνικών ή θρησκευτικών μειονοτήτων.
- ◆ Η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας σε παιδιά που έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας και χρήζουν ιατρικής περίθαλψης σε νοσοκομεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
- ◆ Η ανάπτυξη του μορφωτικού, βιοτικού και πνευματικού επιπέδου των παιδιών.
- ◆ Η διαφώτιση της κοινής γνώμης πάνω στα προβλήματα των παιδιών.
- ◆ Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των παιδιών που χρήζουν κοινωνικής βοήθειας που υφίστανται οποιασδήποτε φύσεως κακοποίηση και εκμετάλλευση από τους γονείς τους ή τρίτους.
- ◆ Η αγορά ή μίσθωση ακινήτων για την ίδρυση κέντρων αποκατάστασης των παιδιών, που αντιμετωπίζουν οποιασδήποτε φύσεως προβλήματα, όπως στέγασης, μόρφωσης, διατροφής, υγείας και διαβίωσης εν γένει.

-
- ◆ Η συμβολή στη βελτίωση και ανάπτυξη των πάσης φύσεως ιδρυμάτων αποκαταστάσεως ανηλίκων παιδιών, ορφανών, εγκαταλελειμμένων από τους γονείς τους παιδιών εισαχθέντων σε αναμορφωτήρια.
  - ◆ Η ενασχόληση και η ζύμωση των μελών του σωματείου με τα προβλήματα, τα δικαιώματα και τις εν γένει ανάγκες των παιδιών. Η ανταλλαγή απόψεων σε σχέση συνεργασίας με όλους τους κοινωνικοοικονομικούς φορείς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και η παροχή κάθε δυνατής υποστήριξης στα προβλήματα των παιδιών.
  - ◆ Η συνεργασία με κοινωνικούς, ασφαλιστικούς, επιστημονικούς, πνευματικούς οργανισμούς και οργανώσεις με άλλους συλλόγους, με ενώσεις ή συνδέσμους ή ομοσπονδίες και γενικά με κάθε φορέα, προκειμένου να επιλυθούν και προωθηθούν οποιαδήποτε προβλήματα σχετικά με τα παιδιά.

Στο νομό Ηλείας υπάρχει άμεση συνεργασία των κοινωνικών λειτουργιών της Δ/νσης Πρόνοιας και της κοινωνικού λειτουργού, που συνεργάζεται με τον εν λόγω Σύλλογο.

Επίσης να αναφέρουμε ότι προστατεύονται περίπου 320 οικογένειες, σε παροχή ρουχισμού και τροφίμων και όπου κρίνεται αναγκαία δίνεται και οικονομική βοήθεια, για την αντιμετώπιση ορισμένων προβλημάτων που έχουν να κάνουν με την υγεία των παιδιών.

Τέλος, να πούμε ότι υπάρχει μόνο μία κοινωνική λειτουργός, η οποία είναι υπεύθυνη για όλα τα περιστατικά που απευθύνονται στο Σύλλογο και υπάρχουν ακόμα και τρεις εθελοντές, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την διανομή των αγαθών ή για τις διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνονται στις οποίες συμμετέχουν τα παιδιά αυτά.

3.2.2. ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Παρακάτω, αναφέρονται οι διάφορες κατηγορίες, στις οποίες απευθύνεται η δράση του Συλλόγου. Αυτές είναι οι εξής :

A : Παιδιά με προβλήματα υγείας – Αιμοδοσία για παιδιά

- ◆ Παιδιά με προβλήματα υγείας που πρέπει να νοσηλευτούν στο εξωτερικό.
- ◆ Παιδιά με σοβαρά προβλήματα υγείας που νοσηλεύονται στην Ελλάδα και χρειάζονται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- ◆ Ψυχολογική υποστήριξη της οικογένειας και των ίδιων των παιδιών.
- ◆ Συνεργασία με γιατρούς ή άλλους επιστήμονες
- ◆ Οικονομική υποστήριξη για νοσηλεία κατευθείαν σε νοσοκομεία, φυσιοθεραπείες κτλ.
- ◆ Κινητές μονάδες για άμεση μεταφορά παιδιών με σοβαρά προβλήματα υγείας.
- ◆ Κινητή μονάδα άμεσης ιατρικής
- ◆ Ιατρείο πόνου για παιδιά, νοσηλεία στο σπίτι.
- ◆ Οργάνωση εθελοντών αιμοδοτών σε συνεργασία με νοσοκομεία παιδιών, καθώς και με άλλες οργανώσεις εθελοντών αιμοδοτών.
- ◆ Εκστρατεία αιμοδοσίας σε διάφορους χώρους με κινητές μονάδες αιμοδοσίας.
- ◆ Ενημέρωση για την ανάγκη αίματος για παιδιά με μεσογειακή αναιμία, καρκινοπαθών κ.ά.

B : Παιδιά με οικονομικά προβλήματα

- ◆ Παιδιά, που δεν έχουν τα απαραίτητα για την διαβίωσή τους, από φτωχές οικογένειες, παιδιά αθιγγάνων, παιδιά από την Αλβανία, Αφρική και άλλες χώρες, τα οποία πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης.

-
- ◆ Επισκέψεις στο χώρο διαβίωσης των παιδιών για τον εντοπισμό των πραγματικών προβλημάτων, όπως υγείας και εργασίας των γονέων και την όσο το δυνατόν πιο ομαλή επανένταξη στο κοινωνικό σύνολο.
  - ◆ Υποστήριξη των παιδιών και των οικογενειών τους με είδη πρώτης ανάγκης.
  - ◆ Κάλυψη αναγκών σε είδη ή άλλες υπηρεσίες.

Γ : Παιδιά και τα Δικαιώματά τους

- ◆ Συνεργασία με νομικούς, δικαστικούς και άλλους ειδικούς για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των παιδιών
- ◆ Διοργάνωση συνεδρίων με τη συμμετοχή ειδικών από όλους τους κλάδους και φορείς
- ◆ Συνεργασία με άλλους φορείς, κυβερνητικούς ή μη, που έχουν αναπτύξει πρωτοβουλία στον τομέα της εκπαίδευσης των παιδιών, σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών.
- ◆ Συνεργασία με τα ίδια τα παιδιά για την ανταλλαγή απόψεων.
- ◆ Συμβουλευτικό κέντρο παιδιών σχολικής ηλικίας και εφήβων

Στο Κέντρο απευθύνονται :

- ◆ Παιδιά που έχουν δυσκολίες στις διαπροσωπικές τους σχέσεις (γονείς ή φίλους)
- ◆ Γονείς που θέλουν να μοιραστούν σκέψεις και ανησυχίες με κάποιο ειδικό, για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων
- ◆ Επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά και θέλουν να βοηθήσουν ποικιλοτρόπως.

Δ : Παιδιά με ειδικές ανάγκες

- ◆ Μέριμνα για παιδιά με ειδικές ανάγκες, συνεργασία με φορείς που έχουν εμπειρία

-
- ♦ Ανάπτυξη δραστηριοτήτων για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις ανάγκες και το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά.

Κλείνοντας, να αναφερθεί ότι στον Πύργο υπάρχει μία από τις τρεις κινητές ιατρικές μονάδες, για την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας των παιδιών. Η μονάδα είναι σε επιφυλακή σε 24ωρη βάση και συνεργάζεται με το ΕΚΑΒ και τα νοσοκομεία παιδιών, μέσω ειδικών συστημάτων επικοινωνίας και κινητής τηλεφωνίας.

Ακόμα, είναι διορισμένο τριμελές διοικητικό συμβούλιο που επιμελείται και εποπτεύει όλες τις δραστηριότητες του Συλλόγου εντός του Νομού Ηλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

Εν συνεχεία γίνεται μία προσπάθεια ανάλυσης των οικονομικών στοιχείων των ετών 1996, 1997, 1998 και του πρώτου διμήνου του 1999, με κύριο στόχο την διεξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική κατάσταση, γενικά της Δ/νσης Πρόνοιας, Ν. Ηλείας.

Για την διεξαγωγή συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκαν, φυσικά, οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί των παραπάνω ετών. Όπως έχει προαναφερθεί, τα επιδόματα που χορηγεί η Δ/νση Πρόνοιας είναι τα εξής :

- ◆ Επίδομα Αναιμίας
- ◆ Επίδομα Κωφαλάλων
- ◆ Επίδομα Τυφλών
- ◆ Επίδομα Νοητικής Καθυστέρησης
- ◆ Επίδομα Βαριάς Μορφής Αναπηρίας
- ◆ Επίδομα Ανασφάλιστων Παραπληγικών
- ◆ Επίδομα Παραπληγικών Ασφαλισμένων στο Δημόσιο
- ◆ Επίδομα Σπαστικών Παιδιών (Ε.Π.)
- ◆ Επίδομα Καυσίμων
- ◆ Επίδομα Μητρότητας
- ◆ Επίδομα «Περί ενισχύσεως αποστάτευτων παιδων»

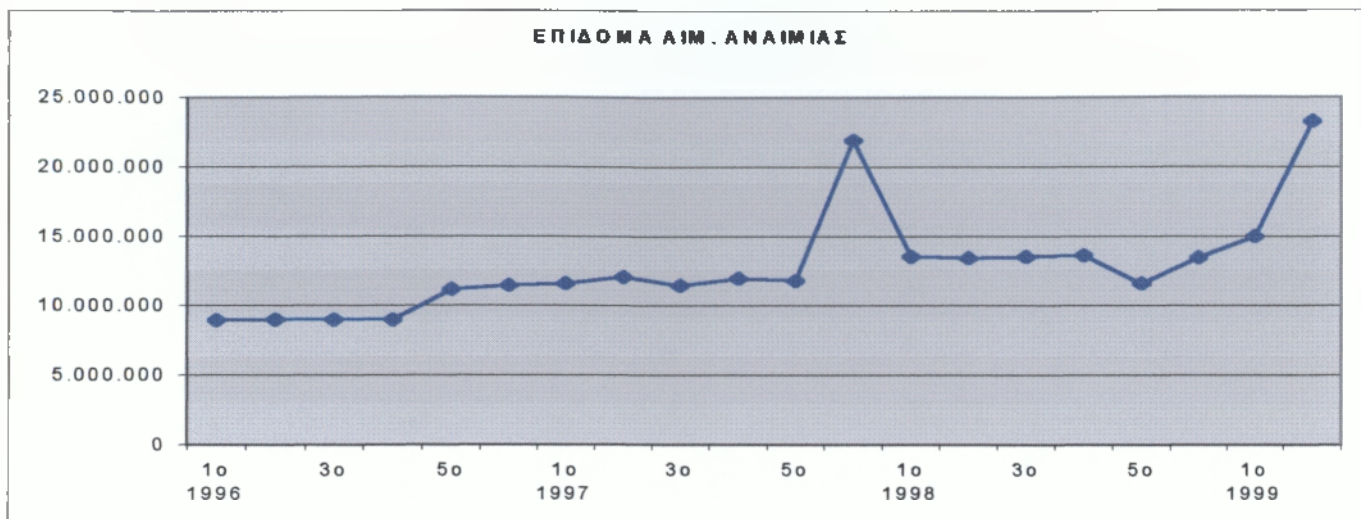
4.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

Ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών στοιχείων και συμπεράσματα του επιδόματος Αιμολυτικής Αναιμίας που χορηγεί η Δ/ση Πρόνοιας και συγκεκριμένα το τμήμα ΑΜΕΑ στο Ν. Ηλείας.

Πίνακας 1. Επιδομάτων Α.Α. ετών 1996 – 1999 της Δ/σης Πρόνοιας, Τμήμα ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΙΜ. ΑΝΑΙΜΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	8.942.400		
	2ο	8.986.560	0,49%	
	3ο	8.994.200	0,09%	
	4ο	8.972.800	-0,24%	
	5ο	11.182.320	24,62%	
	6ο	11.460.800	2,49%	
	ΣΥΝΟΛΟ	58.539.080		
1997	1ο	11.599.200		
	2ο	12.058.225	3,96%	
	3ο	11.455.200	-5,00%	
	4ο	11.950.400	4,32%	
	5ο	11.806.400	-1,20%	
	6ο	21.932.860	85,77%	
	ΣΥΝΟΛΟ	80.802.285		38,03%
1998	1ο	13.573.300		
	2ο	13.433.560	-1,03%	
	3ο	13.517.930	0,63%	
	4ο	13.636.430	0,88%	
	5ο	11.611.700	-14,85%	
	6ο	13.481.400	16,10%	
	ΣΥΝΟΛΟ	79.254.320		-1,92%
1999	1ο	15.004.000		
	2ο	23.268.354	55,08%	
	ΣΥΝΟΛΟ	38.272.354		-51,71%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας / Τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 1.: Επίδομα Α.Α. των ετών 1996-1999

Κατά την περίοδο 1996 – 1999 οι δαπάνες του επιδόματος Αιμολυτικής Αναιμίας παρουσιάζουν διακυμάνσεις με γενικά ανοδικές τάσεις.

Τα έτη 1997 και 1999 (1^ο Δίμηνο) παρατηρείται αύξηση κατά 85,77% και 55,08% αντίστοιχα, οι μεγαλύτερες που σημειώνονται από το 1996 έως το 1999.

Εξετάζοντας αναλυτικά τις δαπάνες ανά δίμηνο, θα παρατηρήσουμε αυξομειώσεις που οφείλονται σε αντίστοιχες αυξομειώσεις του αριθμού των δικαιούχων του επιδόματος, καθώς και στην παροχή κάποιων αναδρομικών ποσών προηγούμενων ετών.

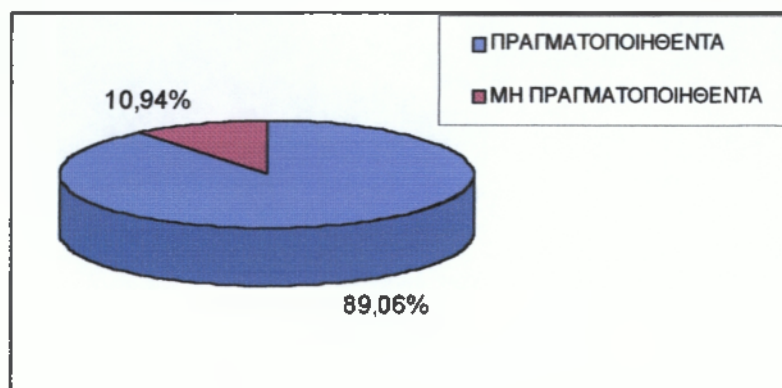
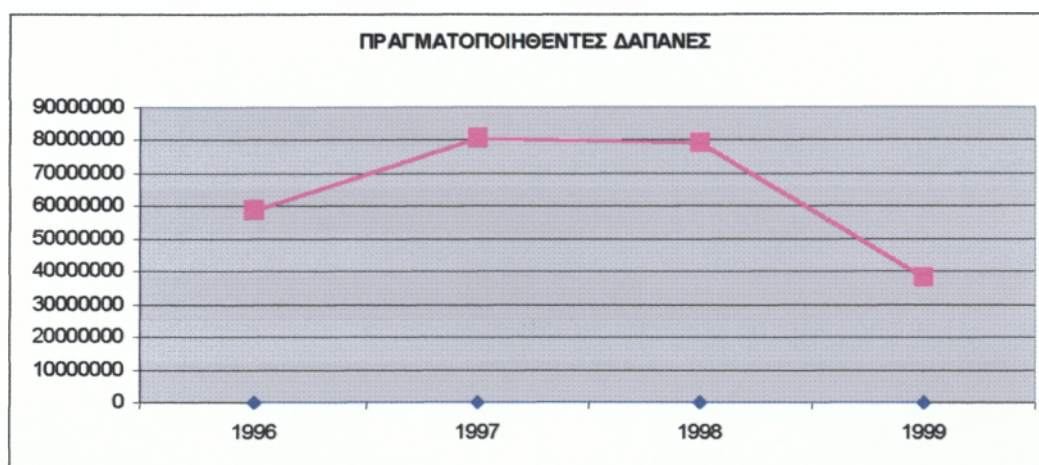
Οι αυξήσεις αυτές, από τα αναδρομικά παρατηρούνται κυρίως το 6^ο δίμηνο κάθε έτους, με χαρακτηριστικότερες αυτές του έτους 1997 και 1999.

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα 1 δημιουργείται ο πίνακας 2, ο οποίος παρουσιάζει τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες των ετών 1996 – 1999 του επιδόματος Αιμολυτικής Αναιμίας σε ποσοστιαίες μονάδες.

Πίνακας 2. : Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Αιμολυτικής Αναιμίας των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	65.730.000	58.539.080	89,06%
1997	85.320.000	80.802.285	94,70%
1998	82.350.000	79.254.320	96,24%
1999	42.240.000	38.272.354	90,61%
ΣΥΝΟΛΟ	275.640.000	257.868.039	93,55%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας / Τμήμα ΑΜΕΑ

Κυκλικό διάγραμμα 4. : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών του επιδόματος Αιμολυτικής Αναιμίας κατά τη χρονική περίοδο 1996-1999.

Από την ανάλυση του πίνακα 2 καταλήγουμε στις εξής διαπιστώσεις :

Κατά τα εξεταζόμενα έτη οι δαπάνες του επιδόματος Αιμολυτικής αναιμίας καταλαμβάνουν το 93,55% του προϋπολογισμού για τα έτη αυτά.

Το έτος 1998 δαπανήθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού ποσοστό 96,24%. Το μέρος εκείνο του προϋπολογισμού

το οποίο δεν δαπανείται επιστρέφεται στο τέλος του έτους στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Αυτό γίνεται για όλες τις κατηγορίες επιδομάτων που χορηγούνται από τη Δ/ση Πρόνοιας.

Κατά τα έτη 1996, 1997, 1998 και 1999 τα ποσά που επεστράφησαν στο Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας είναι αντίστοιχα για κάθε έτος 7.190.920, 4.517.715, 3.095.680 και 3.967.646.

Στη συγκεκριμένη περίοδο 1996-1999 που εξετάζουμε ο προϋπολογισμός για το επίδομα αιμολυτικής Αναιμίας είναι 275.640.000 δρχ. και πραγματοποιήθηκαν τα 257.868.039 δρχ., δηλαδή επεστράφησαν στο Υπουργείο 17.772.961 δρχ.

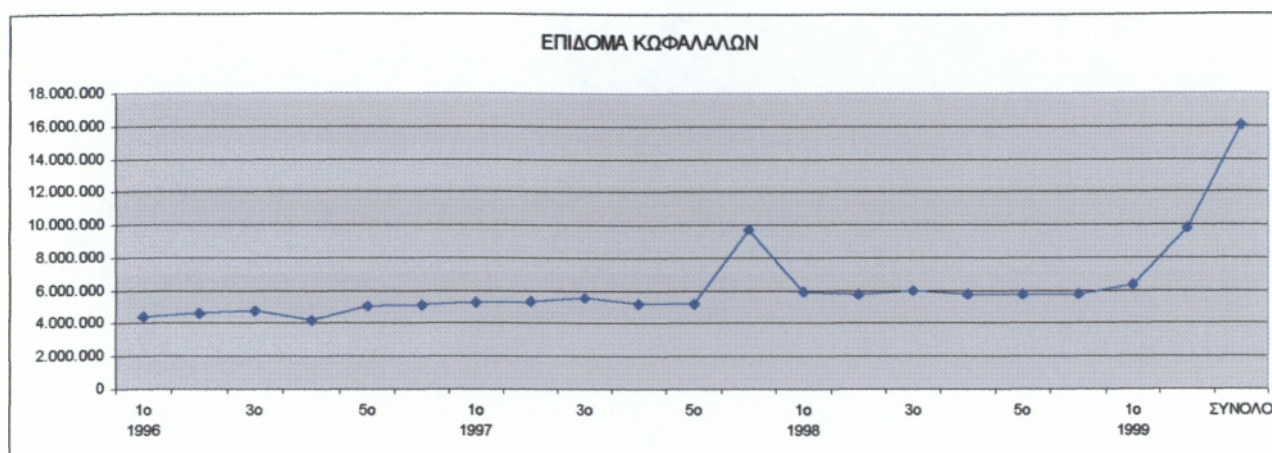
4.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΚΩΦΑΛΑΛΩΝ

Στη συνέχεια γίνεται η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος κωφάλαων, τα οποία χορηγεί η Δ/ση Πρόνοιας του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 3: Οικονομική ανάλυση επιδόματος Κωφάλαων των ετών 1996-1999 της Δ/σης Πρόνοιας του τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΩΦΑΛΑΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	4.385.500		
	2ο	4.627.000	5,51%	
	3ο	4.734.800	2,33%	
	4ο	4.158.000	-12,18%	
	5ο	5.049.000	21,43%	
	6ο	5.100.000	1,01%	
	ΣΥΝΟΛΟ		28.054.300	
1997	1ο	5.227.400		
	2ο	5.298.900	1,37%	
	3ο	5.560.700	4,94%	
	4ο	5.202.000	-6,45%	
	5ο	5.151.000	-0,98%	
	6ο	9.694.500	88,21%	
	ΣΥΝΟΛΟ		36.134.500	
1998	1ο	5.898.000		
	2ο	5.776.008	-2,07%	
	3ο	5.964.200	3,26%	
	4ο	5.742.800	-3,71%	
	5ο	5.742.800	0,00%	
	6ο	5.742.800	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ		34.866.608	
1999	1ο	6.317.000		
	2ο	9.763.223	54,55%	
	ΣΥΝΟΛΟ		16.080.223	

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας / Τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 3.: Επιδομάτων Κωφαλάλων των ετών 1996-1999

Παρατηρούμε ότι από έτος σε έτος αυξάνονται ολοένα οι δαπάνες του επιδόματος κωφαλάλων.

Ό,τι αφορά τις δαπάνες ανά δίμηνο σημειώνεται αντιστοίχως ο αριθμός των ατόμων, στους οποίους χορηγείται το εν λόγω επίδομα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δαπάνες του έτους 1997 καθώς και του πρώτου διμήνου του 1999, είναι οι μεγαλύτερες που σημειώνονται το διάστημα 1996-1999.

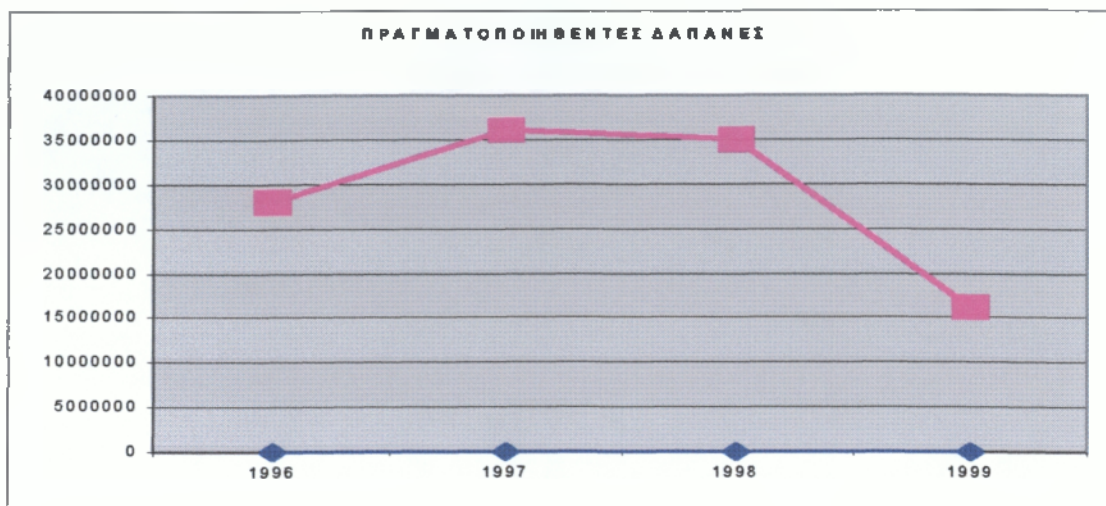
Η τεράστια αυτή αύξηση προκλήθηκε κυρίως από τα αναδρομικά, τα οποία ήταν ιδιαίτερα υψηλά αυτή την περίοδο.

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα 3 δημιουργείται ο πίνακας 4, που παρουσιάζει τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες της χρονικής περιόδου 1996 – 1999 του επιδόματος κωφαλάλων.

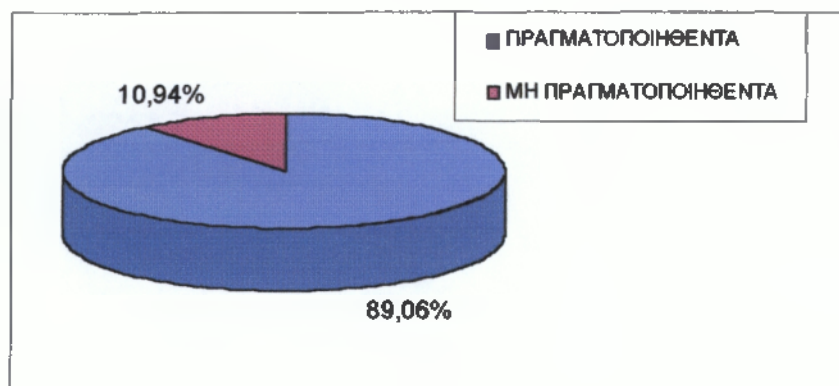
Πίνακας 4.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Κωφαλάλων των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	28.854.000	28.054.300	97,23%
1997	36.300.000	36.134.500	99,54%
1998	37.878.000	34.866.608	92,05%
1999	16.285.000	16.080.223	98,74%
ΣΥΝΟΛΟ	119.410.000	115.135.631	96,50%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 4: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος κωφάλλων των ετών 1996-1999

Κυκλικό διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών του επιδόματος Κωφάλλων κατά τη χρονική περίοδο 1996-1999

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα 4 συμπεραίνουμε τα εξής :

Τα έτη 1997 και 1999 πραγματοποιήθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού με ποσοστό 96,50%.

Κατά το χρονικό αυτό διάστημα τα ποσά τα οποία επεστράφησαν στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας είναι αντίστοιχα 779.700 δρχ., 165.500 δρχ., 3.011.392 δρχ. και 204.777 δρχ.

Συνολικά επεστράφη στο Υπουργείο το ποσό των 4.181.369 δρχ.

4.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΤΥΦΛΩΝ

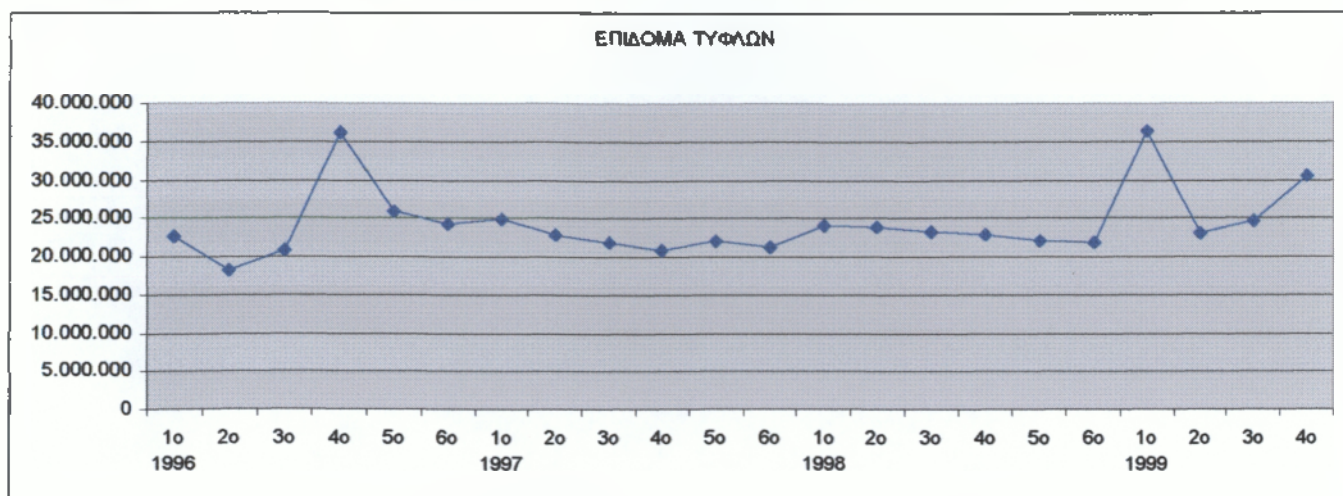
Ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος τυφλών που χορηγεί το τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας

**Πίνακας 5. : Επιδομάτων Τυφλών των ετών 1996 – 1999
του Τμήματος ΑΜΕΑ**

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΤΥΦΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	22.720.300		
	2ο	18.201.600	-19,89%	
	3ο	20.813.000	14,35%	
	4ο	36.225.300	74,05%	
	5ο	25.821.480	-28,72%	
	6ο	24.301.160	-5,89%	
	ΣΥΝΟΛΟ		148.082.840	
1997	1ο	24.858.900		
	2ο	22.811.800	-8,23%	
	3ο	21.831.831	-4,30%	
	4ο	20.837.400	-4,55%	
	5ο	21.925.400	5,22%	
	6ο	21.183.800	-3,38%	
	ΣΥΝΟΛΟ		133.449.131	
1998	1ο	23.978.400		
	2ο	23.872.310	-0,44%	
	3ο	23.197.800	-2,83%	
	4ο	22.775.350	-1,82%	
	5ο	22.048.700	-3,19%	
	6ο	21.769.500	-1,27%	
	ΣΥΝΟΛΟ		137.642.060	
1999	1ο	36.312.653		
	2ο	23.109.030	-36,36%	
	3ο	24.698.025	6,88%	
	4ο	30.423.001	23,18%	
	ΣΥΝΟΛΟ		114.542.709	

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 5.: Επιδομάτων Τυφλών των ετών 1996-1999

Κατά τη χρονική περίοδο 1996 και 1999 σημειώθηκε αύξηση των δαπανών του επιδόματος τυφλών.

Η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται το 4^ο δίμηνο του 1999 και είναι όπως παρατηρούμε οι μεγαλύτερες αυξήσεις του επιδόματος στην περίοδο που εξετάζουμε.

Γενικά συγκρίνοντας τις δαπάνες ανά δίμηνο παρατηρούμε ότι παρουσιάζουν αυξομειώσεις.

Ο κύριος λόγος είναι τα αναδρομικά, τα οποία καταβάλλονται στα συγκεκριμένα δίμηνα.

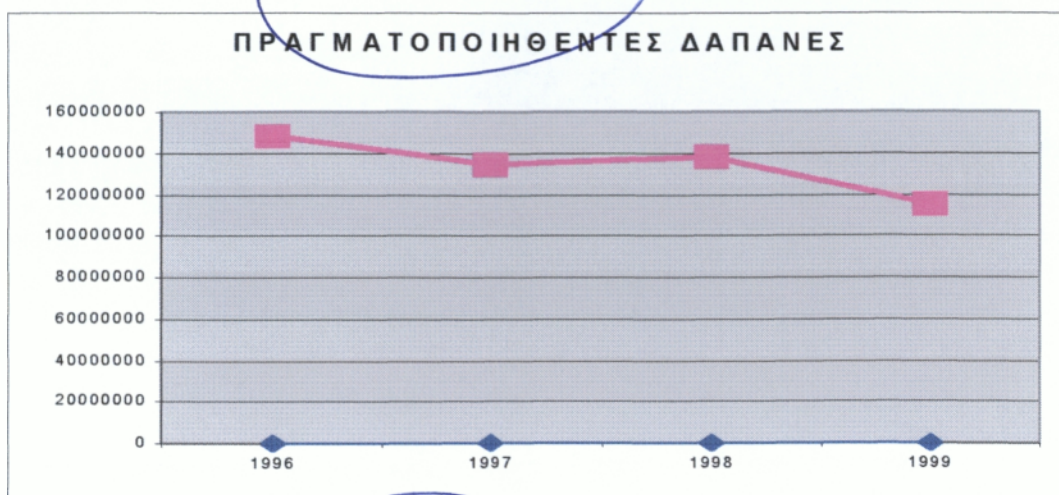
Επίσης, να αναφέρουμε ότι το επίδομα τυφλών αυξήθηκε σημαντικά αυτά τα έτη σε σχέση με προηγούμενα.

Με τη βοήθεια του προηγούμενου πίνακα δημιουργείται ο πίνακας 6, ο οποίος παρουσιάζει τις πραγματοποιηθέντες δαπάνες των ετών 1996-1999 του επιδόματος τυφλών εκφρασμένες σε ποσοστά.

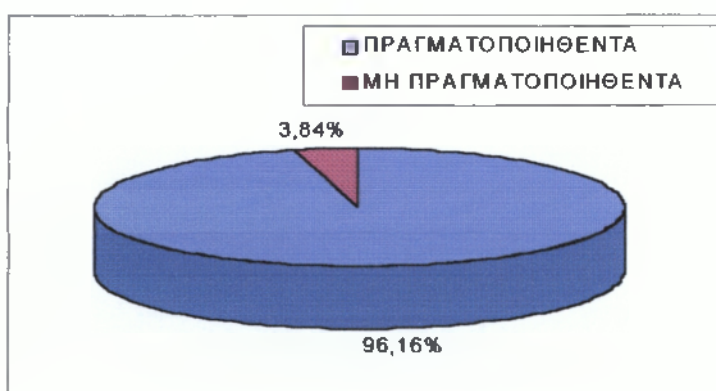
Πίνακας 6.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Τυφλών των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	154.000.000	148.082.840	96,16%
1997	164.802.000	134.249.131	81,46%
1998	148.000.000	137.642.060	93,00%
1999	125.400.000	114.542.709	91,34%
ΣΥΝΟΛΟ	592.202.000	534.516.740	90,26%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 6.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών Επιδόματος Τυφλών των ετών 1996-1999

Κυκλικό Διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών του επιδόματος Τυφλών τη χρονική περίοδο 1996-1999

Από τον πίνακα 6 οι δαπάνες του επιδόματος Τυφλών ανέρχονται στις 47,44% ποσοστιαίες μονάδες του προϋπολογισμού των αντίστοιχων ετών.

Το έτος 1996 δαπανήθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού, αλλά και τα πρώτα τέσσερα δήμνα του 1999 παρατηρείται σημαντική αύξηση.

Το ποσό που επιστράφηκε στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας τα έτη 1996, 1997, 1998 και 1999 είναι αντίστοιχα 1.918.260, 30.554.979, 10.358.040 και 10.858.301. Συνολικά επεστράφησαν στο Υπουργείο 53.689.580 δρχ.

4.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

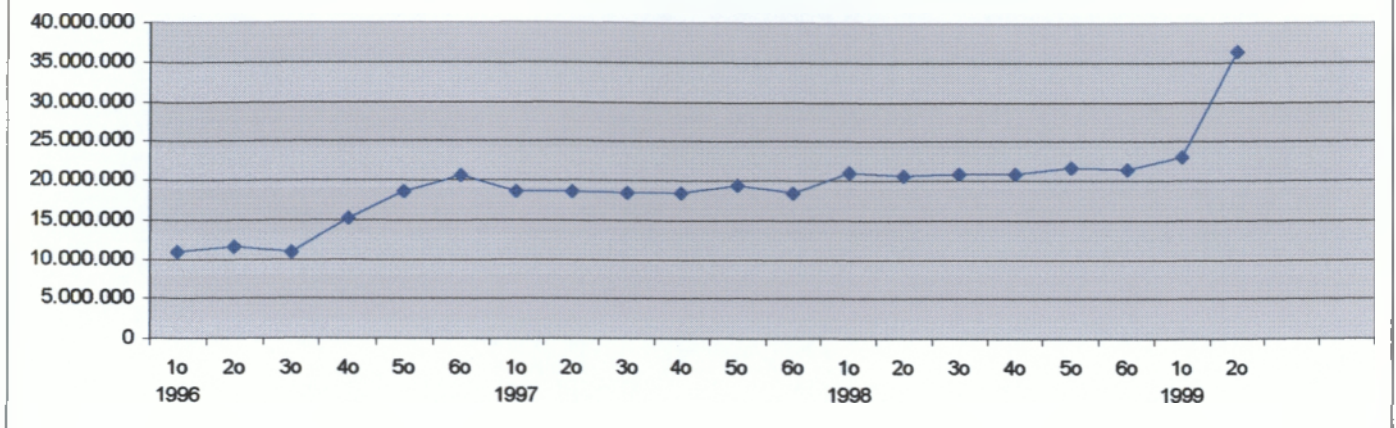
Εν συνεχεία ακολουθεί η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Νοητικής Καθυστέρησης που χορηγεί το τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 7. : Επιδομάτων Βαριάς Νοητικής Καθυστέρησης των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ Ν.Κ.	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	10.904.900		
	2ο	11.497.200	5,43%	
	3ο	10.854.000	-5,59%	
	4ο	15.146.400	39,55%	
	5ο	18.628.200	22,99%	
	6ο	20.595.400	10,56%	
	ΣΥΝΟΛΟ		87.626.100	
1997	1ο	18.549.200		
	2ο	18.587.900	0,21%	
	3ο	18.346.000	-1,30%	
	4ο	18.339.674	-0,03%	
	5ο	19.464.200	6,13%	
	6ο	18.360.000	-5,67%	
	ΣΥΝΟΛΟ		111.646.974	
1998	1ο	21.058.800		
	2ο	20.609.900	-2,13%	
	3ο	20.808.800	0,97%	
	4ο	20.879.400	0,34%	
	5ο	21.515.600	3,05%	
	6ο	21.418.800	-0,45%	
	ΣΥΝΟΛΟ		126.291.300	
1999	1ο	23.046.150		
	2ο	36.358.100	57,76%	
ΣΥΝΟΛΟ		59.404.250		

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

ΕΠΙΔΟΜΑ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Ιστόγραμμα 7.: Επιδομάτων Νοητικής Καθυστέρησης των ετών 1996-1999

Από τη μελέτη του πίνακα 7 προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

Οι δαπάνες ανά δίμηνο παρουσιάζουν σημαντικές αυξομειώσεις. Ειδικά το 2^ο δίμηνο του 1999 παρατηρείται η μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με όλα τα προηγούμενα έτη.

Αυτό οφείλεται κυρίως στα αναδρομικά που δόθηκαν στους δικαιούχους του επιδόματος το έτος αυτό.

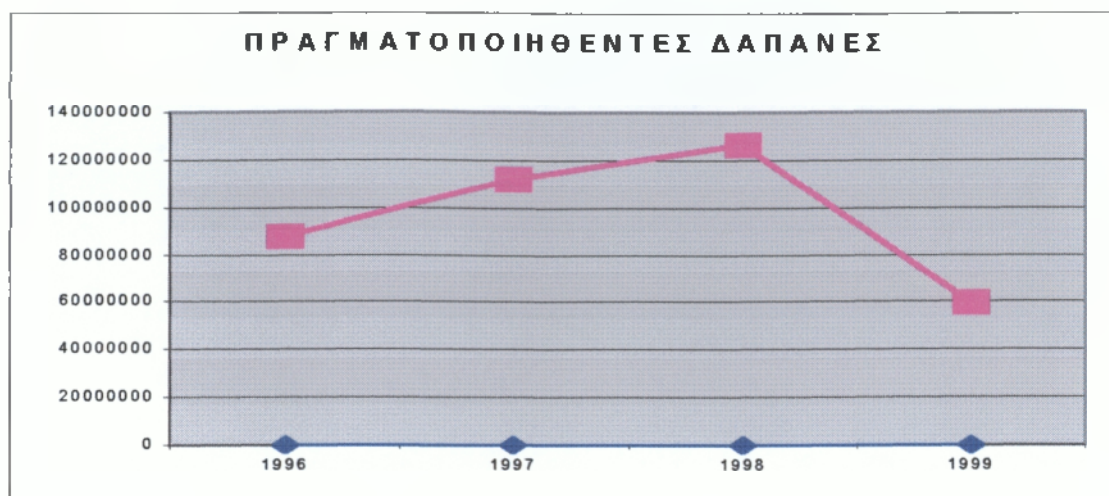
Επίσης κατά τα έτη 1996 – 1999 διαπιστώνεται αύξηση του επιδόματος, η οποία οφείλεται στην αύξηση του αριθμού των δικαιούχων, αλλά και στην αντίστοιχη χρηματική αύξηση του επιδόματος.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι πραγματοποιηθέντες δαπάνες της χρονικής περιόδου 1996-1999 του επιδόματος Νοητικής Καθυστέρησης.

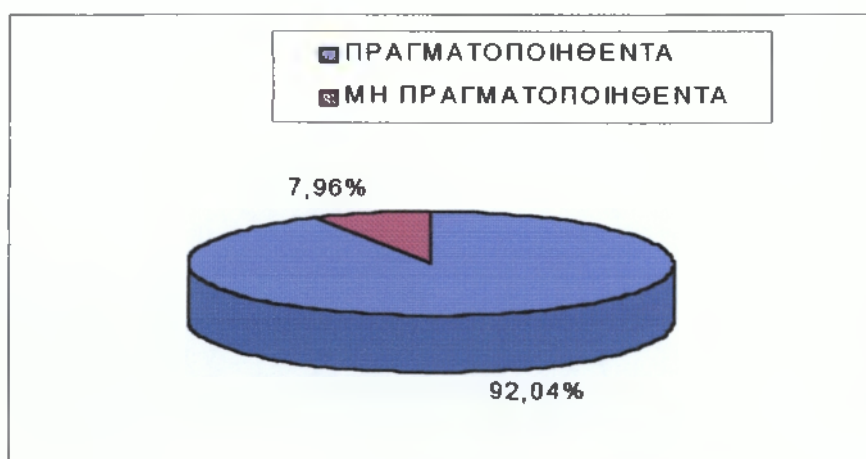
Πίνακας 8.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Βαριάς Ν.Κ. των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	95.200.000	87.626.100	92,04%
1997	116.740.000	111.646.974	95,64%
1998	137.600.000	126.291.300	91,78%
1999	68.430.000	59.404.250	86,81%
ΣΥΝΟΛΟ	417.970.000	384.968.624	92,10%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 8.: Πραγματοποιηθέντες δαπάνες του επιδόματος Νοητικής καθυστέρησης των ετών 1996-1999

Κυκλικό διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών επιδόματος Νοητικής Καθυστέρησης των ετών 1996-1999

Παρατηρώντας τον πίνακα 8 απορρέουν τα εξής συμπεράσματα:

Οι δαπάνες του επιδόματος της Νοητικής Καθυστέρησης κατά το έτος 1997 είναι οι μεγαλύτερες – ποσοστό 95,64% του προϋπολογισμού για τη χρονική περίοδο 1996-1999.

Βέβαια, πρέπει να προστεθεί ότι οι δαπάνες του έτους 1999 είναι μόνο για τα δύο πρώτα δέμηνα εφ' όσον η υπηρεσία δεν είχε συγκεντρωτικά στοιχεία για όλο το έτος.

Ο προϋπολογισμός των ετών 1996 – 1999 είναι 417.970.000 δρχ. και από αυτά δαπανήθηκαν τα 384.968.624 δρχ. Δηλαδή επιστράφηκε στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας το ποσό των 33.002.486 δρχ.

4.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΒΑΡΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

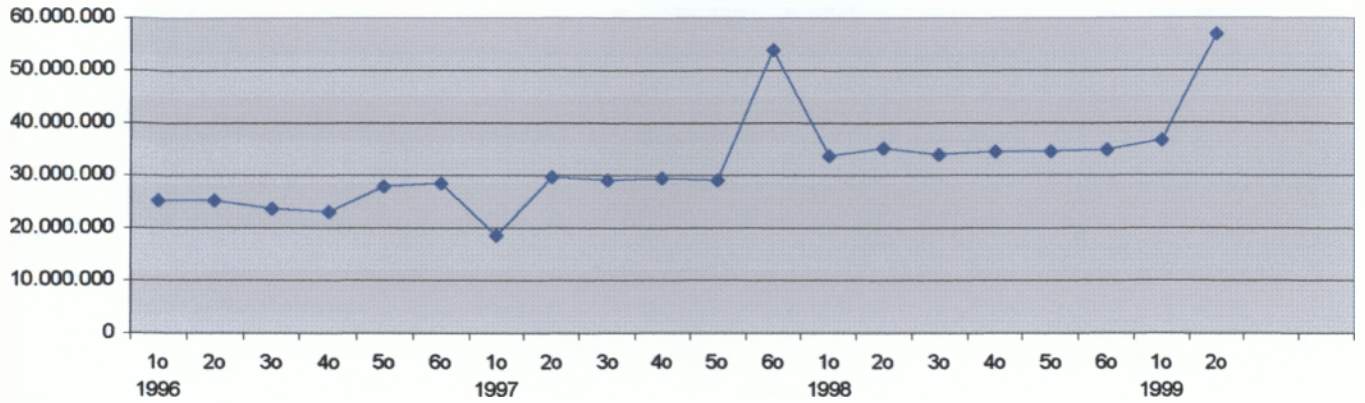
Ακολουθεί η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Βαρίας Μορφής Αναπηρίας (67% και άνω), που χορηγεί το τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 9. : Επιδομάτων Βαρίας Μορφής Αναπηρίας των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ Β.Μ.Α.	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	25.015.580		
	2ο	25.026.100	0,04%	
	3ο	23.548.650	-5,90%	
	4ο	22.881.850	-2,83%	
	5ο	27.972.350	22,25%	
	6ο	28.401.470	1,53%	
	ΣΥΝΟΛΟ	152.846.000		
1997	1ο	18.556.400		
	2ο	29.582.000	59,42%	
	3ο	28.954.900	-2,12%	
	4ο	29.255.000	1,04%	
	5ο	28.966.300	-0,99%	
	6ο	53.931.150	86,19%	
	ΣΥΝΟΛΟ	189.245.750		23,81%
1998	1ο	33.603.350		
	2ο	35.256.600	4,92%	
	3ο	33.928.500	-3,77%	
	4ο	34.532.850	1,78%	
	5ο	34.416.900	-0,34%	
	6ο	34.888.050	1,37%	
	ΣΥΝΟΛΟ	206.626.250		9,18%
1999	1ο	36.577.320		
	2ο	57.029.900	55,92%	
	ΣΥΝΟΛΟ	93.607.220		

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

ΕΠΙΔΟΜΑ ΒΑΡΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Ιστόγραμμα 9.: *Επιδομάτων Βαρίας Μορφής Αναπηρίας των ετών 1996-1999*

Κατά τη χρονική περίοδο 1996-1999 οι δαπάνες του επιδόματος Βαρίας Μορφής Αναπηρίας παρουσιάζουν διακυμάνσεις με ανοδική κυρίως τάση, η οποία οφείλεται στην αύξηση των δικαιούχων και στη χρηματική αύξηση του επιδόματος.

Επίσης, να σημειωθεί ότι το 1998 και το 2^ο δίμηνο του 1999 δόθηκαν στους δικαιούχους και κάποια αναδρομικά, τα οποία επέδρασαν αυξητικά στο επίδομα.

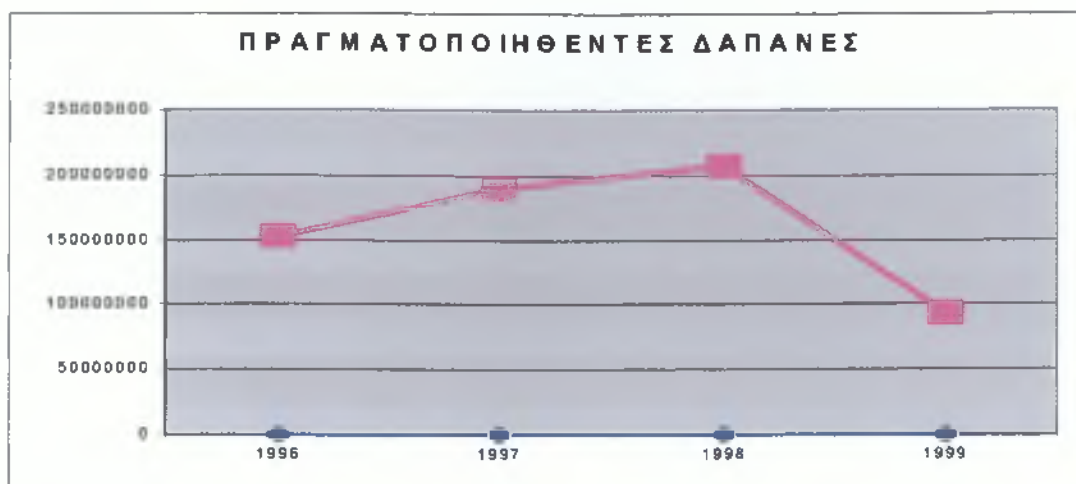
Γενικά, σε όλα τα δίμηνα της χρονικής περιόδου 1996-99 παρατηρούνται αυξομειωτικές τάσεις.

Στον πίνακα 10 γίνεται παρουσίαση των πραγματοποιηθέντων δαπανών των ετών 1996-1999.

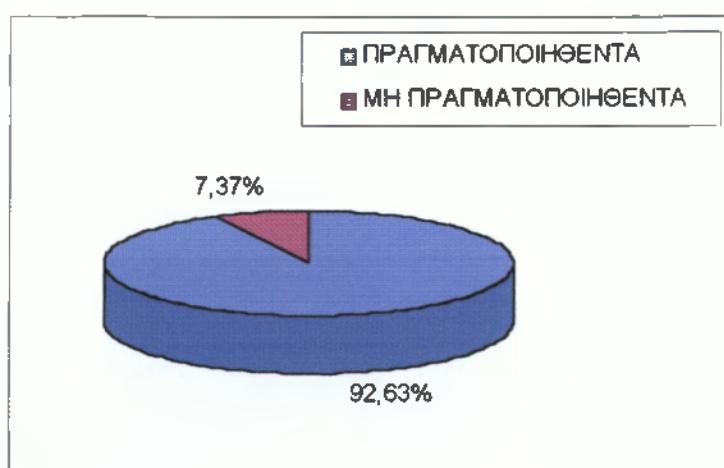
Πίνακας 10.: *Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Βαρίας μορφής Αναπηρίας των ετών 1996 – 1999*

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	165.000.000	152.846.000	92,63%
1997	210.320.000	189.245.750	89,98%
1998	215.730.000	206.626.250	95,78%
1999	95.330.000	93.607.220	98,19%
ΣΥΝΟΛΟ	686.380.000	642.325.220	93,58%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 10.: Πραγματοποιηθείσες δαπάνες επιδόματος Βαριάς Μορφής Αναπηρίας των ετών 1996-1999

Κυκλικό διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών του επιδόματος Βαριάς Μορφής Αναπηρίας των ετών 1996-1999

Γενικά παρατηρούμε ότι το επίδομα Βαριάς Μορφής Αναπηρίας παρουσιάζει αυξητικές τάσεις.

Το έτος 1999 παρουσιάζονται οικονομικά στοιχεία μόνο του πρώτου διμήνου, γι' αυτό ίσως να φαίνεται στον πίνακα κάποια μείωση. Παρατηρούμε δε, ότι το 1998 δαπανήθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού .

Ο προϋπολογισμός του επιδόματος για τα έτη 1996-1999 είναι 686.380.000 δρχ., από τα οποία δαπανήθηκαν τα 642.325.220 δρχ. Στο Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας επιστράφηκε το ποσό των 44.055.880 δρχ.

4.6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ

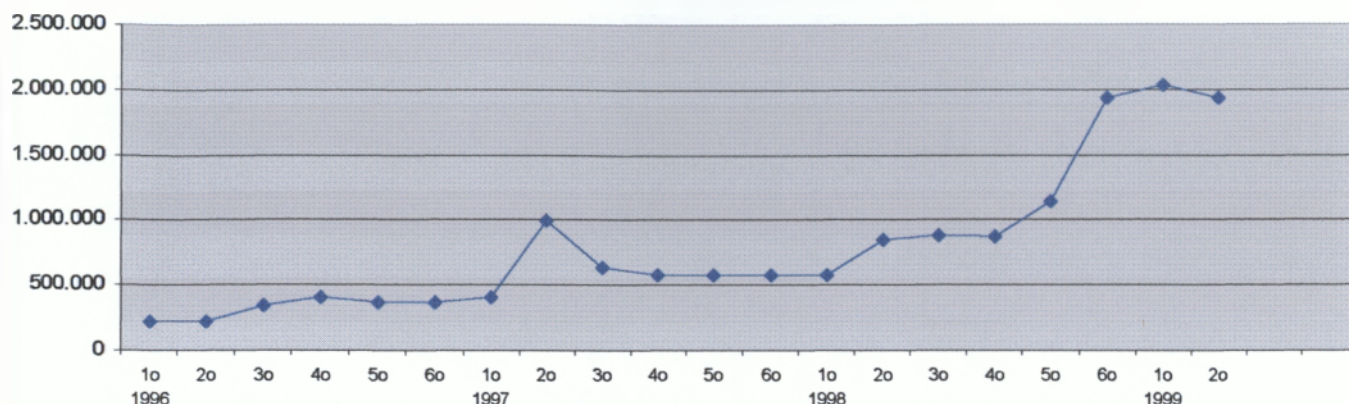
Ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Ανασφάλιστων Παραπληγικών που χορηγεί το τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 11. : Επιδομάτων Ανασφάλιστων Παραπληγικών των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑΣΦ. ΠΑΡΑΠΛ.	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	225.200		
	2ο	225.200	0,00%	
	3ο	342.554	52,11%	
	4ο	410.500	19,84%	
	5ο	370.600	-9,72%	
	6ο	370.600	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ		1.944.654	
1997	1ο	410.500		
	2ο	995.820	142,59%	
	3ο	640.000	-35,73%	
	4ο	578.200	-9,66%	
	5ο	578.200	0,00%	
	6ο	578.200	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ		3.780.920	
1998	1ο	578.200		
	2ο	846.650	46,43%	
	3ο	887.080	4,78%	
	4ο	865.600	-2,42%	
	5ο	1.145.560	32,34%	
	6ο	1.941.912	69,52%	
	ΣΥΝΟΛΟ		6.265.002	
1999	1ο	2.034.130		
	2ο	1.938.930	-4,68%	
	ΣΥΝΟΛΟ		3.973.060	

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ

Ιστόγραμμα 11: Επίδομα Παραπληγικών Ανασφαλιστών των ετών 1996-1999

Γενικά παρατηρούμε ότι το επίδομα Ανασφαλιστών Παραπληγικών έχει μικρές αυξομειωτικές τάσεις με εξαίρεση τις σημαντικές αυξήσεις του 2^{ου} διμήνου του 1997 και του 1^{ου} διμήνου του 1999.

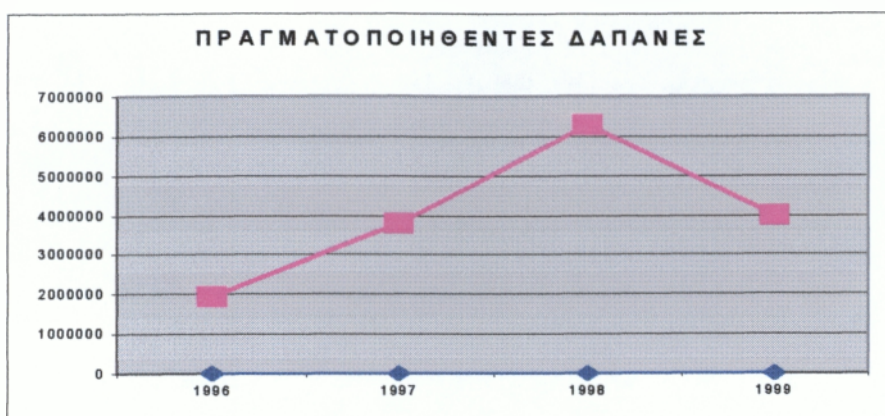
Αυτό οφείλεται κυρίως στα αναδρομικά που δόθηκαν στους δικαιούχους, όπως επίσης και στην αύξηση που είχε το συγκεκριμένο επίδομα.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες των ετών 1996-1999 του επιδόματος Ανασφαλιστών Παραπληγικών.

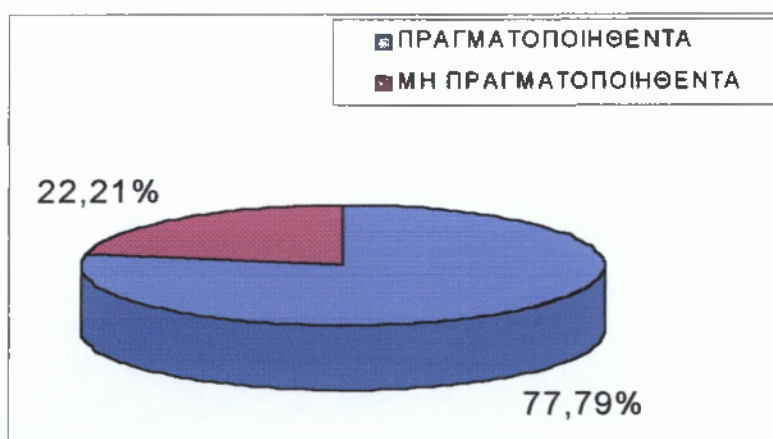
Πίνακας 12.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Ανασφαλιστών Παραπληγικών των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	2.500.000	1.944.654	77,79%
1997	4.680.000	3.780.920	80,79%
1998	7.300.000	6.265.002	85,82%
1999	4.720.000	3.973.060	84,18%
ΣΥΝΟΛΟ	19.200.000	15.963.636	83,14%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 12: Πραγματοποιηθέντων δαπανών Επιδόματος ανασφάλιστων παραπληγικών ετών 1996-1999

Κυκλικό διάγραμμα: Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών Επιδόματος ανασφάλιστων παραπληγικών ετών 1996-1999

Μελετώντας τον πίνακα 12 παρατηρούμε ότι οι δαπάνες του επιδόματος Ανασφάλιστων Παραπληγικών καλύπτουν το 83,14% του προϋπολογισμού για τα έτη 1996-1999.

Το έτος κατά το οποίο δαπανήθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού είναι το 1998 με ποσοστό 85,82%.

Από το 1996 – 1999 το σύνολο του προϋπολογισμού είναι 19.200.000 δρχ. και δαπανήθηκαν τα 15.963.636. Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας επιστράφηκε το ποσό των 3.236.364 δρχ.

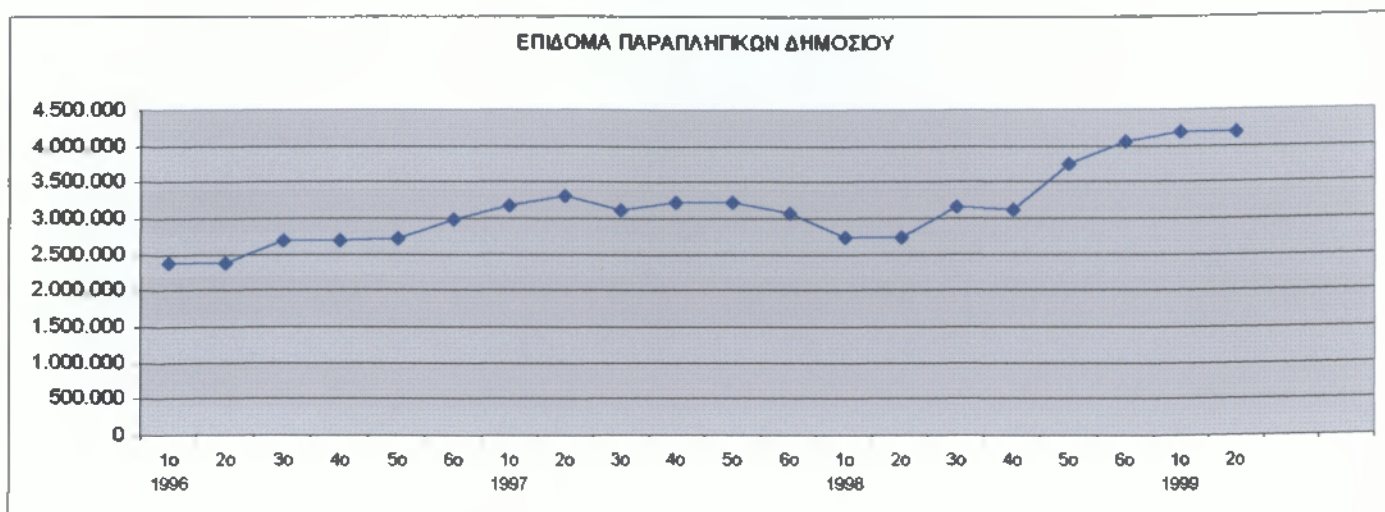
4.7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Παραπληγικών Δημοσίου που χορηγεί το Τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 13. : Επιδομάτων Παραπληγικών Δημοσίου των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΡ/ΚΩΝ ΔΗΜ.	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	2.393.000		
	2ο	2.393.000	0,00%	
	3ο	2.680.500	12,01%	
	4ο	2.680.500	0,00%	
	5ο	2.720.000	1,47%	
	6ο	2.974.042	9,34%	
	ΣΥΝΟΛΟ	15.841.042		
1997	1ο	3.184.000		
	2ο	3.300.000	3,64%	
	3ο	3.120.000	-5,45%	
	4ο	3.221.400	3,25%	
	5ο	3.221.400	0,00%	
	6ο	3.068.590	-4,74%	
	ΣΥΝΟΛΟ	19.115.390		20,67%
1998	1ο	2.725.800		
	2ο	2.725.800	0,00%	
	3ο	3.144.040	15,34%	
	4ο	3.116.160	-0,89%	
	5ο	3.739.392	20,00%	
	6ο	4.055.336	8,45%	
	ΣΥΝΟΛΟ	19.506.528		2,05%
1999	1ο	4.191.056		
	2ο	4.191.056	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ	8.382.112		

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 13: Επίδομα Παραπληγικών Δημοσίου των ετών 1996 – 1999

Παρατηρούμε ότι την περίοδο 1996-1999 οι δαπάνες του επιδόματος παρουσιάζουν από έτος σε έτος μικρές διακυμάνσεις.

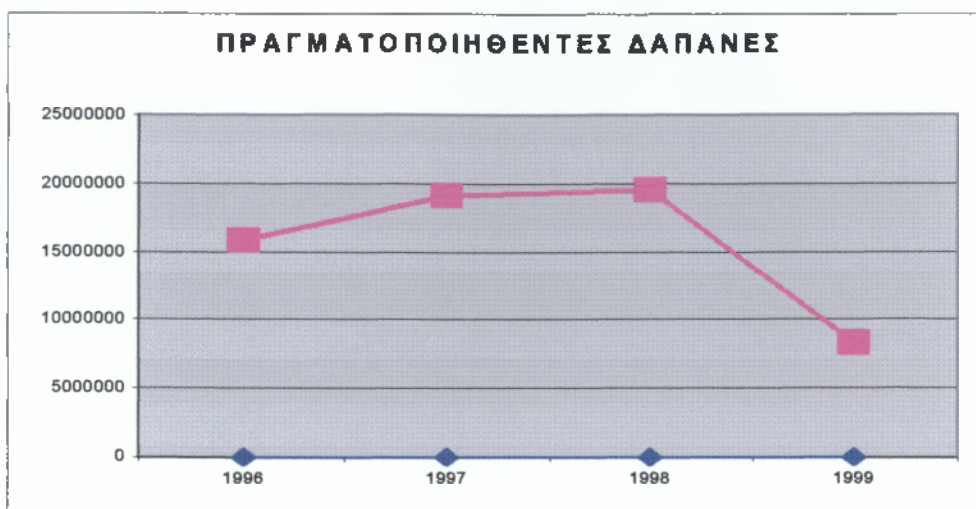
Γενικά οι διακυμάνσεις αυτές οφείλονται στην αύξηση ή μείωση, αντίστοιχα, των ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία αυτή.

Ακολουθεί πίνακας με τις πραγματοποιηθέντες δαπάνες του επιδόματος Παραπληγικών Δημοσίου τη χρονική περίοδο 1996-1999.

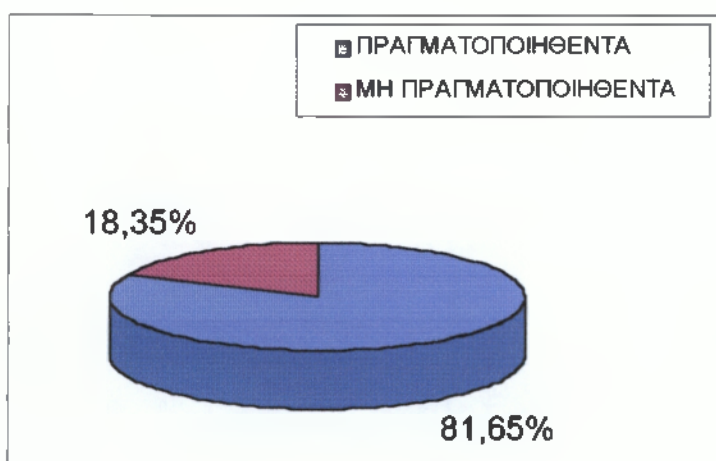
Πίνακας 14.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδομάτων Παραπληγικών Δημοσίου των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	19.400.000	15.841.042	81,65%
1997	16.600.000	19.115.390	115,15%
1998	16.730.000	19.506.528	116,60%
1999	14.200.000	8.382.112	59,03%
ΣΥΝΟΛΟ	66.930.000	62.845.072	93,90%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 14: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Παραπληγικών Δημοσίου των ετών 1996-1999

Κυκλικό Διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Παραπληγικών Δημοσίου των ετών 1996-1999

Να σημειωθεί ότι η πτωτική τάση το τελευταίο έτος (1999) οφείλεται στο ότι τα οικονομικά στοιχεία αφορούν μόνο τα δύο πρώτα δμήνηνα του έτους.

Το σύνολο του προϋπολογισμού για την περίοδο 1996-1999 είναι 66.930.000 δρχ. και από αυτά δαπανήθηκαν τα 62.845.072 δρχ. Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας επιστράφηκε ποσό των 4.084.928 δρχ.

Γενικά οι δαπάνες του συγκεκριμένου επιδόματος καταλαμβάνουν το 93,90% του προϋπολογισμού.

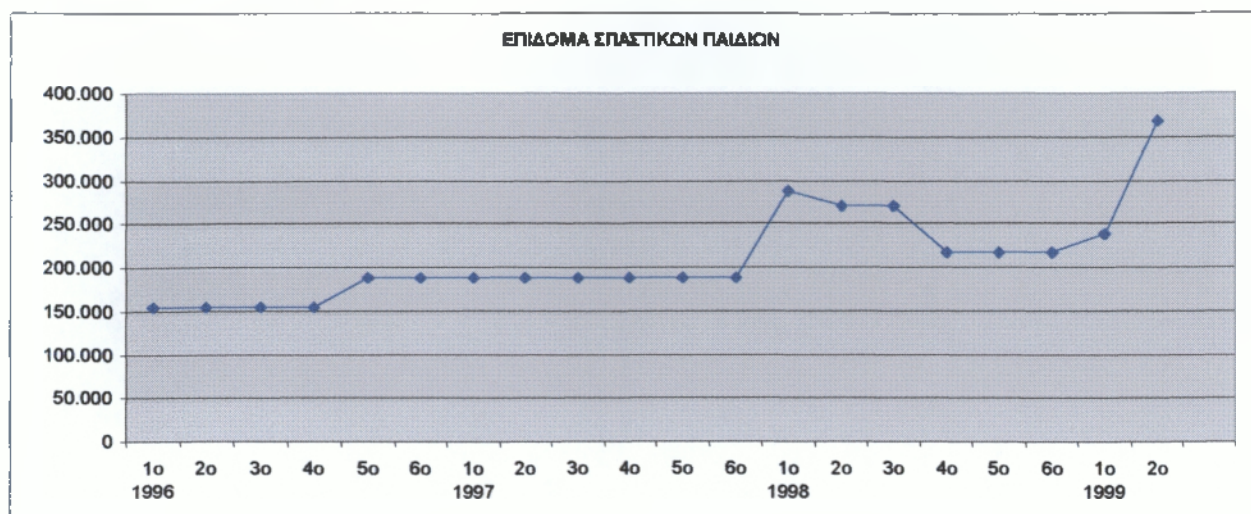
4.8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Σπαστικών Παιδιών ή όπως αλλιώς λέγεται Εγκεφαλικής Παράλυσης, που χορηγεί το τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 15. : Επιδομάτων Σπαστικών Παιδιών (Ε.Π.) των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	154.000		
	2ο	154.000	0,00%	
	3ο	154.000	0,00%	
	4ο	154.000	0,00%	
	5ο	188.000	22,08%	
	6ο	188.000	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ	992.000		
1997	1ο	188.000		
	2ο	188.000	0,00%	
	3ο	188.000	0,00%	
	4ο	188.000	0,00%	
	5ο	188.000	0,00%	
	6ο	188.000	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ	1.128.000		13,71%
1998	1ο	286.450		
	2ο	270.250	-5,66%	
	3ο	270.250	0,00%	
	4ο	216.200	-20,00%	
	5ο	216.200	0,00%	
	6ο	216.200	0,00%	
	ΣΥΝΟΛΟ	1.475.550		30,81%
1999	1ο	237.800		
	2ο	367.400	54,50%	
	ΣΥΝΟΛΟ	605.200		

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 15: Επιδομάτων Σπαστικών Παιδιών των ετών 1996 - 1999

Γενικά παρατηρείται μια σταθερότητα στις τιμές του επιδόματος αυτού, με εξαίρεση το 1^ο δίμηνο του 1998 και το 2^ο δίμηνο του 1999, όπου βλέπουμε κάποια σημαντική αύξηση των τιμών αυτών.

Αυτό οφείλεται κυρίως στα αναδρομικά που χορηγούνται τα συγκεκριμένα δίμηνα.

Επίσης τα έτη 1998 και 1999 έχουμε μια σχετική χρηματική αύξηση στα ίδια τα επιδόματα.

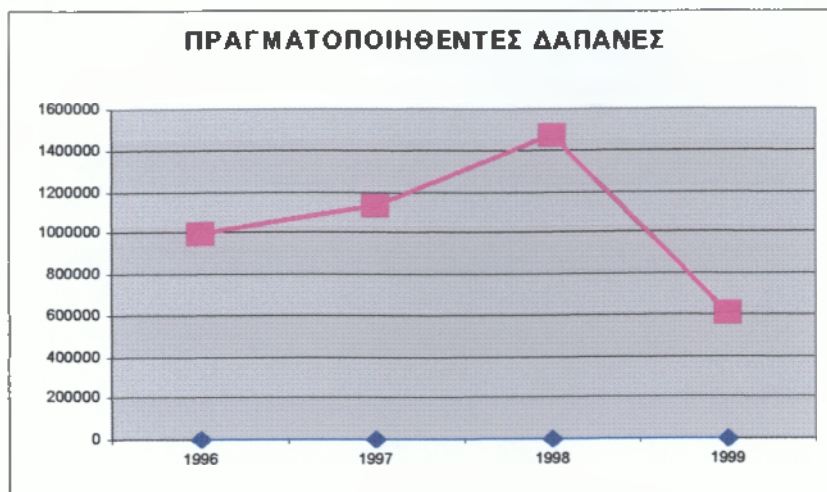
Ακολουθεί παρακάτω πίνακας με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες του επιδόματος την περίοδο 1996 – 1999.

Πίνακας 16.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδομάτων Σπαστικών Παιδιών των ετών 1996 – 1999

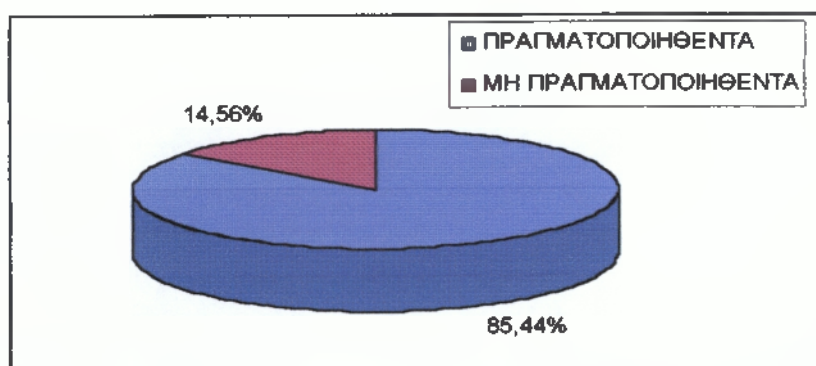
ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	1.161.000	992.000	85,44%
1997	1.456.000	1.128.000	77,47%
1998	1.640.000	1.475.550	89,97%
1999	820.000	605.200	73,80%
ΣΥΝΟΛΟ	5.077.000	4.200.750	82,74%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 16 : Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Σπαστικών Παιδιών των ετών 1996-1999

Κυκλικό Διάγραμμα: Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών επιδόματος Σπαστικών Παιδιών των ετών 1996-1999

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα 16 συμπεραίνουμε ότι οι δαπάνες του συγκεκριμένου επιδόματος καταλαμβάνουν το ποσοστό του 85,44% του προϋπολογισμού τη χρονική περίοδο 1996-1999.

Τη χρονική αυτή περίοδο ο προϋπολογισμός είναι 5.077.000 δρχ. και δαπανήθηκαν τα 4.200.075 δρχ. Άρα το ποσό το οποίο επιστράφηκε στο Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας είναι 877.000 δρχ.

Τέλος, το έτος 1998 καλύφθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού με ποσοστό 89,97%.

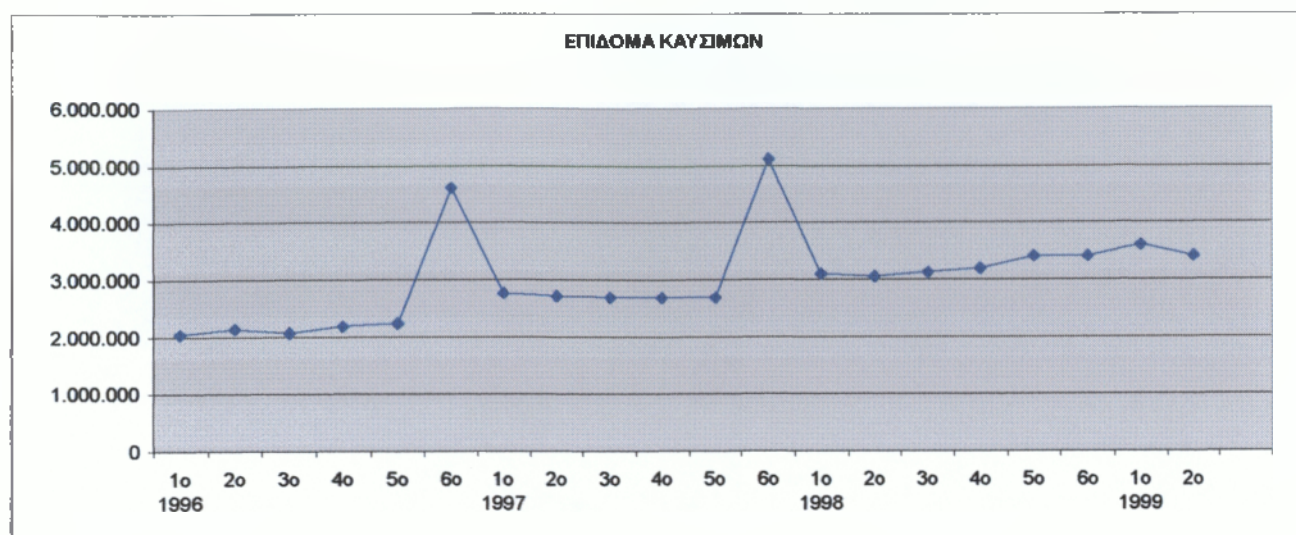
4.9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζεται ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος καυσίμων που χορηγεί το τμήμα ΑΜΕΑ του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 17. : Επιδομάτων Καυσίμων των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος ΑΜΕΑ

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	2.034.200		
	2ο	2.138.400	5,12%	
	3ο	2.070.600	-3,17%	
	4ο	2.188.800	5,71%	
	5ο	2.231.200	1,94%	
	6ο	4.607.300	106,49%	
	ΣΥΝΟΛΟ		15.270.500	
1997	1ο	2.760.000		
	2ο	2.705.950	-1,96%	
	3ο	2.695.600	-0,38%	
	4ο	2.691.000	-0,17%	
	5ο	2.691.000	0,00%	
	6ο	5.114.350	90,05%	
	ΣΥΝΟΛΟ		18.657.900	
1998	1ο	3.092.700		
	2ο	3.043.780	-1,58%	
	3ο	3.111.200	2,22%	
	4ο	3.190.500	2,55%	
	5ο	3.417.766	7,12%	
	6ο	3.409.900	-0,23%	
	ΣΥΝΟΛΟ		19.265.846	
1999	1ο	3.588.937		
	2ο	3.409.900	-4,99%	
	ΣΥΝΟΛΟ		6.998.837	

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Αύξηση των τιμών του επιδόματος καυσίμων σημειώθηκε το 6^ο δίμηνο του 1996 και το 6^ο δίμηνο του 1997. Η αύξηση αυτή είναι αποτέλεσμα της αύξησης του αριθμού των δικαιούχων, καθώς και της χρηματικής αύξησης του ίδιου επιδόματος.

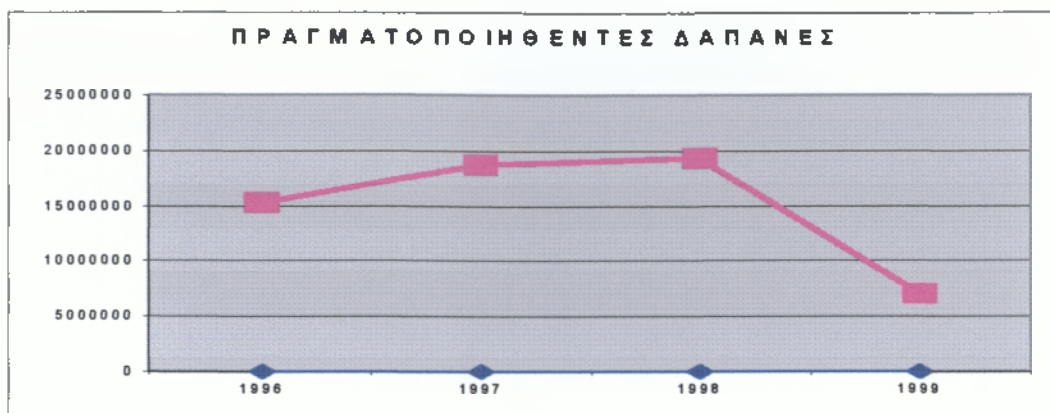
Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι αυτή την περίοδο αυξήθηκαν τα επιδόματα λόγω και των αναδρομικών που δόθηκαν στους δικαιούχους.

Ακολουθεί ο πίνακας 18 με την ανάλυση των πραγματοποιηθέντων δαπανών των ετών 1996-1999.

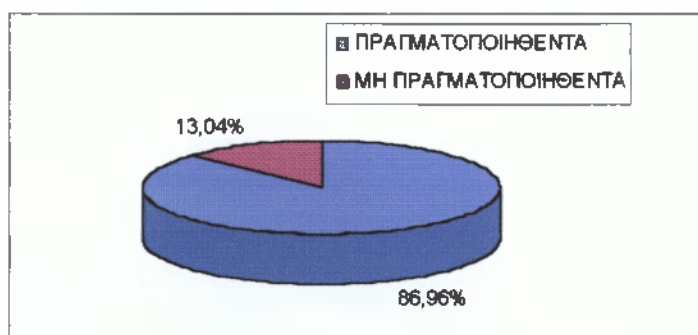
Πίνακας 18.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδομάτων Καυσίμων των ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	17.560.000	15.270.500	86,96%
1997	21.380.000	18.657.900	87,27%
1998	21.980.000	19.265.846	87,65%
1999	8.400.000	6.988.837	83,20%
ΣΥΝΟΛΟ	69.320.000	60.183.083	86,82%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα ΑΜΕΑ

Ιστόγραμμα 18.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδομάτων Καυσίμων των ετών 1996 – 1999

Κυκλικό Διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδομάτων Καυσίμων των ετών 1996 – 1999

Εξετάζοντας προσεκτικά τον παραπάνω πίνακα καταλήγουμε στα εξής :

Το έτος 1998 καταναλώθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού σε ποσοστό 87,65%.

Το σύνολο του προϋπολογισμού της περιόδου 1996-1998 ανέρχεται στα 69.320.000 δρχ. από τα οποία δαπανήθηκαν τα 60.183.083.

Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας επιστράφηκε το ποσό των 9.136.917 δρχ.

4.10. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

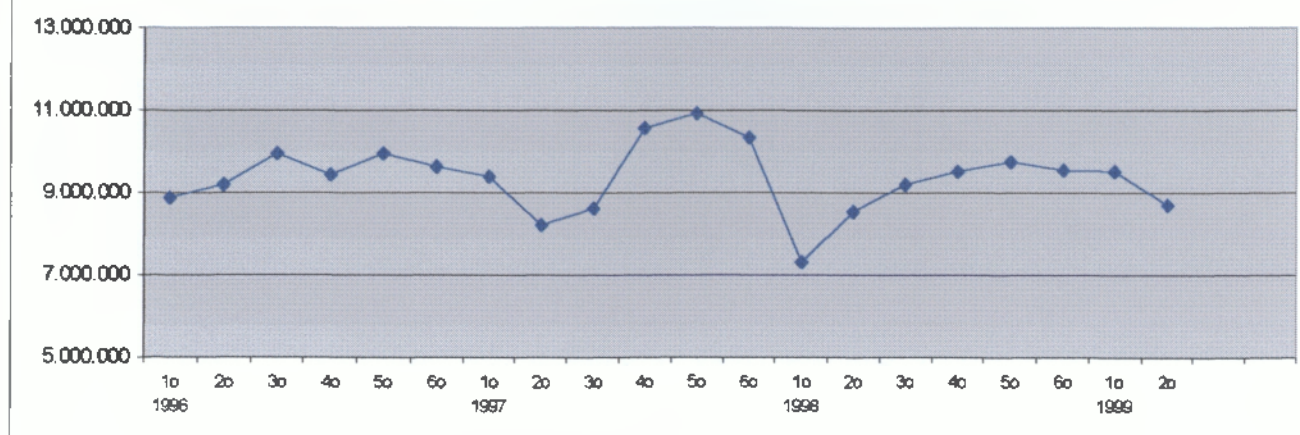
Ακολούθως παρουσιάζεται ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Απροστάτευτων Παιδιών, που χορηγεί το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Δ/σης Πρόνοιας του Νομού Ηλείας.

**Πίνακας 19. : Επιδομάτων Απροστάτευτων Παιδιών
των ετών 1996 – 1999 του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας**

ΕΤΗ	ΔΙΜΗΝΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΡΟΣΤ. ΠΑΙΔΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΜΗΝΟΥ %	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	1ο	8.871.420		
	2ο	9.211.710	3,84%	
	3ο	9.960.000	8,12%	
	4ο	9.424.000	-5,38%	
	5ο	9.960.000	5,69%	
	6ο	9.630.000	-3,31%	
	ΣΥΝΟΛΟ	57.057.130		
1997	1ο	9.373.600	-83,57%	
	2ο	8.202.000	-12,50%	
	3ο	8.604.000	4,90%	
	4ο	10.578.000	22,94%	
	5ο	10.935.000	3,37%	
	6ο	10.342.500	-5,42%	
	ΣΥΝΟΛΟ	58.035.100		1,71%
1998	1ο	7.297.500	-87,43%	
	2ο	8.522.175	16,78%	
	3ο	9.187.000	7,80%	
	4ο	9.500.000	3,41%	
	5ο	9.735.000	2,47%	
	6ο	9.555.000	-1,85%	
	ΣΥΝΟΛΟ	53.796.675		-7,30%
1999	1ο	9.495.000	-82,35%	
	2ο	8.701.276	-8,36%	
	ΣΥΝΟΛΟ	18.196.276		

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα Κοινωνικής εργασίας

ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ιστόγραμμα 19 : Επιδομάτων Απροστάτευτων Παιδιών των ετών 1996 - 1999

Τη χρονική περίοδο 1996 – 1999 παρατηρούνται σημαντικές αυξομειώσεις όσον αφορά την τιμή του επιδόματος.

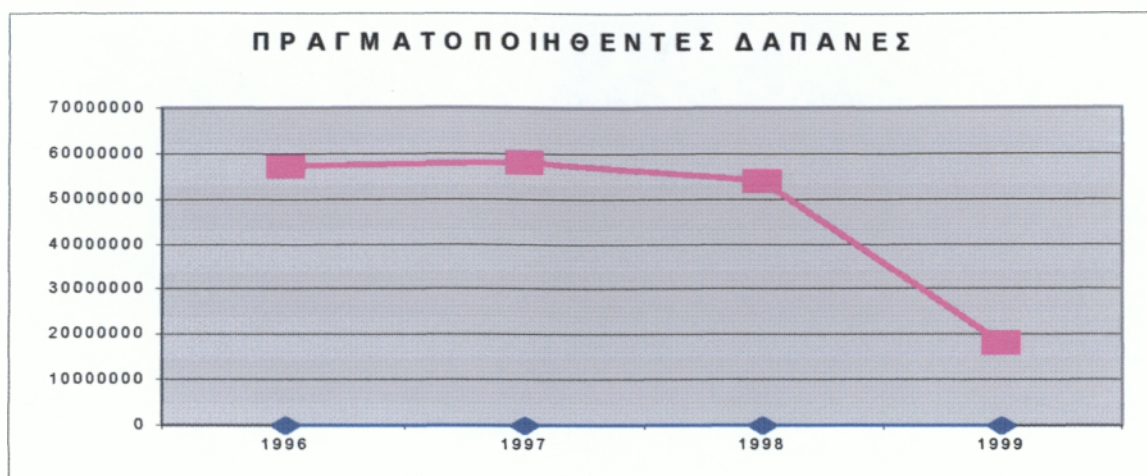
Το γεγονός αυτό οφείλεται στην αύξηση του αριθμού των παιδιών, τα οποία προστατεύονται από το εν λόγω πρόγραμμα, καθώς και στην σημαντική χρηματική αύξηση του ίδιου του επιδόματος.

Ακολουθεί πίνακας με την ανάλυση των πραγματοποιηθέντων δαπανών του επιδόματος Απροστάτευτων Παιδιών των ετών 1996 – 1999.

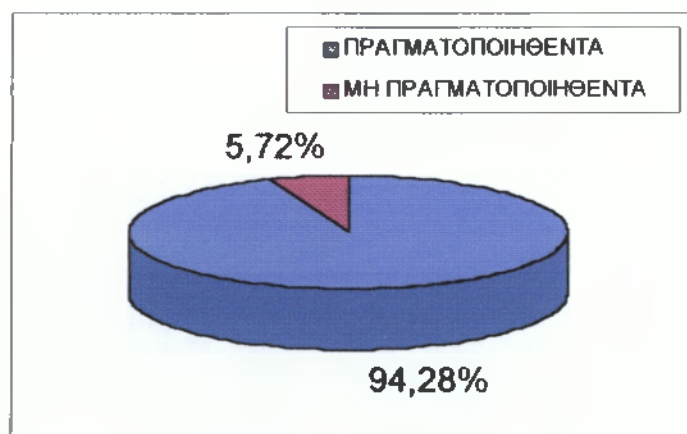
Πίνακας 20.: Πραγματοποιηθέντων δαπανών επιδόματος Απροστάτευτων Παιδιών ετών 1996 – 1999

ΕΤΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	60.520.000	57.057.130	89,06%
1997	62.430.000	58.035.100	94,70%
1998	55.760.000	53.796.675	96,24%
1999	22.420.000	18.196.276	90,61%
ΣΥΝΟΛΟ	201.130.000	187.085.181	93,55%

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, τμήμα Κοινωνικής Εργασίας

Ιστόγραμμα 20: Πραγματοποιηθέντων δαπανών Επιδόματος Απροστάτευτων Παιδιών των ετών 1996-1999.

Κυκλικό διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών Επιδόματος Απροστάτευτων Παιδιών των ετών 1996-1999.

Εξετάζοντας τα παραπάνω στοιχεία συμπεραίνουμε τα εξής :

Ο προϋπολογισμός της περιόδου 1996 – 1999 του επιδόματος Απροστάτευτων Παιδιών είναι 204.130.000 δρχ. από τα οποία δαπανήθηκαν τα 187.087.151 δρχ. Στο Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας επιστράφηκε το ποσό των 17.045.849 δρχ.

Το έτος 1998 καλύφθηκε το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού, ποσοστό 93,55%

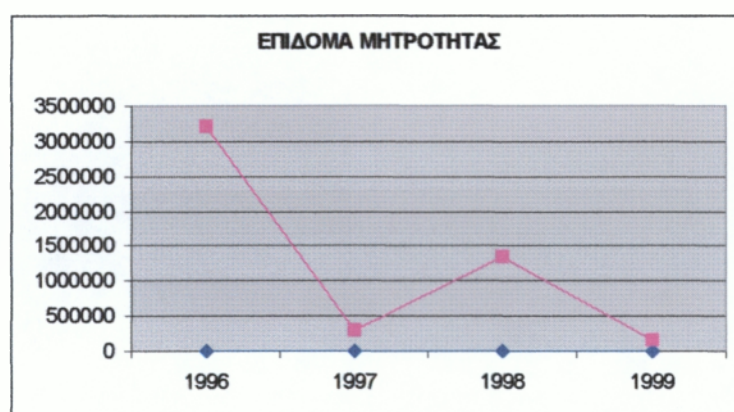
4.11. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του επιδόματος Μητρότητας που χορηγεί το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του Νομού Ηλείας.

Πίνακας 21 : Επιδομάτων Μητρότητας των ετών 1996 – 1999 (1^ο Δήμηνο)

ΕΤΗ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΟΥΣ
1996	3.200.000	
1997	1.350.000	-90,63%
1998	300.000	350,00%
1999	150.000	-88,89%
ΣΥΝΟΛΟ	5.000.000	

Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας

Ιστόγραμμα 21 : Επιδομάτων Μητρότητας των ετών 1996-1999

Οι μεγάλες αυξομειώσεις του επιδόματος Μητρότητας οφείλονται στον ανόμοιο αριθμό μητέρων που χορηγούνται ανά έτος.

Δεν μπορεί να προβλεφθεί ο αριθμός των γεννήσεων, οι οποίοι θα πραγματοποιηθούν μέσα σε ένα έτος, καθώς και ο αριθμός των μητέρων που προστατεύονται κάθε φορά.

Παρατηρούμε ότι το έτος 1996 και 1998 δόθηκαν τα μεγαλύτερα ποσά, όσον αφορά το επίδομα Μητρότητας εφ' όσον ο αριθμός των γυναικών οι οποίες πληρούσαν τις προϋποθέσεις για να τους καταβληθεί το συγκεκριμένο επίδομα ήταν αρκετά μεγαλύτερος από άλλες χρονιές.

Στη συνέχεια ακολουθεί ο πίνακας 22, όπου γίνεται παρουσίαση όλων των πραγματοποιηθέντων δαπανών για όλες τις κατηγορίες επιδομάτων κατά τη χρονική περίοδο 1996-1999.

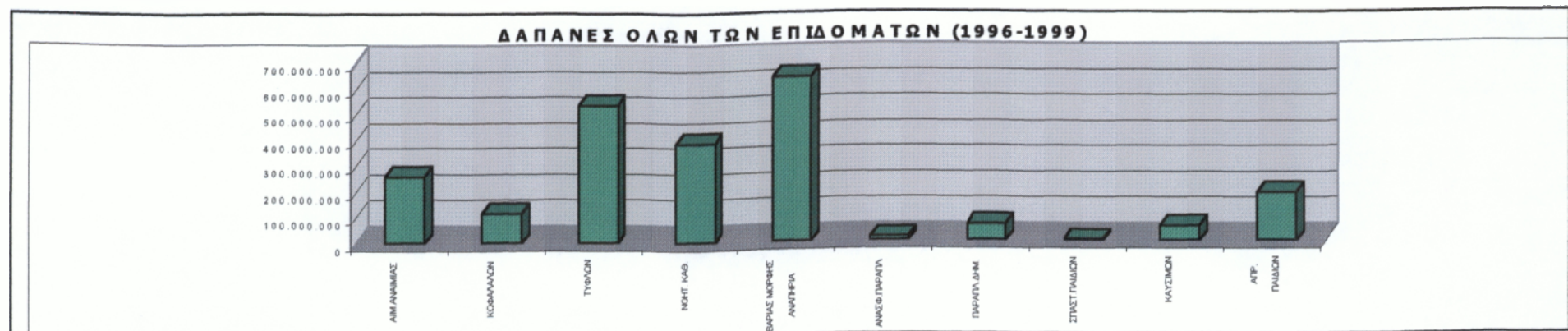
Από τον πίνακα 22 προκύπτουν τα εξής :

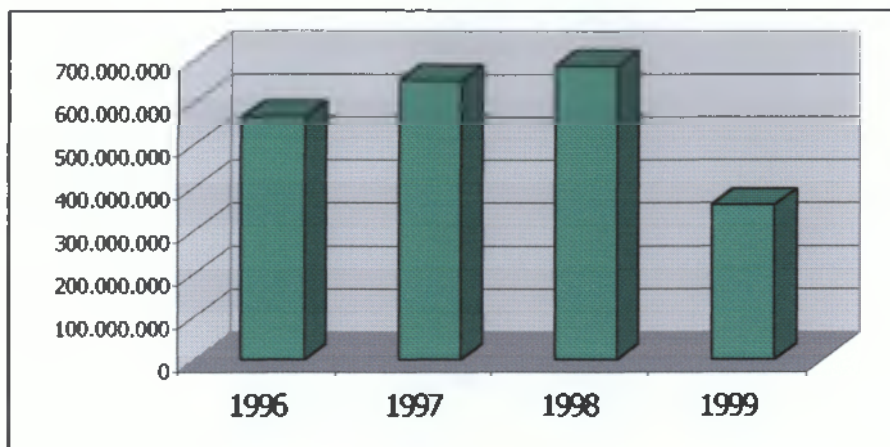
- ◆ Το έτος **1996** για όλες τις κατηγορίες επιδομάτων που αναφέρθηκαν παραπάνω, δαπανήθηκε το ποσό των 566.252.642 δρχ.
- ◆ Αντίστοιχα, το **1997** δαπανήθηκε συνολικά το ποσό των 651.994.947 δρχ. και παρατηρούμε ότι είναι το μεγαλύτερο που δαπανήθηκε σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.
- ◆ Το έτος **1998**, επίσης για όλες τις κατηγορίες επιδομάτων δαπανήθηκε το ποσό των 684.992.137 δρχ. και παρατηρούμε ότι είναι το μεγαλύτερο που δαπανήθηκε σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.
- ◆ Τέλος, το έτος **1999** – να αναφέρουμε ότι τα ποσά των επιδομάτων αναφέρονται μόνο στα δύο πρώτα δίμηνα του έτους – δαπανήθηκε το ποσό των 360.052.241 δρχ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22 : Πραγματοποιηθέντων δαπανών για όλες τις κατηγορίες επιδομάτων των ετών 1996 - 1999

ΕΤΗ	ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ	ΚΩΦΑΛΛΩΝ	ΤΥΦΛΩΝ	ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ	ΒΑΡΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΠΑΡΑΠΛ/ΚΩΝ	ΠΑΡΑΠΛ/ΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΑΠΡ/ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
1996	58.539.080	28.054.300	148.082.840	87.626.100	152.846.000	1.944.654	15.841.042	992.000	15.270.500	57.057.130	586.255.642
1997	80.802.285	36.134.500	133.446.131	111.646.974	189.245.750	3.780.920	19.115.390	1.128.000	18.657.900	58.035.100	651.984.947
1998	79.254.320	34.866.608	137.642.060	126.291.300	206.626.250	6.265.002	19.506.528	1.475.550	19.265.846	53.796.675	684.992.137
1999	38.272.354	16.080.223	114.542.709	59.404.250	93.607.220	3.973.060	8.382.112	605.200	6.988.837	18.196.276	380.054.240
ΣΥΝΟΛΑ	258.668.039	115.135.631	533.713.740	384.968.624	642.325.220	15.963.636	62.845.072	4.200.750	60.183.083	187.085.181	2.283.296.986

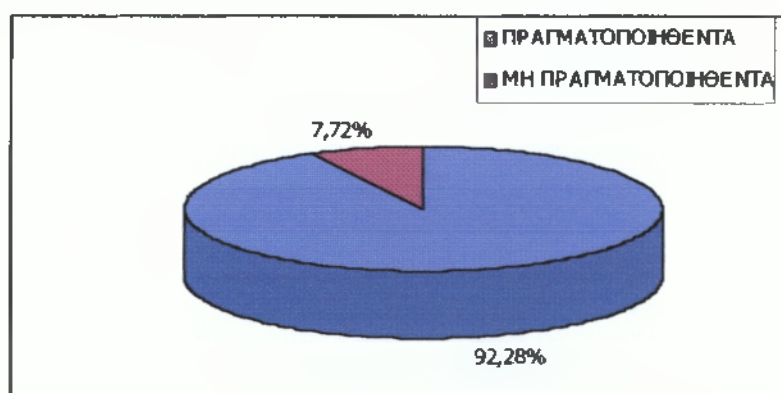
Πηγή : Δ/ση Πρόνοιας, Τμήμα ΑΜΕΑ και Κοινωνικής Εργασίας

Πίνακας 23: Πραγματοποιηθέντων δαπανών όλων των κατηγοριών επιδομάτων τη χρονική περίοδο 1996 – 1999.

ΕΤΗ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1996	609.925.000	566.253.646	92,84%
1997	720.036.000	652.795.950	90,66%
1998	724.968.000	684.790.139	94,46%
1999	398.245.000	360.052.241	90,41%
	2.453.174.000	2.263.891.976	

Κυκλικό Διάγραμμα : Απεικόνιση πραγματοποιηθέντων και μη δαπανών όλων των κατηγοριών επιδομάτων των ετών 1996-1999

Κατά τα έτη 1998 και 1999 πραγματοποιήθηκαν τα μεγαλύτερα ποσοστά του προϋπολογισμού.

Σχετικά με τα επιδόματα τα οποία χορηγεί η Δ/ση Πρόνοιας παρατηρούμε ότι για όλες τις κατηγορίες επιδομάτων, κατά τη χρονική

περίοδο 1996 – 1999, ο προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερο από τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Αυτό συνεπάγεται να παρουσιάζεται υπόλοιπο σε κάθε επίδομα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στα τμήματα ΑΜΕΑ και Κοινωνικής Εργασίας της Δ/σης Πρόνοιας του Ν. Ηλείας, βάσει της ανάλυσης που προηγήθηκε συμπεραίνουμε τα εξής παρακάτω :

- ♦ Παρατηρούμε ότι τα εκάστοτε προγράμματα απευθύνονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες και ό,τι αφορά την προστασία της Μητρότητας, της Οικογένειας και του Παιδιού, αν και οι πρώτοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβασή τους στο κτίριο.
- ♦ Όσον αφορά τη στελέχωση των τμημάτων της Δ/σης Πρόνοιας παρατηρείται έλλειψη προσωπικού. Επίσης δεν ορίζονται οργανικές θέσεις για τα παραπάνω τμήματα.
- ♦ Παρατηρείται επίσης παντελής έλλειψη μηχανογράφησης, η οποία θα διευκόλυνε κατά πολύ το προσωπικό, αλλά και τους ενδιαφερόμενους.

Αναλύοντας το κεφάλαιο με τα οικονομικά στοιχεία προκύπτουν τα εξής :

- ♦ Συγκρίνοντας τους προϋπολογισμούς των ετών 1996 – 1999 παρατηρούμε συνεχώς αυξητική τάση. Επίσης
- ♦ Όσον αφορά τα έξοδα των τμημάτων της Δ/σης Πρόνοιας, παρουσίασαν και αυτά αυξητική τάση τα έτη 1996 – 1999.
- ♦ Όσον αφορά τα επιδόματα της περιόδου 1996 – 1999 παρατηρούμε ότι ο προϋπολογισμός τους είναι σαφώς μεγαλύτερος από τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες, γεγονός που συνεπάγεται να υπάρχει υπόλοιπο σε κάθε επίδομα.

-
- ♦ Η Δ/ση Πρόνοιας δεν έχει το δικαίωμα να δαπανήσει το χρηματικό ποσό των υπολοίπων των επιδομάτων, προκειμένου να καλύψει άλλες ανάγκες, αλλά το ποσό αυτό υποχρεούται να επιστρέψει στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Τελειώνοντας να σημειώσουμε ότι το επίπεδο κάλυψης των αναγκών της Δ/σης Πρόνοιας είναι αρκετά ικανοποιητικό, δεδομένου ότι τα προγράμματα τα οποία εφαρμόζει και τα επιδόματα που χορηγεί ικανοποιούν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των ατόμων που απολαμβάνουν τα προγράμματα αυτά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γεωργίου Δημ. Μάρδα "Οργανωτική και Οικονομική του Συστήματος Κοινωνικής Διοίκησης".
2. Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1988 – 1992. "Κοινωνική Πρόνοια"
3. Ευθυμίου Γ. Θωμόπουλου, «Το Κράτος Πρόνοιας»
4. Όλγα Β. Στασινοπούλου, Κράτος Πρόνοιας, «Ιστορική Εξέλιξη – Σύγχρονες θεωρητικές Προσεγγίσεις»
5. ΦΕΚ 238/28-7-1931 «Περί ενέργειας εράνων λαχειοφόρων ή φιλανθρωπικών αγορών»
6. ΦΕΚ 149/19-7-1973 «Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας των οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεπουσών των θεσμών της απορίας διατάξεων»
7. ΦΕΚ 300/16-5-1985 «Ελεύθερη ή με μειωμένο εισιτήριο διακίνηση των αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω και των συνοδών των τυφλών με τα συγκοινωνιακά μέσα»
8. ΦΕΚ 242/26-4-1988 «Πρόγραμμα προσωρινής περίθαλψης ομογενών από το εξωτερικό και επαναπατριζομένων Ελλήνων καθώς και γηγενών, που περιέρχονται συνεπεία έκτακτου γεγονότος σε κατάσταση ανάγκης»
9. ΦΕΚ 629/18-7-1995 «Περί οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με ειδικές ανάγκες»
10. ΦΕΚ 213/12-10-1995 «Οργανωμένες Υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής πρόνοιας και άλλες διατάξεις»
11. ΦΕΚ 833/11-9-1996 «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα»
12. ΦΕΚ 467/20-6-1996 «Περί αναπροσαρμογής του ποσού των χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας»
13. ΦΕΚ 171/70 Α' «Περί υιοθεσίας παιδιών από την αλλοδαπή»
14. ΦΕΚ 70 Α/89 «Περί προϋποθέσεων ενισχύσεως απροστάτευτων παιδιών»
15. ΦΕΚ 640 Β/82 «Περί οικονομικής ενίσχυσης στους πάσχοντες από συγγενική αιμολυτική αναιμία, συγγενή αιμοραγική διάθεση, σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας»
16. ΦΕΚ 158/3-7-84 «Περί ενισχύσεως ατόμων ηλικίας από 0-18 που πάσχουν από εγκεφαλική παράλυση»